

RENE EGLI

OTLA - PRINCIP

Molba čitateljima:

Ukoliko vam se ova knjiga nije svidjela, molim vas, darujte je nekom drugom, možda će se njemu svidjeti: a ako smatrate da je dobra i vrijedna, molim vas, da proširite barem dvije-tri kopije: na taj ćete način i vi dati svoj doprinos širenju onog znanja, koje je mnogo bitnije od svjetovnog.

Ovo molim zbog toga, što prijevod nije predviđen za tisak, pa će samo na ovaj način širi krug ljudi imati prilike pročitati ovo vrijedno djelo. Nova saznanja mogu dovesti do promjene svijesti: a promjena svijesti kod što većeg broja ljudi, predstavlja jedinu nadu za bolju budućnost cijelog čovječanstva.

Unaprijed zahvaljujem.

Prevodilac

Prevedeno s njemačkog
za osobnu upotrebu

Preveo: Bayer Vili
Beč, 1999.

SADRŽAJ

Predgovor	4
OTLA-princip.....	5
Uvodi	6
Uvod II	7
Stoje najhitnije u životu	8

Prvi dio

Ljudska drama

1. Izgon iz raja.....	10
2. Ovako od sebe činite bespomoćno biće	13
2.1. Strah.....	14
2.2. Grijeh.....	15
2.3. Neprihvatanje odgovornosti	17
2.4. Uplitanje	19
2.5. Traženje u izvanjskom svijetu.....	20
2.6. Kompleksnost života	22
2.7. Racionalnost / analiza	24
2.8. Nesposobnost da se samostalno i logično razmišlja	25
3. Posljedice: problemi su nerješivi	30

Drugi dio

Temenje osnove OTLA - principa

1. Ovako čovjek funkcionira.....	32
1.1. Najradikalnije temeljno pravilo	32
1.2. Princip slobodne volje.....	35
1.3. Čovjekov potencijal	36

2.	Ovako funkcionira univerzum / život.....	40
2.1.	Sve je vibracija / energija	40
2.2.	Objektivni svijet ne postoji	42
2.3.	Sve je JEDNOTA	45
2.4.	Totalna komunikacija.....	48
3.	Posljedice: problemi su rješivi	49

Treći dio

Moćni OTLA - princip	50
----------------------	----

1.	Akcija - reakcija	51
1.1.	Jedna lekcija iz fizike s posljedicama: način na koji funkcionira naše mišljenje.....	51
1.2.	Stoje svijet? Ključ ljudske moći	58
1.3.	Totalna samoodgovornost: doviđenja slučajnosti.....	60
2.	Otpuštanje.....	64
2.1.	Radi se o moći nad životom i smrću.....	64
2.2.	Aktiviranje vaše univerzalne inteligencije.....	66
2.3.	Izbjegavanje nepotrebnog gubitka energije i energetske blokade	71
2.4.	Jedno zapanjujuće otkriće: idealno životno stanje	77
2.5.	Smisao života.....	80
3.	Ljubav	81
3.1.	Ljubav je	81
3.2.	Put od socijalne do kozmičke svijesti.....	85
3.3.	Ljubi tvog bližnjeg poput samoga sebe	89
3.4.	Uzrok svih ljudskih problema i njegovo nadilaženje	92
3.5.	Zahvalnost - zaboravljena dimenzija	93

Četvrti dio

Pogled unazad i u budućnost

1.	Sažetak.....	96
2.	Velika zabluda: "Bit ćete kao Bog"	97
3.	Mogućnost koja oduzima dah.....	98

Predgovor

Autor se preko 30 godina bavi proučavanjem, na koji način život funkcionira. Rene Eglje utemeljitelj Instituta za impulse uspjeha u Oetwilu a. d. L. Svejedno da lije u pitanju Hermann Hesse, Voltaire, Laotse, Krišnamurti, Buddha ili Isus - Rene Egli sve njih integrira u svojem jedinstvenom OTLA-principu. Ovaj kreativni mislilac, kojeg je nemoguće klasificirati u neku od postojećih šema, prezentira nam prastaro znanje na sasvim nov i jednostavan način. Tema "Ljubav", vjerojatno nikada do sada nije bila prikazana na ovakav način. Autor nam pokazuje, zastoje ljubav ekonomska i fizikalna tema, te nam dokazuje, da je uz pomoć ljubavi svaki problem rješiv. Svijet nije nesavršen i/ili kompliciran. Svijet je savršen i mnogo, mnogo jednostavniji no što smo ikada mislili. OTLA-principje univerzalno upotrebljiv, što znači: u vođenju poduzeća, u politici, u sportu i sasvim općenito u privatnom životu. Ovo nije ezoterika, nije mistika, nije nova religija: ovo je život!

"Svijet, prijatelju Govinda, nije nesavršen, niti se ne nalazi na polaganom putu usavršavanja: ne, on je u svakom trenutku savršen."

Herman Hesse, Siddhartha

Po mojem mišljenju, sve što postoji, mora se temeljiti na jednoj izrazito jednostavnoj ideji.

I po mom mišljenju, kada konačno otkrijemo tu ideju, ona će biti toliko logična, toliko lijepa, da ćemo reći jedni drugima: "... ta kako bi drugačije i moglo biti!"

John Wheeler, fizičar

OTLA-princip

Ovdje se radi o univerzalnoj životnoj zakonitosti, kojoj podliježe svaki čovjek bez izuzetka.

OTL^2A je skraćenica za

OT = otpustiti

L = ljubav
(L^2 = ljubav puta ljubav, odnosno na kvadrat)

A = akcija / reakcija

OTLA-princip je najradikalniji izražaj ekonomskog principa, i to stoga, jer se tu radi o supravodljivosti u životu čovjeka. To znači:

OTLA-princip pokazuje, kako ćete svaki cilj postići u najkraće vrijeme i s manje napora nego što se postiže na uobičajen način.

L^2 ukazuje na to, da se povećavanje ljubavi ne odražava linearno na učinak određene osobe, već djeluje na kvadrat (analogno Ohmovom zakonu)!

Uvod I

U beskraju svemira lebdi zrno prašine - jedno od milijardi zrna prašine - a njegovi ga stanovnici nazvaše "planet Zemlja".

Već tisućama godina, tamo se događaju čudne stvari. Bića koja tamo žive, koja sama sebe nazvaše ljudima, troše velik dio svog vremena na međusobne borbe: ponekad se čak i međusobno ubijaju. A to se događa iz razloga koji su jednom izvanjskom promataraču sasvim neshvatljivi. Ne radi se naime o vladanju cijelim zrnom prašine "Zemlja", ne, radi se uvijek tek o vladanju jednim njezinim neshvatljivo malim djelićem.

Isto je tako neshvatljiva i činjenica da ti ljudi već tisućama godina misle, da ne postoji nikakva inteligencija u beskraju svemira, koja bi bila viša od njih. Iako ta bića ne znaju kako svemir funkcionira, ona su se oduvijek smatrala krunom Stvaranja. Još i danas postoje teorije koje polaze od toga da je čovjek, kruna Stvaranja, u osnovi agresivan i da su zbog toga sukobi, ratovi i ubojstva nešto, s čime čovječanstvo uvijek mora živjeti.

Ako Zemlju stvarno uzmemo kao zrno prašine u beskraju svemira, tada je lako zamisliv sljedeći prizor: visoko razvijena bića iz dubina svemira posjećuju Zemlju u razmacima od nekoliko stotina ili tisuća godina (što u svemiru znači tisuću godina). Oni dolaze, da bi vidjeli, da li je čovječanstvo u međuvremenu shvatilo kako "on", život, funkcionira. Do sada su ti posjetioci sasvim sigurno uvijek iznova ponovo otišli klimajući glavama, jer im jednostavno nije bilo jasno, zašto ljudi ne žele shvatiti. Za svaki razvijeni duh, svakako je zagonetka zašto ljudski duh ne funkcionira.

Ono, o čemu se u ovoj knjizi izvještava, naziva se životom. Ovo je pokušaj pisanja "uputa za upotrebu" što se odnose na život. Mi imamo upute za upotrebu za automobile, mašine za pranje rublja, hladionike, televizijske aparate itd., itd. Ovdje je uputa za upotrebu života. Ona bi za neke ljude možda mogla biti sasvim korisna.

Moglo bi biti, da ne postoji prirodni zakon, koji kaže da se moramo međusobno boriti i čak ubijati.

Moglo bi biti, da ne postoji prirodni zakon koji kaže da se život mora nužno sastojati od serije većih ili manjih problema.

Moglo bi biti, da postoje životni zakoni, koje možda često, suviše često, kršimo, i time nepotrebno sebi otežavamo život.

A moglo bi biti i to, da nam OTLA-princip stvarno pokazuje mogućnost za rješavanje svih problema. Ali to ćete moći ustanoviti samo ako ga u vašem životu isprobate. Tada ćete sami moći ustanoviti, da lije Hermann Hesse imao pravo, kada je u svojoj knjizi *Siddhartha* napisao sljedeće riječi:

"Svijet, prijatelju Govinda, nije nesavršen, niti se ne nalazi na polaganom putu usavršavanja: ne, on je u svakom trenutku savršen."

Uvod II

Kada je riječ o mudrim učenjima ili životnim zakonitostima, često se misli na mudrosti Istoka. Tamo je stvarno bilo - a i sada ih ima - gurua, majstora itd., koji su došli do velikih uvida. Što se ove knjige tiče, želim napomenuti sljedeće: kao prvo, ja ne dijelim istočne i zapadne mudrosti i znanja: ili je nešto zakonitost, tada vrijedi svuda na svijetu i u svemiru, ili nije zakonitost, tada ne vrijedi nigdje. Drugo, ja ne obrađujem temu sa zapadnjačkog gledišta, već, a to je odlučujuće, s ekonomskog gledišta. Ja sam u prvom redu ekonom, a ta činjenica nalazi svoj odraz i u OTLA-principu.

Kao stanovnik Zapada i ekonom, ja, primjerice, imam poteškoća s dugotrajnim meditacijama o mantrama ili o "ničem". Divim se onim ljudima, koji to mogu; ali sumnjam, da li je to za većinu ljudi - posebno na Zapadu - prikladan put za rješavanje njihovih problema. Čini mi se također, da su mnoga od tih učenja namijenjena jednoj eliti. A cilj ne može biti, da samo jednoj maloj eliti uspije steći izvandredne uvide i uspije doći do optimalnog rješenja njihovih problema.

Ono što je nama potrebno, po mojem mišljenju, je način ponašanja, uz pomoć kojeg svatko može smjesta riješiti svoje probleme i postići svoje ciljeve - a da prije toga ne mora godinama meditirati. Ako postavimo zahtjev, da svatko može smjesta primijeniti bitne zakonitosti, tada to također znači, da se ne traže nikakva povijesna, filozofska ili prirodoznanstvena predznanja. Jedino što se traži, to je zdrav ljudski razum. Nažalost je čest slučaj, da velika količina filozofskih i prirodoznanstvenih znanja ne pogoduje uvijek zdravom ljudskom razumu. Isuviše naučenog, knjiškog znanja, vrlo često zastire pogled na jednostavne istine.

Zato je meni stalo da pokažem jedan princip, kojeg svatko može smjesta isprobati i testirati u svom životu. Svaka čitateljica i svaki čitalac će tada moći sam ustanoviti, da li funkcionira. Ne radi se o nekoj teoriji, ne radi se o filozofiji o kojoj se može lijepo diskutirati i raspravljati. Diskusija o teoriji koju pojedinac ne može sam isprobati, gubljenje je vremena.

Ovdje se radi o našem ponašanju u svakodnevnom životu.

Što je najbitnije u životu

Buddha je navodno jednom rekao da ga pitanje Boga ne zanima, da je to teorija. Ali što je onda ono bitno? Što je važno? Meni se čini, da posebno mi na Zapadu imamo sve razloge da sebi ozbiljno postavimo ovo pitanje. Ja tako mislim stoga, što od strane mnogih ljudi često čujem: "nemam vremena". Ako već smatramo da imamo premalo vremena, tada bi bilo logično da se pozabavimo barem s najbitnijim, s onim (sada govori ekonom) što donosi najveću korist. Zanimljivo je da mnogi ljudi niti za to nemaju vremena. U obliku male priče, to izgleda ovako:

Na obali sjedi čovjek i pokušava rukama loviti ribe. Jedan prolaznik ga potapša po ramenu i reče: "Hej, dobri čovječe, dođi, pokazat ću ti kako se plete mreža. S njom ćeš moći mnogo brže i više riba uhvatiti, nego rukama." Onaj prvi je toliko skoncentriran na jezero pred sobom, da je jedva slušao. Ne podižući pogled, on odgovori prolazniku: "Nemam vremena. Moram loviti ribu."

Ovo zvuči trivijalno, ali je svakodnevna realnost. Koliko li se ljudi nalazi upravo u ovakvoj situaciji? Nemam vremena za bitno, jer se moram koncentrirati na nebitno.

No što je to, što je bitno?

Radi se o odgovoru na jedno jedino centralno pitanje, a to pitanje glasi:

Kako da s najmanje napora i koliko je brže moguće prijedem iz SADAŠNJEG stanja u ŽELJENO stanje?

I to je već sve. Ništa više nije vam potrebno znati. Zašto? Sasvim jednostavno: sve što sačinjava život pojedinca, može se podijeliti na SADAŠNJE i ŽELJENO. Sadašnje stanje je trenutno stanje. Željeno stanje je ono, kakvo bi trebalo biti; ono što mi sebi zamišljamo. Sasvim je logično da željene ciljeve ne želimo doseći s mnogo truda i na polagan način, nego što je moguće brže i bez napora. Slažete li se? Možda ćete sada misliti, tipičan ekonom. S najmanjim mogućim naporom, što veći uspjeh. Gdje je tu čovječnost? Odgovor je sasvim jednostavan. I nematerijalne se vrijednosti mogu podijeliti u ono što JEST i ono što bi TREBALO. Trenutno stanje može biti: nezadovoljstvo, nezaposlenost, ovisnost o drogi, rat itd., a odgovarajuće željeno stanje bi prema tome bilo zadovoljstvo, posao, život bez droge, mir itd. Ako dakle govorim o SADAŠNJEM i ŽELJENOM, tada niti u kojem slučaju ne mislim samo na materijalne ciljeve. Mislim na sve. OTLA-princip je univerzalno primjenjiv. A to znači: primjenjiv je u privatnom životu, poslovnom, u sportu, u politici (rat/mir), u društvu. Za poslovnog čovjeka se željeno stanje možda sastoji u većoj dobiti. Za zenbudistu je željeno stanje prosvjetljenje. Za Palestinca je željeno stanje vlastita država.

Za američkog predsjednika se željeno stanje sastoji možda u miru na bliskom i dalekom Istoku. Za majku je željeno stanje, kada njezina djeca dobro napreduju. Za brojne državne uprave je željeno stanje smanjenje nezaposlenosti. Sve što sebi možete zamisliti, vi to možete podijeliti na sadašnje i na željeno, i time vam OTLA-princip pokazuje, kako ćete brzo i s najmanje napora postići vaše sasvim osobno željeno stanje. Ja još nisam nikoga sreo, tko bi svoje ciljeve htio doseći sa stoje moguće više napora i što polaganije.

A ipak: izjava "sa što je moguće manje napora", u opreci je s našim cjelokupnim zapadnjačko-kršćanskim odgojem. Nama je rečeno, da moramo u znoju lica svoga zarađivati naš kruh. Što više napora (borbe?) tim veća zasluga. Čak i istočnjački mudraci pusu u isti rog. Nedavno sam u nekoj knjizi o ženu čitao, da čitalac sebi ne treba praviti nikakve iluzije, jer da će se od njega tražiti mnogo, mnogo rada. Iza toga stoji ideja: tko je jako trudi, na kraju biva nagrađen.

OTLA-princip tvrdi upravo suprotno. Nitko se ne treba mučiti. Postoji jednostavniji i brži put za rješavanje naših problema i postizanje ciljeva. Čak ako se ovom tvrdnjom suprotstavljam raznim filozofijama, ipak osjećam da se nalazim u najboljem društvu. Jedan od najvećih učitelja mudrosti svih vremena, Isus, rekao je o tome kako slijedi:

"Pogledajte ptice nebeske! One ne siju i ne žanju i ne sakupljaju u žitnice, a vaš nebeski Otac ih ipak snabdijeva hranom. Zar vi niste mnogo vijedniji od njih? ... Promatrajte poljsko cvijeće kako raste! Ono ne radi i ne trudi se; a ja vam kažem, da niti Salomon u svojoj raskoši nije bio tako odjeven kao ono." (Mat. 6,36)

Ovdje nema niti riječi o tome, da bi mi naše ciljeve trebali postizavati po mogućnosti sa što više truda. Sve, što je Isus rekao, odgovara osnovama ekonomije: radikalnije ekonomske zakonitosti od ovih Isusovih, nećemo naći nigdje.

Zanimljivo je da se ovo jako malo odrazilo na našu kulturu i naš odgoj. Ideal vrijednog radnika u apsolutnoj je opreci s gornjom izjavom Isusovom. Sada vas jedino molim, da ne mislite kako zagovaram lijenost: ne, ja samo predlažem drugačiji, ekonomičniji put.

Ovdje se nameće još jedna važna primjedba u vezi sa željenim stanjem:

Meni nije do toga da pokažem, kako se može postići jedan sasvim određeni cilj. Radi se o prikazu temeljnog životnog mehanizma, uz pomoć kojeg su dostižni mnogi ciljevi. To ima još jedno važno značenje: vi od mene nikada nećete čuti, što bi trebalo biti vaš cilj. Ja ovdje ne govorim o dobrim ili lošim ciljevima. To je ljudsko vrednovanje. Ovdje se radi o zakonitostima koje ne potječu od mene, koje ne potječu od nijednog čovjeka. Te zakonitosti su oduvijek bile, jesu i ostat će takvima kakve jesu.

Ako poznamo zakonitosti, možemo ih iskoristiti u naše svrhe. Ako ih ne poznamo, tada postoji mogućnost da ih primijenimo na našu štetu i time nepotrebno otežamo sebi život. Tako sam ja radio tijekom polovice mojeg života, sve dok mi jednoga dana nije bilo dosta, te sam rekao sebi, "to ne može biti, mora da ide i drugačije". Iz toga je nastalo ovo, što nazivam "OTLA-principom".

PRVI DIO

Ljudska drama

"Mi nalazimo utjehe, nalazimo olakšanja, učimo vještine uz pomoć kojih sebe zavaravamo. Ali ono bitno, Put puteva, ne nalazimo."

Herman Hesse, Siddhartha

1. Izgon iz raja

"Nije moje, da sudim o životima drugih!"

Hermann Hesse, Siddhartha

Ljudi su opterećeni jednim centralnim problemom. Radi se o stalnom prosuđivanju što je dobro i što je zlo. Mi sudimo o sebi samima, o drugim ljudima i o situacijama. Problem je tada sljedeći: ono stoje dobro za Maj era, za Millera je možda loše. I sukob je već programiran. Dijeljenje na dobro i zlo nema nikakve veze s nekim prirodnim zakonom. To su ljudske predodžbe o moralu, koje se mijenjaju tijekom vremena i koje se čak razlikuju od područja do područja. Njima je zajedničko da proizvode sukobe. Sukobe u ljudima i sukobe između ljudi. Time je, naravno, stvorena i podloga za ratne sukobe.

Otkuda potječe to donošenje sudova, ovo dijeljenje na dobro i loše? Učili smo to u školi: to je priča o jabuci i Adamu i Evi. U njoj se kaže, da su jeli plodove sa stabla spoznaje dobra i zla. Ovdje upada u oči sljedeće: očito nešto poput dobra i zla prije toga nije postojalo. Zamisliv je dakle oblik postojanja, koji ne poznaje niti dobro niti zlo. Kako je ime tom obliku postojanja, to kaže sam naslov priče: govori se o izgonu iz raja. Stanje dakle, u kojem nema dijeljenja na dobro i zlo, ovdje se sasvim očito naziva "rajem". Raj nije neko geografsko mjesto ili nešto što će se nekada u budućnosti doseći, ne, raj je očito i jednostavno, stanje duha. Svaki bi se čovjek

mogao trenutno katapultirati u raj, kada bi prestao svijet - a time naravno i sebe samoga - dijeliti na dobro i loše.

Nitko čovjeka ne sprečava da se vrati u raj - osim njega samoga. Konačno, on nije niti bio protjeran iz raja, kao što naslov kaže; jer, na kraju krajeva, on sam je dobrovoljno jeo plodove spoznaje dobra i zla. On je dakle samoga sebe izbacio iz raja. A to je upravo ono utješno na cijeloj stvari: pošto je samoga sebe - svojim donošenjem sudova - protjerao iz raja, njemu je moguće i - ako prestane suditi - vratiti se tamo.

Mi bi sebi trebali jasno predočiti:

Upravo u onom trenutku, kada smo počeli suditi i praviti razliku, između dobra i zla, započeli su naši problemi.

Vi, drage čitateljice i čitatelji, ne bi imali nikakvih problema, da ne sudite. Molim vas da o tome jednom na miru razmislite.

Ovo dijeljnje na dobro i loše je čisto ljudska osobina. Priroda ne dijeli: priroda ne sudi. Zamislite sebi, što bi se dogodilo, kada bi Sunce počelo suditi! Kada bi Sunce reklo: Miller je ubio jednog čovjeka, zbog toga on danas neće imati svjetla; Majer je pomagao svojim prijateljima, a osim toga je dao i prilog dobrotvornoj organizaciji, zato će danas dobiti više svjetla. Možete li sebi zamisliti kaos koji bi u tom slučaju nastao? Ako to sebi ne možete zamisliti, tada jednostavno pogledajte što je čovjek - pomoću donošenja sudova! - napravio svijetu. Ništa ne izgleda suviše harmonično. Budimo dakle sretni, što barem priroda ne sudi.

To se, uostalom, može pročitati i u Svetom pismu:

"Jer Bog dopušta da Sunce obasjava i dobre i zle, a kiša pada i za pravedne i za nepravedne." (Mat. 5,44)

Jedino je čovjek taj, koji se očajno drži donošenja sudova. Ja ih uvijek iznova vidim na mojim seminarima: ljude, koji se drže svojih sudova kao da su to pozitivna dostignuća. Lako je shvatljivo, zašto. Kada bi se odrekli donošenja sudova, tada više ne bi mogli suditi susjedu ili nekom suradniku. A tog se "zadovoljstva" mnogi ne žele odreći. To bi, naime, značilo nešto sasvim posebno: značilo bi, da ja odjednom više nisam ništa bolji od drugih! Sve dok mogu prstom ukazivati na takozvane zle ili lošije ljude, sve dok sam očito bolji od njih. To daje ugodan osjećaj nadmoći. Samo: iz toga nastaju hrpe problema i sukoba.

Ako smo ozbiljno zainteresirani za rješavanje naših problema i sukoba, tada moramo prestati s donošenjem sudova. Ali ako smo ozbiljno uvjereni da se svijet sastoji od dobra i zla, tada moramo biti i spremni živjeti s odgovorajućim sukobima. Pokušaj stvaranja pitomijeg svijeta, u tom je slučaju gubljenje vremena. Mirniji svijet neće postojati, sve dok se držimo navike suđenja. Primijenjeno na pojedinca to znači: neće postojati harmoničniji život, sve dok lijevo i desno sudite o drugim ljudima - a i o sebi samome!

Ovdje imamo objašnjenje, zašto crkve i UN, kao i brojna etička udruženja dobre volje, ne mogu mnogo doprinijeti rješavanju problema. Upravo suprotno: zbog toga što i ove organizacije sve dijele na dobro i na loše, one, sasvim logično, stvaraju istovremeno nove probleme. Poznati psiholog C. G. Jung opisao je to na svoj način: "Vrline su po ljude opasnije od poroka". Čovjek s vrlinama sklon je strože suditi od poročnog čovjeka - a time automatski stvara nove sukobe, dakle upravo suprotno onome što želi.

Teško je shvatiti, zašto brojni ljudi ovo ne žele uvidjeti. Postoje brojni primjeri, koji potvrđuju ispravnost izloženog gledišta. Najupečatljiviji primjer iz politike za mene predstavlja odnos između Izraelaca i Palestinaca. Oni su desetljećima međusobno ratovali, jer je svaki od njih onog drugog smatrao zlim. Rezultat je svakome vidljiv: tisuće mrtvih, neizrecive patnje mnogih ljudi, ali bez napretka u mirovnom procesu, bez napretka u kvaliteti života. Usprkos (ili upravo zbog?) visoke cijene svega, uopće nije bilo napretka. O ekonomiji ovdje sasvim sigurno ne može biti govora. A onda: sasvim iznenada, netko više ne prijeti šakom, već pruža ruku pomirnicu. I praktički preko noći, stvari se počinju odvijati. Postaje mogućim ono, što desetljećima nije bilo moguće - i to uz minimalan napor.

Sada se počinje događati nešto čudno. Postoje ljudi koji usprkos svemu i dalje sude, oni žele sukob, a ne rješenje sukoba. To je njihova odluka. Samo se takvi sutra ne bi smjeli tužiti na svoje mrtve.

Još se nešto događa, ili bolje rečeno: ne događa se. Mi očitito nismo sposobni ono, što su nam Izrael i PLO demonstrirali, primijeniti na druge situacije. Na sukobe u vlastitom poduzeću ili porodici. Na ovo sam mislio, kada sam u uvodu spomenuo vanzemaljce. Jedno vanzemaljsko biće, koje nas posjeti svakih nekoliko tisuća godina, ne bi vjerojatno moglo zamijetiti nikakav napredak u našem načinu razmišljanja. To što sada definitivno znamo da se Zemlja okreće oko Sunca, nije za zanemariti, ali u pogledu čovječnosti nas nije mnogo dalje dovelo. I vjerojatno ima malo ljudi, koji smatraju da su problemi postali manjima. Niti let na Mjesec nije ništa doprinio rješavanju etničkih sukoba, a nezaposleni također zbog tog događaja nisu sretniji.

Povijest je puna primjera sličnih Izraelu i PLO: Ali nije obavezno potrebno da se služimo povijesnim primjerima, ako želimo saznati nešto o dijeljenju na dobro i loše. Većina ljudi će primjere za to naći u svom osobnom životu. Koliko nam se često nešto dogodi, što smjesta ocijenimo kao loše. Ali gledajući unatrag, recimo nakon dvije, tri ili više godina, ustanovljavamo da ono što smo smatrali lošim, i nije bilo toliko loše. Da je imalo svoj smisao. Ali u trenutku donošenja suda, stvoren je konflikt. A s ekonomskog gledišta, svaki konflikt je, naravno, rasipanje energije, vremena i novaca.

Ovo nije moguće izbjeći: ako svoje probleme, bez obzira na koje se područje odnose, želite stvarno riješiti, tada morate prestati dijeliti svijet na dobro i zlo. Svijet jest. On nije dobar, on nije loš. On jest. To je tako jednostavno, a opet tako teško.

Ako se ne želimo odreći našeg dijeljenja svega na dobro i na loše, tada se, ako želimo biti iskreni, ne smijemo uzbuđivati nad svjetskim i osobnim problemima.

Jedino "uzbuđivanje" koje bi imalo smisla, bilo bi nad nama samima, nad našom nesposobnošću što nam ne uspijeva nadvladati dualitet dobra i zla.

Nitko nas nije protjerao iz raja. Mi smo sami sebe izbacili iz njega. Raj je ovdje, samo jednu jedinu misao udaljen od nas, od vas, dragi čitatelji. No sad vas molim, ne pravite grešku čekajući druge. U tom slučaju možete dugo čekati. Ne radi se o svijetu, ne radi se o drugima, radi se o vama. Raj čeka, on je samo jednu misao udaljen od vas - ali vi ga morate misliti. Nitko to neće učiniti umjesto vas.

Mi ćemo se u knjizi uvijek iznova vraćati na ovu temu. Ovdje mi je bilo stalo do toga, da vam pojasnim srž ljudskoga problema. Želio sam vam pokazati, gdje se nalazi linija što razdvaja raj od ljudske patnje. Želio sam vam pokazati, da mi sami sebe svakodnevno izgonimo iz raja, time što donosimo naše sudove.

2. Ovako od sebe činite bespomoćno biće

"Njemu je preprekom bilo suviše znanja, suviše svetih strofa, suviše žrtvenih pravila, suviše posta, suviše napora i stremljenja!"

Hermann Hesse, Siddhartha

Čovjekova moć je tako ogromna, da on čak ima moć, odložiti je i samoga sebe učiniti i bespomoćnim stvorenjem. Ovom se mogućnošću obilno služimo. Štoviše, čini se kao da se time čovjek najradije bavi. Na mojim seminarima, ja uvijek iznova imam priliku promatrati kako ljudi svim silama nastoje izgledati bespomoćnima. Ljude ništa više ne uzbuđuje od izjave da su moćna bića. Nekima je to suviše. Oni radije preuzimaju ulogu žrtve; tada barem imaju mogućnost da se žale i druge čine odgovornima za svoju bijedu.

Ako pripadate takvima, tada vam ova knjiga u ovom trenutku neće biti korisna. Možda je možete ponovo početi čitati za desetak godina.

Sada ćemo govoriti o nekoliko trikova koje mi ljudi primjenjujemo, pomoću kojih sebe činimo bespomoćnima.

2.1 Strah

Strah utječe na mnogo ljudi. Pri tome mislim na strah od bolesti, nesretnog slučaja, recesije, otpusta s posla. Ili sasvim jednostavno strah od šefa, ili suradnika. Spomenuti treba još strah od odgovornosti i tuđih mišljenja. Zatim od provale, agresije, od rata. Možemo nastaviti nabrajati do u nedogled.

Da bi ovim strahovima postavili izvjesne granice, izmislili smo dvije stvari: osiguranja i socijalnu državu. Oboje ljudima nudi barem neku vrstu sigurnosne mreže. Koliko je velik strah, vidljivo nam je ako pogledamo kako veliko značenje ove dvije situacije imaju. Radi se o golemim sumama, koje one posjeduju i kojima rapolažu. U materijalnom svijetu je samo po sebi shvatljivo, da se novcem pokušava kupiti izvjestan stupanj sigurnosti.

Dublji je problem u tome, da smo mi nesigurni u svojoj nutрини. Nesigurnost uzrokuje strah, a strah ne vodi samo osiguranjima nego dovodi do borbe, obrane, agresije. Što više nesigurnosti tim više straha, tim više obrane, tim više agresije. Čovjek koji se osjeća nesigurnim, je, naravno, čovjek bez moći. Jedan stvarno moćan čovjek se, sasvim logično, neće osjećati nesigurnim, a to znači: on se neće plašiti.

Time je strah jedan problem ljudske nesigurnosti. Nesigurnost je nedostatak povjerenja u svijet. I sada se polako približavamo nečem zanimljivom. Većina ljudi pripada nekoj religiji, a time vjeruje i u Boga. U normalnom slučaju je to vrlo moćan, svemoćan Bog. Ako se dakle ljudi koji vjeruju u Boga plaše i sklapaju osiguranja, tada to ne znači ništa drugo do:

Povjerenje u Boga je dobro, ali bolje je osigurati se. (!)

Nama sasvim jednostavno nedostaje temeljno pouzdanje u Boga, ili u život, ili kako već želite nazvati tu snagu. Kada bi to povjerenje postojalo, ne bi postojao strah. To nije vrednovanje, to je čisto utvrđivanje činjenica. To ne govori ništa protiv osiguranja: sasvim je u redu sklapati osiguranja, ako nedostaje povjerenje u život. Na temu povjerenje, vratit ćemo se prilikom obrađivanja samog OTLA-principa.

Ono što nas na ovom mjestu zanima, to su posljedice straha. Strah vodi do toga da se čvrsto hvatamo dogmi, sudova, raznih sustava vjerovanja, nekog određenog čovjeka. Mi vjerujemo da nam to daje sigurnost, identitet, orijentaciju. Posljedice su upečatljive: hvatajući se o nešto, mi blokiramo život, blokiramo naš osobni razvoj. Ono što čovjek drži, ne može se kretati. Ono što se ne kreće, umire. To nije teorija već dnevna praksa. Jedan mi je čovjek pričao da je imao suradnika, koji je u roku šest mjeseci umro od raka. Taj se suradnik grčevito hvatao za sve.

Nedavno sam čuo zapanjujuću teoriju. Jedna je dama govorila, da je strah neophodan, zbog toga što nas čuva od opasnosti. Treba sebi predstaviti ovo praznovjerje: strah nas čuva od opasnosti! Ako dakle želim bez nezgode stići autom od A do B, tada se samo trbam plašiti, i ništa mi se neće dogoditi. Naravno da je stvar sasvim obrnuta: strah privlači ono čega se bojimo. Povjerenje me bez ikakve

sumnje čuva od opasnosti mnogo bolje nego strah. To je ono, što vanzemaljac nikada neće razumjeti! Gdje je tu logika, gdje je zdrav ljudski razum? Za što bi strah mogao poslužiti? Strah je suprotnost ljubavi i nije za ništa upotrebljiv. (Na ovu ćemo se temu još vratiti). Ljudski um ponekad donosi čudnovate plodove.

Ovo što ovdje pišem, nije, naravno, ništa nova. Tko želi, može u Svetome pismu pročitati, da strah privlači ono čega se čovjek plaši i da su brige bezrazložne. To zna ne samo kršćanstvo, nego i islam. Mohamad Iqbal, duhovni voditelj milijuna Arapa piše na temu strah između ostalog: "Očajanje je otrov za život... Besspomoćnost je plod očajanja... O, zatvorenice tvojih briga, uči od poroka poruku "ne brini se". A u vezi s našim OTLA-principom, može se reći još konkretnije: "Strah tvojim snagama oduzima snagu za napredovanje, a intelektu oduzima sposobnost razmišljanja".

Osnove OTLA-principa vrlo su lijepo vidljive i u sportu. Strah uzrokuje grčevitost, zbog čega nije moguće upotrijebiti sve raspoložive snage. U curlingu se, primjerice, kamenje čije je stavljanje vezano o strah, naziva "kamenjem straha". Takav kamen, naravno, nikada ne zauzme onakav položaj kako je to igrač sebi zamislio. Strah, svejedno koliko malen bio, smeta harmoničan tijek života. To vrijedi za sport, zanimanje, privatni život i politiku.

Dakle, ukratko rečeno: strah izvire iz temeljnog nedostatka povjerenja u život i vodi s jedne strane do odgovarajućih obrambenih reakcija (grč), a s druge strane, ne samo da općenito blokira život, već sasvim konkretno i energiju i sposobnost razmišljanja pojedinca.

Strah vam sasvim sigurno ne pomaže da optimalno riješite svoje probleme i da brzo postignete svoje ciljeve.

2.2 Grijech

Pri našim razmatranjima o bespomoćnim ljudima, uloga grijeha igra važnu ulogu.

Griječ je izvanredno praktičan kada se uz njegovu pomoć želi vladati ljudima, učiniti ih ovisnima. Mehanizam koji se iza toga krije, jednostavan je, a njegova se pouzdanost dokazuje uvijek iznova već tisućama godina:

Ljudima se objasni, "svi ste vi griješnici". Zbog toga imaju lošu savjest. A zato što imaju lošu savjest, njima je moguće manipulirati. Tako je kod odraslih, tako je i kod djece. Čim netko ima lošu savjest, od njega je moguće dobiti stvari koje inače ne bi bilo moguće dobiti. Trik izgleda ovako: njega se naravno ne ostavlja samog s njegovom lošom savješću. Ta nismo neljudi! Grešniku se pokazuje put kojim se može izbaviti. Potrebno je samo da napravi ovo ili ono - ili da plati - i vidi, grijesi su mu oduzeti. To ide tako jednostavno i brzo. Ali sada je važno, da se pojedinac usprkos tome ne osjeća sigurno, jer inače bi mu moglo biti predobro i njega se više ne

bi moglo tako lako kontrolirati. Radi se dakle o tome, da mu se pojasni, kako grijeh poput neke prijetnje stalno lebdi nad njime. Tako je njime mnogo lakše manipulirati.

Konkretno, sve skupa izgleda kako slijedi: Jedan pozvani (od koga pozvan?) objašnjava mnoštvu svečanim glasom: "Svi ste vi grešnici. Dođite k meni (dok je još vrijeme, ja ću vam pokazati put vašeg izbavljenja."

Ovaj princip funkcionira bez greške. Neobjašnjivo je međutim, zašto ljudi dozvoljavaju da se tako s njima postupa. Zašto toliko mnogo ljudi, moć nad sobom predaje u ruke drugim ljudima? I otkuda ti drugi ljudi sebi uzimaju pravo, da odlučuju o grijehu ili ne-grijehu? Otkuda bilo koji čovjek uzima sebi pravo da sudi drugima?

Grijeh nije prirodan zakon. To je čista izmišljotina ljudi, koja ima jednu jedinu svrhu, ovladavanje drugim ljudima. Sve dok netko dozvoljava da se prema njemu tako postupa, ne može postati stvarno snažnim čovjekom.

Ovdje se ne radi o tome da se osude propovjednici grijeha. Tko učestvuje u toj igri grijeha, sam je za to odgovoran; nitko ga na to ne prisiljava.

Neshvatljivo je zašto toliko ljudi moć nad njima dragovoljno ustupaju drugim ljudima. Neshvatljivo je također, zašto to funkcionira čak i u kršćanstvu. Nedavno sam u jednom kršćanskom časopisu pročitao sljedeću rečenicu: "Nama je potrebno oboje - Mesija, koji dolazi kao sudac nacijama, kao i ljudi, koji su voljni podvrgnuti se jednoj novoj etici."

Zamislite ovo: Mesija bi trebao suditi nacijama! Očito zato, što su svi grešnici. Neka mi je dozvoljeno pitanje: kakva nam je korist od toga? Što imamo od toga, ako se sudi nacijama? I kojim će se nacijama suditi strože, a kojima blaže? Hoće li dotična nacija biti bolja, nakon što joj je suđeno? Sve skupa nema nikakva smisla. To je znao i Isus. Prošlo je već dvije tisuće godina, od vremena kada je na upečatljiv način rekao:

"Ne sudite, da vam ne bi bilo suđeno!"

A što mi radimo? Neumorno sudimo drugim ljudima. Ako nekog označimo kao grešnika, sudili smo mu. Mi dakle radimo upravo ono, što je utemeljitelj kršćanstva odbacivao. A nazivamo se kršćanima!

Nije shvatljivo, zašto toliko mnogo ljudi sebe čine bespomoćnim bićima, izjašnjavajući se da su grešnici. Rezultat toga vidimo svuda oko nas. Međusobne optužbe, agresije, ratovi, a prije svega: nesposobnost da riješimo svoje probleme.

Na koji je način moguće iz jednog snažnog bića napraviti slabo, degenerirano biće, slikovito nam prikazuje upečatljiva priča iz Orijenta:

Na nekoj livadi je mirno paslo stado ovaca. Iznenada, iz obližnje se šume pojaviše lavovi koji se baciše na stado. Livada je bila natopljena krvlju ovaca. Lavovi su ostali, oduzevši ovcama njihovu prijašnju slobodu. Ovce su jako patile, jer su bile u potpunosti izložene nadmoćnim lavovima. One se skupiše da bi razgovarale o nastaloj situaciji. Ovako niti u kojem slučaju nije moglo ići dalje. Dogodilo se, da je među ovcama bila jedna stara i lukava ovca, koja je svoja razmišljanja ovako iznijela:

"Snagom se ne možemo oduprijeti lavovima; mi se ne možemo pretvoriti u lavove. Ali moguće je nešto drugo: mi možemo iz lavova napraviti pitome ovce. Možemo lavove navesti na to, da zaborave tko su; to je moguće." Ostale se ovce složiše da bi trebalo pokušati. Tako je inspirirana ovca počela propovijedati krvoločnim lavovima. Rekla im je: "O, vi besramni lasci, koji ništa ne znate o vječnom prokletstvu! Ja posjedujem duhovnu moć, ja sam poslanik Božji za lavove. Ja sam svjetlo za zamračene oči, ja dolazim da bih objavio zakone i podijelio zapovijedi. Ostavite se svojih besramnih djela! Vi, koji u sebi nosite zlo, pomislite na dobro! Tko je divljak i brutalan, taj je tiranin. Pravedna se bića ne hrane mesom nego travom. Vegetarijance Bog voli. Vaši oštri zubi su vaša sramota. Raj pripada slabima. Loše je, stremiti blagostanju; siromaštvo se Bogu više sviđa od bogatstva. Umjesto da ubijaš ovce, ubij svoj ego i biti ćeš nagrađen! Morate biti ljudi, ako niste spremni zaboraviti sebe same. Zatvorite svoje oči, zatvorite svoje uši, svoja usta, kako bi vaše misli mogle doseći najviše nebo. Ova livada nije ništa, ona je iluzija, nemojte se zadovoljiti s iluzijom!" Tako je govorila lukava ovca. I dogodilo se, što se moralo dogoditi. Lavovi, umorni od stalne borbe, postepeno usvojiše religiju ovaca. Počeli su jesti travu, njihovi zubi vremenom otupješe, a strašno svjetlucanje u njihovim očima izgubilo se; polako je nestalo i hrabrosti iz njihovih srca. Izgubili su sposobnost da vladaju, izgubili su ugled, moć, blagostanje. Njihova je tjelesna snaga nestajala, a duhovni strah je posajao sve većim. Strah od smrti, strah od Božjeg suda oduže im hrabrost. Strah je proizveo mnoge bolesti, koje do tada nisu poznavali. Siromaštvo i malodušni način razmišljanja ovladaše krdom nekoć moćnih lavova. Ovcama je uspjelo uspavati lavove. Lavovi su ovu propast nazvali "moralnom kulturom".

Kakva se pouka krije u ovoj priči? Ako uspijete nekog čovjeka uvjeriti da grešno živi i ako uspijete uliti mu strah, od njega ćete napraviti slabića i bit će vam jednostavno vladati njime.

Ukoliko želite osnovati sektu: ovdje imate recept, koji je već tisućljećima uspješan.

Ili, da formuliramo pozitivno: ne dozvolite da vas itko uvjeri kako ste grešnik. Radije se pitajte, koji bi mogli biti njegovi motivi, zbog kojih iz vas želi napraviti bespomoćnog čovjeka. I molim vas da upitate sebe, kako bi se grijeh mogao uklapati u sliku kršćanske ljubavi. To nije moguće, jer se bezuvjetna ljubav i grijeh (osuđivanje) međusobno isključuju.

2.3 Neprihvatanje odgovornosti

Neprihvatanje odgovornosti je omiljena društvena igra. Pokušat ću pokazati, da se tu opet radi o odricanju od moći.

Svima nama su dovoljno poznate izreke: "Miller je kriv". "Država je kriva". "Inflacija je kriva". "Moj šef je kriv", itd. Kao prvo, skrećem vam pozornost na to, da riječ "kriv" u sebi opet krije ideju grijeha. Ova je ideja očito također i u našem jeziku

duboko ukorijenjena. Ako je netko "kriv", tada to znači da griješi, daje grešnik. I već smo ga osudili. Drugo - a o tome se radi u ovom poglavlju - ovo znači, da očito drugi (Miller, država...) ima moć, a ne ja. Ako ništa ne mogu napraviti, tada nemam snage, tada sam ovisan od drugih. Drugačije rečeno, to također znači: ja sam žrtva. Onaj drugi je moćni počinilac. U medijima se svakodnevno govori o žrtvama: Igra žrtve je krajnje popularna, jer je praktična. Onaj tko sebe može prikazati kao žrtvu, ima obično većinu ljudi na svojoj strani, on zadobija naklonost i pažnju, pa čak i divljenje; ukoliko svoju tešku (grešničku) sudbinu hrabro podnosi.

Nešto se, međutim, potpuno zaboravlja: biti žrtvom, znači biti bespomoćnim. Da li je to dostojno čovjeka? Je li čovjek predodređen da bude bespomoćnom žrtvom izvjesnih snaga koje izmiču kontroli? Kada bi stvarno tako bilo, tada bi mi ljudi imali jednu potpuno neprihvatljivu egzistenciju, jednu egzistenciju nedostojnu čovjeka.

Zastrašujuće je vidjeti, kako se grčevito ljudi drže svoje bespomoćnosti. To djelomično ide sve do agresije. Postoje ljudi, koji žele biti žrtvama drugih ljudi, koji žele biti žrtvama neke nesreće, oni žele biti žrtvama bolesti. To je praznovjerje najdublje Srednjeg vijeka - usred visoko tehniziranog društva!

Sljedeći primjer bi trebao pokazati, kako je (vrlo često) nerazumno i nelogično naše mišljenje. Uzmimo voditelja prodaje jednog poduzeća. Iako su ekonomske prilike teške, on do sada nije izgubio svoj posao, te je uvjeren, da će i dalje raditi u svojem poduzeću. Činjenicu da sve tako dobro ide, pripisuje svojim sposobnostima. To znači: on preuzima odgovornost za svoju situaciju. Do sada je sve u redu. Iznenada, on dobija otkaz. I sada započinje: on traži krivce. Šef je kriv, ili recesija, ili onaj klijent koji mu je obećao dobar ugovor, a onda mu ga ipak nije dao.

Ovo je naš "normalan" misaoni mehanizam: sve dok se sve odvija povoljno po nas, mi se osjećamo odgovornima; kada se dogodi nešto što nam ne odgovara, tražimo krivce negdje drugdje. Ako moj auto sretno prevezem od A do B, tada ponosno sam sebe tapšem po ramenu, ta konačno sam ja dobar vozač. Ali ako mi se dogodi nesreća, tada onaj drugi nije pazio, ili je vrijeme krivo, ili, ili. Proizvoljno prebacujemo odgovornost sad na ovo sad na ono. A preuzimamo je samo u slučaju ako smo bili uspješni.

Jedna od omiljenih igri je jedno vrijeme bilo prebacivanje odgovornosti na roditelje. To je jako praktično. Tada je na primjer moguće nekoga ubiti ili silovati, i zatim objasniti "imao sam, na žalost, teško djetinjstvo".

A pogođeni roditelji sa svoje strane mogu ukazati na svoje osobno teško djetinjstvo, koje je naravno dovelo do toga, da je njihov odgoj djece bio manjkav. I tako dalje, i tako dalje. Ali na ovaj način ne stižemo nikuda.

Mi smo svjetski majstori u izmišljanju izlika, u traženju krivaca. Biblioteke su prepune knjiga o tome. Sve dok se tako ponašamo, činimo od sebe bespomoćna bića i nemamo nikakve šanse da riješimo naše probleme.

Mi smo uvijek samo žrtve našeg vlastitog načina razmišljanja. Naša moć je tolika, da sebe možemo učiniti bespomoćnim žrtvama, ako to želimo. A iz nekog neobjašnjivog razloga, mnogi ljudi to očito žele.

2.4 Uplitanje

Brojni ljudi osjećaju neodoljiv poriv da se svuda umiješaju, da drugima kažu što su krivo napravili, i kako to trebaju drugačije raditi. Do ovog uplitanja dolazi, naravno, u ime vrline. Ta nismo neljudi, želimo pomoći, konačno, mi to znamo bolje. Što znači bolje? Tko odlučuje stoje bolje? O tome odlučuju dobri. Tko su dobri? Tko odlučuje o tome, tko su dobri? Naravno, dobri sami. A ako se loši također osjećaju dobrima - što je u politici uobičajeno? Što onda?

Ovdje se nalazimo u punom sukobu. Uplitanje je praktički uvijek povezano s donošenjem suda: suđenje uvijek uzrokuje sukobe. Ljudi koji imaju unutrašnje sukobe, pokušavaju riješiti sukobe kod drugih; to jednostavno nije moguće. To nije bilo moguće tijekom cijele povijesti čovječanstva, to nije moguće danas, a neće biti moguće niti za tisuću godina.

Također niti UN nisu sposobne da svojim intervencijama smanje broj sukoba. Ako je neki sukob prividno riješen, pojavljuju se dva nova. Još nikada do sada nisu UN morale intervenirati na toliko mnogo mjesta istovremeno. To je površinska terapija: lijepo izgleda, čovjek sebi može čestitati i mirno otići na spavanje. A riješeno nije time baš ništa. Sukobi su u porastu.

Ili, uzmimo religije kao primjer. Mi (kršćani) možemo biti sretni, što niti u islamu niti u budizmu ideja misionarenja - to znači uplitanja - nema nikakvog značenja. Slabu slutnju o tome, što bi se u suprotnom moglo dogoditi, pruža nam islamski fundamentalizam. Na Zapadu je strah od takvog razvoja prilično velik.

No ne moramo ići toliko daleko. Koliko se često mi uplićemo u stvari nama bliskih ljudi? Gospođa Miller nema pojma o odgoju djece! A Majer već tri tjedna nije pokosio svoju travu u vrtu. A ako se gospodin Hofer i dalje bude tako ponašao, izgubit će svoje radno mjesto. Gospođa Amrein mora oboljeti, pri takvom načinu življenja!

Mi znamo kako treba živjeti. Oni drugi ne znaju - ili barem ne znaju ispravno. Glupo je samo to, što i drugi na isti način misle o nama. To se naziva uzajamnim uplitanjem. To je jedan od razloga zašto se sukobi ne smanjuju, zašto se vrtimo u krugu. Povijest čovječanstva nam to pokazuje.

Ima još jedna misao, koju, međutim, ovdje nećemo dalje slijediti, a to je: uvijek ima ljudi, koji iz sukoba izvlače korist - i zbog toga, sasvim logično, nisu zainteresirani za njihovo rješavanje.

2.5 Traženje u izvanjskom svijetu

"Ako netko traži, tada se lako može dogoditi da njegovo oko vidi još samo onu stvar koju traži, da ništa ne može naći i ništa primiti u sebe, jer uvijek misli samo na traženo, jer ima cilj, jer je opsjednut ciljem. Tražiti znači: imati neki cilj. A naći znači: biti slobodnim, biti otvorenim, nemati nikakav cilj. Ti si, poštovani, možda uistinu tragatelj, jer, stremeći tvome cilju, ne vidiš mnoge stvari koje su pred tvojim očima."

Herman Hesse, Siddhartha

Mi smo navikli da pomoć, rješenje problema i odgovore uvijek tražimo van nas samih. I to opet pokazuje, da mi očito nemamo povjerenja u našu moć i mudrost. Da smo našu moć opet dali drugima.

U izvanjskom moramo tražiti odgovore samo ako unutra ničeg nema. Time moramo pretpostaviti, da mnogi ljudi ne drže mnogo do svoje nutrine.

Gdje konkretno tražimo odgovore u izvanjskom svijetu?

Odlazimo ekspertima, liječnicima, psiholozima, pravnicima, astrolozima, grafolozima, vidovnjacima itd. Drugi bi trebali za nas misliti, oni bi trebali riješiti naše probleme. To je opasna stvar, mi, naime, delegiramo mišljenje. Drugi su sve, mi smo ništa.

Ovo se lijepo može promatrati na četama ljudi koji hodočaste guruima u Indiju, Tibet, Japan itd. Pretpostavlja se da drugi može ono što pojedinac misli da sam ne može. a upravo to sprečava vlastiti razvoj. Tu se uvijek radi o kretanjima koja čovjeka udaljuju od njega samog.

Da se razumijemo: u redu je, ako se netko obrati izvanjskom autoritetu. Samo, on bi trebao znati, što radi: on time svoju moć predaje u ruke autoriteta, koji je izvan njega. Da li će time njegovi problemi biti riješeni, veliko je pitanje.

Nekoliko će primjera ovo pojasniti:

Jedna mlada dama je posjetila astrologa, jer sebi više nije znala pomoći. Kod njega je saznala, da će od 15. kolovoza sve krenuti na dobro. Time je sebe učinila potpuno bespomoćnim stvorenjem: do 15. kolovoza ne može ništa postići, jer je to i onako loše razdoblje; nakon 15. kolovoza ne mora se ništa truditi, jer će stvari krenuti same od sebe. Ona je sebe u potpunosti prepustila zvijezdama. Da li je to život dostojan čovjeka? To više nije čovjek, to je bespomoćna marioneta.

Jedan otprilike 45-godišnji čovjek se morao podvrći transplantaciji srca. Nakon nje je došlo do komplikacija, i čovjek je tijekom tri godine lutao od jednog specijaliste do drugog. Nije više mogao raditi, ali je u međuvremenu i sam postao

medicinskim specijalistom jer se bavio još samo svojom bolešću i iskušao sve moguće terapije. Ništa nije pomagalo. Njegovo se stanje nije poboljšavalo. Kada je opet jednom po tko zna koji puta bio kod svog liječnika kardiologa, ovaj mu iskreno reče: "Mi više ne možemo ništa napraviti za vas. Sada si morate sami pomoći; morate mobilizirati svoje rezerve." Mislite li, da je to taj čovjek napravio? Ni u kojem slučaju. On je svu svoju moć dao u ruke liječnicima, terapeutima, metodama - on se rukama i nogama branio od uvida, da bi sam mogao nešto napraviti, da posjeduje moć nad svojim životom. On je očito htio radije umrijeti kao žrtva. Kada sam ga naime posljednji puta vidio, rekao mi je, da će vjerojatno umrijeti ako ovako dalje ide. Ja sam mu čestitao na toj spoznaji i rekao mu, da je sasvim normalno da on ima pravo umrijeti kada hoće. Ali isto tako sam mu garantirao da sasvim sigurno ne mora umrijeti, ako se konačno osloni na sebe, na svoje snage. To nije nikako htio! U tom bi slučaju naime on morao nešto poduzeti, a ne liječnici. Tada bi bio odgovoran za svoje stanje, a ne više neka nepravedna sudbina, nad kojom se može žaliti. Neki ljudi očito radije umru nego da preuzmu odgovornost za svoj život i potraže je u sebi. Ja sam spomenutog čovjeka izgubio iz vida i ne znam, da li je još i danas živ.

Rješavanje naših problema, nikada nije zadaća drugih ljudi. Na području politike, lijep primjer za to je pomoć za razvoj Afrike. Ovaj kontinent ništa toliko ne koči u njegovom razvoju, kao pomoć koja dolazi izvana. Do te su spoznaje došli i Afrikanci, koji su mišljenja, da je šteta nanescena kroz pomoć za razvoj veća od njezine koristi. Ako čekamo dok nam netko izvana ne pomogne, činimo sami sebe bespomoćnim ljudima. To znači: mi našu moć upotrebljavamo da bi je prenijeli drugima.

Ideja o izvanjskoj pomoći je očito ukorijenjena duboko u nama. Bio sam pogođen, kada sam u nekom časopisu pročitao sljedeću rečenicu: "Još i danas svijet čeka onog jedinog koji može zauvijek stvoriti mir na Zemlji - Mesiju. A isto tako čeka novo srce, nov način razmišljanja, koji mu samo Duh Božji može dati".

Kako praktično. Nije dakle potrebno da išta radimo, osim da čekamo. Koliko dugo još? U međuvremenu mi sebi međusobno razbijamo glave i objašnjavamo kako do "novog mišljenja" u nas još eto nije došlo, jer nas Duh Božji još nije posjetio. Stvarno jako praktično. Ali vjerojatno nema nikoga, tko bi vjerovao da na ovakav način možemo nekuda stići. U ovakvoj filozofiji su prepoznatljiva dva elementa odricanja moći: prvo, odgovornost za mir se elegantno prebacuje na drugoga, a drugo, pomoć se očekuje izvana. Pričekajmo dakle.

Jedno mi pitanje ne da mira: ako možemo doći do mira i do novog načina mišljenja samo kroz Duh Božji - što još onda Bog čeka? Zar nije vođeno dovoljno ratova, zar nije ubijeno dovoljno ljudi? Moje je mišljenje: on (Bog) prilično dugo oklijeva da se umiješa za dobro čovječanstva. Ili se ovdje možda radi samo o jednom problemu koji je poznat u informatici? Mi čekamo Boga, Bog čeka nas. To vodi do totalne blokade situacije. Problem je moguće riješiti jedino ako netko od to dvoje prestane čekati.

Moj prijedlog će se tijekom knjige sastojati u tome, da bi čovjek trebao prestati čekati; čekati na pomoć izvana.

Dopustite mi, da na ovom mjestu još jednom navedem islamskog filozofa Mohammada Iqbala, da bih pokazao, na koji se način njegova religija bavi s ovdje navedenom temom:

"Bog voli onog čovjeka, koji zaslužuje svoj život.

Nesreća neka sitgne onoga, tko se hrani sa tuđeg stola... On je svoju čast prodao za jedan novčić. Sretan je onaj čovjek, koji žeda pod sunčevim zrakama, ne moleći za čašu vode. Njegovo čelo nije znojno od sramote prosjačenja; on je još čovjek, nije prah. Taj poštovanja vrijedan mladi čovjek kroči uzdignuta čela poput stabla. Njegove su ruke prazne? Utoliko više je on majstor sebe samoga ... Cijeli jedan ocean, zadobijen kroz prosjačenje, nije ništa drugo do more vatre."

Toliko od Mohammada Iqbala. Krije li se tu jedan od razloga našeg straha od islama? Usporedite časkom gornji tekst s našim predodžbama o takozvanim socijalnim postignućima industrijskih nacija Zapada, koja su nam postala toliko draga. Mislim na socijalnu sigurnosnu mrežu i prividno bespomoćne ljude. Razlike su zapanjujuće.

Tamo (u islamu) govori se o moći i majstorstvu ljudi. O tome govori i ova knjiga.

Mi, međutim, u našim sitim industrijskim društvima, otkrivamo stopostotno sluganstvo jer smo ovisni o suviše mnogo stvari izvan nas samih. To nikada ne može biti put rješavanja naših problema. Ovo vrijedi kako za nacije, tako i za pojedince.

2.6 Kompleksnost života

Ja sam čvrsto uvjeren, a to ću pokušati i dokazati, daje istina jednostavna, da mora biti jednostavna. Ili bi istina trebala biti rezervirana samo za malu elitu nadprosječno inteligentnih ljudi?

Svakodnevna realnost, međutim, takva je, da se sve uvijek prikazuje strahovito kompliciranim. To je jako praktično za eksperte. Oni se tada mogu jasno isticati nad običnim smrtnicima, pa ih se zbog toga i odgovarajuće cijeni i novčano nagrađuje. Postoje ljudi, koji su u nešto uvjereni tek onda, kada to više ne razumiju. A postoje i ljudi koji prestanu vjerovati u nešto ili u određenu stvar, čim je shvate. To zvuči čudno, ali je istina. U mojim seminarima, ja često čujem: "Ne, tako jednostavno to ne može biti!" I to je opet odbijanje prihvaćanja moći. Jer o tome se i radi: ako je nešto jednostavno, tada to možemo i primijeniti. Ili je možda u pitanju strah da ćemo u svojem životu morati nešto promijeniti, ako je stvar jednostavna? Kada bi, naime, bilo komplicirano, uvijek bi se mogao naći izgovor. "Teško je, potrebno je vrijeme, drugi to također ne mogu." ali ako je nešto jednostavno, tada više nema izgovora, osim onog "tako jednostavno to ne može biti!".

Čak je i prilikom najnovijih istraživanja kaosa ustanovljeno, da se i najkompleksnije tvorevine sastoje od sasvim jednostavnih struktura. Ako dovoljno duboko pogledamo, stvari postaju sasvim jednostavne. No ako se krećemo površinom, ako započnemo znanstveno analizirati, tada sve postaje izuzetno kompleksno i teško.

Uzmimo jedan primjer:

Hodanje se čini sasvim jednostavnom stvari. To praktički svatko može. Ali ako počnemo analizirati sam proces hodanja, mogli bi analizama napuniti cijele biblioteke - a usprkos tome vjerojatno ne bi shvatili proces hodanja. Isto tako, pomoću takvih knjiga vjerojatno nikome ne bi bilo moguće naučiti hodati - iako je to sasvim jednostavno, ako to čovjek prakticira. Na isti način, ako želimo, mi možemo sve toliko zakomplicirati, da samo još rijetkim ekspertima bude moguće nešto od toga razumjeti.

Primjer s hodanjem možda nema nikakvih daljnjih posljedica. No, drugačije stoji stvar ako obrađujemo temu ljubav. Ovoj temi je posvećeno jedno od sljedećih poglavlja; zbog toga, ovdje samo toliko: o ljubavi se može visokoparno filozofirati, s rezultatom, da nitko više ne zna, što je ljubav. A prije svega, to vodi do toga da se ljubav ne prakticira. Prakticirati ljubav, jednostavno je; ali ljubav definirati, analizirati, vrlo je komplicirano, to je toliko komplicirano, da za ljubav uopće više ne ostaje vremena. Kada polaznicima mojih seminara objasnim da je uz pomoć ljubavi svaki problem rješiv, tada ima takvih, koji se gube u nedoglednoj diskusiji s ako-i-ali. Sve odjednom postaje visokokomplicirano, što opet postaje opravdanjem da se ništa ne mora poduzeti. Zato što očito ipak sve skupa nije tako jednostavno.

Poznat i ugledan zastupnik medicine i psihologije, Balthasar Staehlin, već je početkom 70-tih godina u svojoj knjizi "Svijet kao ti" napisao sljedeću rečenicu: "U cjelokupnoj današnjoj medicini i psihologiji, nedostaje nam istinsko i jednostavno". Dokle je taj nedostatak jednostavnog u medicini doveo, u međuvremenu je vidljivo po eksploziji troškova u zdravstvu.

Naše je zdravstvo toliko kompleksno, da ga financijski više nije moguće podnijeti. (Dvadeset godina nakon stoje Staehlin ukazao na to!). I druge zemlje imaju taj problem. Nedavno sam na francuskom radiju čuo kako je objavljena spoznaja od revolucionarnog značenja. Neki je stručnjak na temu eksplozije troškova u zdravstvu dao na razmišljanje, da su tri ultrazvučna pregleda tijekom trudnoće sasvim dovoljna. Ja sebe sasvim ozbiljno pitam: kako su djeca ranije dolazila na svijet? I kako uspijeva indijkama, afrikankama, južnoameričankama da bez ultrazvuka uzrokuju eksplozije pučanstva? Postoje ljudi, koji našu kompleksnu visoku tehnologiju nazivaju napretkom; po mojem mišljenju je to prije znak duhovne pomračenosti.

Poput Balthasara Staehelina, i ja sam čvrsto uvjeren daje istina jednostavna, čak vrlo jednostavna.

Bilo bi mnogo bolje kada o nekim stvarima ne bi do u beskonačnost raspravljali, nego ih jednostavno napravili.

Istina je jednostavna: tko jednostavne stvari čini kompliciranima, budala je, jer blokira sebe samoga u svom razvoju.

2.7 Racionalnost

Za znanstvenost i management su racio (intelekt) i analiza od centralnog značenja. U međuvremenu se, međutim, otkrilo, da to možda ipak nije put koji vodi do dubljih spoznaja i do optimalnih rješenja problema. Biti ću kratak jer na ovu temu postoji već dovoljno saznanja.

Za nas je važna spoznaja, da mi naše mogućnosti izuzetno ograničavamo, ako se oslanjamo samo na racionalnost i na analizu. Intelekt nema nikakve informacije o budućnosti, njemu uvijek stoje na raspolaganju tek malobrojne informacije, na koje se može osloniti prilikom donošenja odluka. S tog gledišta nije shvatljivo, zbog čega je intelektu u prošlosti pri davano tako veliko značenje. Vjerojatnost donošenja pogrešnih odluka jako je velika kod onoga, tko se oslanja samo na svoj intelekt i obratno, šanse da se postignu veliki uspjesi vrlo su male, ako se netko služi samo svojim intelektom. Niti jedan od svjetski natprosječno uspješnih produkata nije nastao na temelju racionalne analize potreba kupaca.

Jedan od možda najupečatljivijih primjera za ovo: pedesetih godina je Ford proveo vjerojatno najopsežniju studiju tržišta, koja je ikada poduzeta. Cilj ove studije je bio da se iznađe najoptimalniji dizajn za jedan nov auto, "Edse!". Ovaj ogroman napor završio je najvećim neuspjehom u povijesti gradnje automobila, a poduzeće Ford je to koštalo više stotina milijuna dolara.

Auto je očito bio toliko racionalan, toliko prosječan, da ga nitko nije htio kupiti.

Obratno, Ray Kroc je usprkos svim racionalnim protuargumentima svojih pravnika godine 1960. kupio ime McDonald. On je u svojoj nutrini osjećao, da će to biti sigurna stvar. Ostatak je povijest. Svakome je poznata priča o uspjehu McDonalda. Ovako nešto nije moguće racionalno planirati.

Pravi natprosječni uspjesi se izrazito rijetko temelje na čisto racionalnim razmišljanjima.

Racionalnost traži znanje u izvanjskom svijetu. Taj način potrage je vrlo ograničen. Istinsko znanje dolazi iznutra. Što više netko ističe svoju racionalnost, tim manje vjeruje samome sebi, odnosno svome znanju koje dolazi iznutra. U poglavlju 2.5 ukazao sam na potragu u izvanjskom svijetu. Racionalnost je jedno od takvih traženja u izvanjskom. Tko se oslanja isključivo na racionalnost, na kraju je uvijek nesiguran. Znanstvenost pruža najbolji dokaz, da spoznaje dobijene pomoću racionalnog razmišljanja vrlo brzo mogu zastariti. Nasuprot tome, primjerice, spoznaje Isusa, Buddhe, Laotsea itd. nikada nisu zastarile. Te spoznaje nisu dobijene uz pomoć racionalnog načina razmišljanja.

Čudovišne stvari mogu se čuti i od strane same znanstvenosti. Francuski biolog Joel de Rosnav dokumentira u svojoj knjizi "Makroskop", da postupci kojima se istraživači služe prilikom uobičajenog znanstvenog istraživanja nisu prikladni u svrhu obuhvaćanja istine, već da oni, sasvim suprotno, istinu izobličuju. U takve

postupke spada i racionalna analiza. On ukazuje na to, da je analitičko mišljenje za znanstvenost važnije od uspoređujućeg, što vodi do toga, da se znanstvenost ograđuje. Ona naginje skučenosti i krutosti.

Za nas to znači sljedeće: racionalnost i analiza ograničavaju čovjekov potencijal, ograničavaju vaš potencijal. Tijekom ove knjige postati će vidljivo, da za mene uspoređujuće mišljenje, mišljenje u analogijama, stoji u prvome planu.

Neuspjeh znanstvenoga rada na bazi racionalnosti posebno je uočljiv u medicini. Jedva da postoji jedno jedino značajnije medicinsko otkriće u posljednjih stopedeset godina, koje službeni univerzitetski profesori nisu smjesta osudili kao neznanstveno. Tako je primjerice pronalazač Properdina koji je toliko važan za ljudski imunološki sustav, 1954. godine počinio samoubojstvo, nakon što su ga njegovi kolege godinama ismijavali. Svega nekoliko mjeseci nakon njegove smrti, službena je medicina počela uvažavati njegova otkrića.

Medicina očito predstavlja jedno od najžalosnijih poglavlja, što se tiče brutalnog osuđivanja neistomišljenika. I sve to u ime racionalnosti! U stvari se naravno ne radi niti o ljudskosti niti o saznanju; radi se o moći.

Zdrav ljudski razum, trebao bi nam pokazati u najmanju ruku sljedeće: današnji eksperti (liječnici, psiholozi, biolozi itd.) smiju se ekspertima iz godine 1500. A isto će se tako eksperti iz godine 2500. smijati današnjim ekspertima. Budite dakle oprezni u osuđivanju stavova, koji ne odgovaraju službenoj znanosti. Galileo Galilej je također bio osuđen od strane tadašnje znanosti. Danas zna svako dijete: Zemlja se okreće oko Sunca.

Ovi bi primjeri trebali biti dovoljni da pokažu, kako uskogrudnost koja se temelji na racionalnosti, koči čovjekov razvoj. Racio traži u izvanjskom svijetu, ali istinsko znanje, istinski razvoj, dolaze iznutra.

2.8 Nesposobnost da se samostalno i logično razmišlja

Mi ljudi općenito smatramo, da smo bića koja logično misle. I mnogo držimo do naše sposobnosti mišljenja. U ovom poglavlju ću nastojati pokazati da naša logika ne seže daleko, da ponekad potpuno nelogično razmišljamo i djelujemo. To je već bilo vidljivo i na dosadašnjim primjerima. Tako smo primjerice vidjeli, da znanstvenost uvijek prihvaća samo ono što se uklapa u trenutno vladajuću sliku o svijetu. S logikom i samostalnim mišljenjem, ovo nema suviše zajedničkog: tko ima pregled nad poviješću, trebao bi znati, da se znanstvenost tijekom malo godina može jako promijeniti.

Iz povijesti nam je također vidljivo, da smo se očito programirali na sukobe. Naše povijesne knjige prepune su opisa raznih ratova. Što su svi ti sukobi, ti ratovi donijeli? Gdje je danas slavno Rimsko carstvo, gdje nekad ponosna Španjolska i moćna Engleska? Kada bismo stvarno mogli logično i samostalno razmišljati, mi bi već odavno potražili druge putove suživota - a i našli bi ih. Pri čemu treba primijetiti, da su ovi "drugi" putovi već tisućljećima uvijek iznova propagirani. A usprkos tome, očito nismo u stanju te druge oblike suživota shvatiti i primijeniti. U 19. stoljeću je u prvome planu bila borba za opstanak. Stječemo utisak, kao da mnogi ljudi - posebno menadžeri - još uvijek žive u duhu 19. stoljeća. No u međuvremenu znamo, da je ideja evolucije kroz borbu, uništenje, iskorištavanje odgovorala upravo motrištu, odnosno stanju svijesti tadašnjih ljudi. Mi znamo također da je ono što nam je znanstvenost tada objasnila kao iskorištavanje, u stvarnosti simbolična kooperacija. Znamo, da su paraziti u prirodi atipični i da se događa upravo suprotno: simbiotična pomoć je dio evolucije. Većina živih bića (ovdje isključujem čovjeka) očito je shvatila da sve što živi čini jednu cjelinu, i da smrt jednog "protivnika" ili jedne vrste također uvijek predstavlja i opasnost po sve ostale vrste i po sustav kao cjelinu. Jedan od najuspješnijih parazita je očito rak. On je tako uspješan, da ubija čak i svog domaćina (čovjeka) koji ga hrani - a time ubija i samoga sebe. Mi danas znamo, da odnos razbojnik-žrtva u prirodi predstavlja izuzetak. Zbog toga smo taj odnos vjerojatno i posebno uočili. Pritom smo zaboravili, da postoje milijarde kooperativnih i simbiotičkih odnosa - a smo mali broj ubitačnih. U suprotnom, život ne bi bio moguć.

Neki menadžeri i političari to niti do danas nisu shvatili. Za ovo bi vjerojatno bio potreban trening u analognom načinu mišljenja. Samo tako bi netko bio u stanju da primjer raka primijeni, recimo, i na ekonomiju. Ovdje nas očito blokira naša fiksacija na uvijek iznova uvježbavan ravnolinijski način razmišljanja.

Čini mi se da je ovdje od odlučujućeg značaja činjenica da ne postoji samo jedna logika, nama poznata aristotelovska logika, već da postoje i druge vrste logike. U našem ograničenom načinu razmišljanja mi smo toliko fiksirani na "ili-ili" logiku Aristotela, da sebi neku drugu logiku ne možemo zamisliti. U našem govoru, ne postoji čak niti oblik množine od riječi logika! A ipak postoje druge logike, koje su već prije tisućljeća bile poznate u hinduizmu i budizmu, a koje su danas potvrđene spoznajama moderne teoretske fizike. Ne postoji samo jedan ili-ili, dobro ili loše, postoji također "jedno kao i drugo", dobro i loše istovremeno. Ovo je vrlo dobro formulirao atomski fizičar Heisenberg. On zahtijeva "nadilaženje one jednodimenzionalne, krute logike, koja svijet nožem dijeli na ili-ili, da bi iz njegove rascjepkane lešine pokušala izgraditi apstraktni pojmovni svemir."

No mi smo toliko ukorijenjeni u našem ili-ili načinu razmišljanja, da nam teško pada osloboditi se istog; možda i zato, što je to oslobađanje povezano s izvjesnom mjerom samostalnog načina razmišljanja. (Vidi i poglavlje o izgonu iz raja). U ovoj ćemo knjizi uvijek iznova morati ukazivati na jedno-kao-drugo-logiku - usprkos opasnosti, da će se neki čitaoci morati dosta potruditi da bi to shvatili.

Svaki čovjek može, ako hoće, u svom životu naći primjere koji pokazuju što vodi do konflikta, i koji pokazuju što vodi njihovom rješavanju. Ali kako nismo naučili samostalno misliti, mi preuzimamo programe naših roditelja ili okoline. To znači, da mi doduše živimo u visokotehniziranom svijetu, ali naši obrasci mišljenja ne

razlikuju se od onih koje smo imali prije tisuću ili dvije tisuće godine. To je apsurdna situacija. Naša sposobnost mišljenja nije u nikojem smislu držala korak sa sposobnošću produkcije i mijenjanja svijeta. Mi smo se toliko koncentrirali na razvoj i produkciju dobara, da nam nije preostalo ništa vremena za razvoj samog čovjeka. Prije nekog vremena, jako je bila popularna riječ: granice rasta. Mnogo je razmišljano o granicama materijalnog rasta, jer se očito primijetilo da to ovako dalje neće moći ići.

Ono čime se mi ovdje bavimo, to je unutarnji rast čovjekov. To je svakako polje najvećeg mogućeg rasta, kojeg možemo zamisliti. S jedne strane zato što je čovjek potpuno nerazvijen, a s druge zato što na ljudskom području ne postoje granice rasta. Znam: neki će znanstvenici smjesta reći, da je čovjek vrlo ograničeno biće. To je naravno istina utoliko, što je čovjek samoga sebe napravio takvim ograničenim bićem. Ako je imao moć to napraviti, onda, sasvim logično, ima i moć nadilaženja granica koje je sam sebi postavio.

Promotrimo časkom nekoliko primjera koji pokazuju našu nesposobnost da mislimo samostalno i logično.

Postoje inteligentni menadžeri, koji se počnu smijati ili se neugodno osjećati, kada u seminarima govorim o temi ljubavi. No istovremeno su ti menadžeri članovi kršćanske crkve, kršteni su i vjerojatno su i brakove sklopili u crkvi. Ti ljudi sasvim sigurno poznaju i temeljnu izjavu kršćanstva, koja glasi: "Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!" Kako se može biti pripadnikom kršćanske crkve, a smijati se kada je tema ljubav, boriti se sa svojim konkurentima do krvi, i istovremeno zahtijevati da se bombardiraju tamo neki "zli ljudi". Gdje je tu logika?

Može netko sve to raditi, ali sasvim sigurno ne kao član katoličke crkve. Moja je namjera da pokažem, kako u osnovi inteligentni ljudi često strahovito malo razmišljaju. Prilikom rođenja, oni automatski pripadnu jednoj organizaciji, o čijim temeljnim pravilima više uopće ne brinu. To baš i nije dokaz mnogo hvaljene ljudske inteligencije.

Zamislimo ovakav slučaj: osnovali smo novu organizaciju. Jedno od pravila te organizacije glasi: "Mi nećemo suditi o drugim ljudima". I sada pokušavamo ljude nagovoriti da postanu članovima te organizacije. Mi ćemo vjerojatno naići na mali broj ljudi koji će biti spremni priključiti nam se. Malo će biti onih, koji će smatrati da se mogu držati tog pravila. Većina će reći da oni eto drugačije žive i zato se ne mogu priključiti našoj organizaciji. To je logično. Ali isti ti ljudi su članovi katoličke crkve, crkve koja postavlja upravo te iste zahtjeve. Gdje je tu logika.

Pozor: ja ne nagovaram na istupanje iz crkve. Ja zagovaram samostalno i logično razmišljanje. Ili smo članovi crkve, tada bi bilo pošteno i logično da barem pokušamo držati se njezinih pravila. Ili, ako se ne obaziremo na ta pravila, tada bi bilo također pošteno i logično, istupiti iz crkve. Sve drugo je nepošteno, da ne kažem licemjerno.

Sada mi, molim vas, kažite jedno: kako može jedno društvo ili organizacija, koja sasvim očito računa s nepoštenjem ili barem s nerazmišljanjem većine svojih članova, riješiti vaše probleme?

Kako može jedna kršćanska publikacija objaviti sljedeću rečenicu: "Nama je potreban Mesija, koji dolazi kao sudac". Kao što je poznato, Isus je rekao "Ne sudite..." Gdje je tu logika? Gdje je tu samostalno razmišljanje?

Nedavno su mi ispričana dva primjera, koji se lijepo uklapaju u rečeno.

Jedno je poduzeće prijavilo četiri svoja suradnika za kurs pod nazivom "Pozitivno razmišljanje". Kurs je trajao pola dana i koštao 120 franaka. Kratko prije početka kursa, poduzetnik je svoje suradnike odjavio, a kao razlog naveo, da je ekonomska situacija poduzeća loša! Gdje je tu logika? Vjerojatno bi upravo tim ljudima nekoliko misli o pozitivnom mišljenju bilo neophodno potrebno! Ako poslovi idu dobro, ljude se šalje na kurseve o pozitivnom mišljenju. Ako poslovi ne idu dobro, tada se za pozitivno mišljenje više nema vremena. Kakva glupost. I mi to nazivamo "čovjek, kruna Stvaranja".

Drugi primjer je još apsurdniji - ukoliko je apsurdnost moguće povećavati.

Nekoj je ženi njezina prijateljica ispričala, da nju komarči ne bodu, jer se zna od njih zaštititi. Na ovo je ta inteligentna, moderna žena s kraja dvadesetog stoljeća odgovorila: ali komarcima je potrebna krv kako bi mogli živjeti. Ona je to pročitala u jednoj knjizi. Zato nije lijepo, komarcima ne dozvoljavati da nas bodu. Ovdje dakle imamo jednu vrlo zanimljivu teoriju: Bog je stvorio čovjeka, jer je komarcima potrebna krv...

I mi se još čudimo problemima, s kojima se čovječanstvo, a i pojedinac, bori.

Jedan od tih problema je, primjerice, na daleko rasprostranjena nezaposlenost. I to je jedan od vrlo dobrih primjera naše nesposobnosti da samostalno i logično razmišljamo. Uvijek iznova se predlaže da se radi manje sati tjedno, kako bi se raspoloživ posao podijelio na više ljudi. Ovo nema ničeg, ali baš ničeg zajedničkog s realnošću i s tisućgodišnjim iskustvom. Iza tog prijedloga nalazi se ideja, da je količina posla ograničena. A to ne odgovara stvarnosti. Ali u skladu je, naravno, s našim ograničenim načinom mišljenja. Očito više nismo sposobni predočiti sebi, daje količina posla neograničena. Čovjek je onaj, koji kreira posao. Ali sigurno ne time da manje radi, nego time što je kreativan. Količina posla nije izvana zadana, nju stvaramo mi sami. Našim ograničenim načinom razmišljanja i uslijed naše ideje, daje posao nešto loše te ga treba po mogućnosti reducirati, stvarno nam je uspjelo smanjiti količinu posla. I sada se tužimo na nezaposlenost. S logikom to ima jako malo veze. Mi ne možemo godinama posao prikazivati kao nešto loše - boreći se za smanjenje radnog vremena - i misliti, da to neće imati posljedica. Mi smo sada naime postigli ono, što su neki ljudi očito htjeli manje posla. Da bi to moglo dovesti do nezaposlenosti, to, naravno, nitko nije pretpostavljao. Mi sada samo žanjemo ono, što smo godinama sijali. Toliko jednostavne su zakonitosti.

Sjetimo se samo Edisonovih pronalazaka (električna sijalica) i Fordovih (tekućih traka). Time je stvoreno milijune radnih mjesta. Ali ne trebamo ići toliko daleko unatrag. Sjetimo se švicarske industrije satova i vrste satova "Swatch". To je stvarno bilo kreativno postignuće, koje je održalo radna mjesta i čak stvorilo nova. Ali što je danas glavna tema u poduzećima? Smanjenje proizvodnih troškova, a time i

smanjenje broja zaposlenih. To nema veze s nedostatkom posla, već je to nedostatak kreativnosti i fleksibiliteta. Ne radi se o tome da se određena, ograničena količina rada nanovo podijeli, radi se o tome da treba stvoriti novu količinu rada. No za ovo je potrebno nešto fantazije, nešto kreativnog razmišljanja. Očito je ovo teže, nego jednostavno govoriti o preraspodjeli posla.

U redukciji radnog vremena u svrhu rješavanja problema nezaposlenosti krije se još jedna nelogičnost. Ako namještenici manje rade, poduzetnik manje zarađuje - osim, ako namještenici u odgovarajućoj mjeri manje zarađuju. No ako namještenici manje zarađuju, oni će i manje konzumirati. A smanjenim konzumiranjem, sasvim sigurno, nije moguće riješiti problem nezaposlenosti. Treba se dogoditi upravo suprotno. Namještenici bi trebali više raditi za isti novac. Samo u tom će slučaju poduzetnici više zarađivati; a ako poduzetnici više zarađuju, zaposlit će više namještenika, sve drugo je iluzija. Osim toga će poduzetnici više investirati, što više zarađuju. A i to pospješuje ekonomski napredak. Više rada za isti novac; to bi bilo socijalno. Manje rada uz manje posla nema ničeg zajedničkog sa "socijalnim" i pogoršava nezaposlenost. Ako stvarno želimo sami sebe upropastiti, tada je sasvim dovoljno da zahtijevamo manje posla uz istu plaću.

Nama su nužno potrebni ljudi, koji su sposobni misliti samostalno i neovisno od bilo kakvih dogmi. Ljudi, koji ne preuzimaju postojeće misaone forme te se bez razmišljanja njima dalje služe, već ljudi koji su sposobni da postojeće ideje dovode u pitanje. Na sreću, uvijek su postojali ljudi koji su za tako nešto bili sposobni. Općenit primjer takvog čovjeka bio je Kristofor Kolumbo. On je bio skoro osuđen kao heretik, jer se usudio misliti ono što danas svako dijete zna. Zemlja je okrugla. U ono vrijeme je to bila čudovišna pomisao. I danas postoje ljudi koji misle "čudovišne" misli. No imajmo na umu, da će takve misli već za koju godinu možda već biti "normalne". Možda ćete i u ovoj knjizi pronaći poneke "čudovišne" misli. U tom slučaju, imam samo jednu preporuku: odbacite sve do sada usvojeno znanje i pokušajte o stvari samostalno, neovisno i temeljito razmisliti. I testirajte "čudovišne" misli u vašem životu. Filozofiranje o tome ne donosi ništa. Samo praksa je bitna. Kolumbo je o okrugloj Zemlji mogao desetljećima diskutirati - da li je stvarno okrugla, time se ne bi saznalo. Jedino što vrijedi je praksa.

U vezi s time, želim vam obratiti pažnju na izjavu francuskog atomskog fizičara J. E. Charona:

"Nasuprot rasprostranjenom mišljenju, ja sam najdublje uvjeren da znanstvenost upravo onda najviše napreduje, kada negira iskustvene činjenice."

I vi ćete kao pojedinac također najviše napredovati, ako barem ponekad stavite u pitanje uobičajena gledišta.

3. Posljedice: problemi su nerješivi

Tko sebe učini bespomoćnim čovjekom, naravno da se ne može nadati da će brzo postići svoje ciljeve i da će svoje probleme optimalno riješiti. No svi mi poznajemo primjere ljudi, koji su to mogli. Kao ekstremni primjer - na ekstremima se najbolje može vidjeti određeni mehanizam - uzet ću Isusa iz Nazareta. S obzirom na naše nabranje onih osobina, koje nas čine bespomoćnim ljudima, možemo ustanoviti sljedeće:

Isus nije imao strah.

Isus sebe nije smatrao griješnikom.

Isus nije odbijao nikakvu odgovornost.

Isus se nije miješao u stvari drugih ljudi.

Isus nije tražio spas u vanjskome svijetu.

Isus je život prikazao radikalno jednostavnim.

Isus se nije oslanjao na racio i analizu.

Isus je razmišljao u potpunosti samostalno i logično.

Isus je analogno razmišljao.

Stoje s time postigao, svima nam je poznato. On je bio nezamislivo moćan.

Sada će se možda naći ljudi, koji će odgovoriti: "Da, naravno. Isus je to mogao. Ali ja nisam Isus." Tim ljudima ja preporučam, kao prvo, da malo samostalnije razmišljaju, onda će naime vidjeti da u gore nabrojenom nema ničeg, čemu pojedinac ne bi mogao barem stremiti.

Ako to još nije dovoljno, tada, kao drugo, preporučam pažljivo proučavanje Svetog pisma. Tamo doslovno stoji Isusova izjava: "Što sam ja napravio, isto to možete i vi".

Dvije tisuće godina očito nisu bile dovoljne, da bi se shvatilo ovu jednostavnu izjavu. "Sve što sam ja napravio, možete i vi". Ako to itko mora znati, tada bez sumnje onaj, koji je sve te stvari mogao napraviti.

Kao pojedinci, nacija ili čovječanstvo, mi možemo raditi što hoćemo; ali ako nismo sposobni i spremni riješiti se određenih načina ponašanja koji nas koče, nikada nećemo postići istinski napredak. Po mojem mišljenju, pogrešno bi bilo da sada započnemo veliku diskusiju o osobinama koje nas čine bespomoćnima i da intelektualiziramo tu temu. Ovdje se radi o životu, o praksi. Ili ćemo nešto uraditi, tada ćemo vidjeti rezultate, ili nećemo uraditi ništa, u tom slučaju nam ne pomaže nikakvo teoretiziranje.

Mi ćemo u drugom dijelu koji slijedi još više pojasniti da se ne radi u prvome redu o tome da rješavamo svjetske probleme, to bi naime značilo uplitanje, već se radi jedino o tome da riješimo svoje vlastite probleme. Sve dok ovo nismo shvatili, neće biti nikakvog napretka u ljudskom razvoju.

Ja još jednom podsjećam, da problemi nisu rješivi uz pomoć naše uobičajene bitke ili-ili. Također i Frederic Vester u svojim publikacijama navodi brojne primjere koji pokazuju, da uobičajeno logično razmišljanje ne rješava međusobno isprepletene kompleksne probleme današnjega svijeta, nego ih još pogoršava. Ovo je razoružavajuć način vidljiv u području medicine, u terapijama raka, side i pri pokušajima da se riješi problem narkomanije. Ovdje na najočitiji način možemo doživjeti neuspjeh "naše" racionalne logike.

Nužno je da uvidite, u koliko velikoj mjeri sami sebe ograničavate i prema tome isključujete mogućnost jednostavnih rješenja problema. Čistog racionalistu će vjerojatno smetati riječ "jednostavnih". Za njega, ništa ne smije biti jednostavno. Takvima preporučam, da još jednom pročitaju izjavu Johna Wheelera, koju sam citirao u uvodu knjige, a osim toga, takvima moram reći: oni nisu obaviješteni, te žive još u prošlom stoljeću. Oni još nisu saznali da je upravo najrazvijenija znanost Zapada, na koju se oni pozivaju, u međuvremenu naišla na paradoksnu-logične sisteme koji odgovaraju onima što postoje već tisućljećima u Aziji, i koji temeljnim osnovama kršćanstva, na koje se također pozivaju, također ne proturiječe ni na koji način.

Na vama je, da li iz sebe želite napraviti jednog bespomoćnog ili snažnog čovjeka.

Ovo je vaš život, a ne moj.

DRUGI DIO

Temeljne osnove OTLA-principa

1. Ovako čovjek funkcionira

"O niti jednoj stvari na svijetu ne znam manje nego o sebi, o Siddharthi!"
Hermann Hesse, Siddhartha

Osnovu OTLA-principa čini jedan sasvim određen lik čovjeka. On će biti prikazan u ovom poglavlju. Svakodnevno iskustvo nas uči, da će nam rješavanje naših problema biti moguće samo u slučaju, ako se strogo držimo ovog lika. No dnevno iskustvo nas također uči, da se mi najčešće ne držimo ovih pravila, i zato se, sasvim logično, problemi ne smanjuju već uglavnom postaju još većima.

Tko u svome životu želi napraviti veliki korak naprijed, taj se treba držati samo ovog ovdje opisanog lika čovjeka, a to znači, ovdje spomenute principe treba primijeniti u praksi.

1.1 Najradikalnije temeljno pravilo

"Na sebi samome želim učiti, sam sebi učenikom želim biti, sebe želim upoznati."

Hermann Hesse, Siddhartha

U mojim seminarima ja uvijek postavljam pitanje, tko ili što se mora promijeniti, ako želimo poboljšati neku situaciju. Odgovor uvijek dolazi relativno spontano: do promjene mora doći u meni samom.

Ovaj je odgovor čudan. Čudan zato, jer je praksa po pravilu točno obrnuta. Iskustvo pokazuje, da obično od drugih očekujemo promjene.

Suradnik očekuje, da se šef promijeni. Šef očekuje, da se suradnici promijene. Građanin očekuje da se državna uprava promijeni. Državna uprava očekuje da se građani promijene. Poduzetnik očekuje, da banke smanje kamate. Štediše očekuju, da banke povećaju kamate. Sredinom 1993. godine Francuzi su očekivali, da Nijemci smanje kamate, kako bi francuskoj privredi krenulo na bolje. A gospođa Majer je mišljenja da gospođa Miller potpuno pogrešno odgaja svoju djecu, a to znači, da bi se trebala promijeniti.

Karl Marks je mislio da treba promijeniti društvo, kako bi se konačno promijenio čovjek. Ali, zar se društvo ne sastoji od ljudi? Čak i UN misli, da bi se određeni broj ljudi, državne uprave ili narodi trebali promijeniti.

Općenito možemo utvrditi ovakvo stanje: ispravan čovjek očekuje da se drugi - očito neispravni - promijene. Kako međutim u praksi svatko polazi od toga da se drugi trebaju promijeniti, sasvim je logično da se ne mijenja nitko i ništa. Vlada pat situacija. Situacija, koju karakterizira to da se svuda odgovornost i moć prebacuju na druge.

Stvarno je jako čudno da pri logičnom razmišljanju svatko ustanovljava kako do promjene treba najprije doći u njemu samome, ali da praksa izgleda upravo obratno. Lijep primjer za demonstraciju ovog je između ostalog nezaposlenost. Postoje mase ljudi koji znaju, što bi drugi trebali raditi. Uzmimo primjer jednog nezaposlenog čovjeka. Ako on misli da je za njegovu nezaposlenost kriv bivši poslodavac, ili uprava, ili nacionalna banka, ili, ili, on tada u strahovitoj mjeri smanjuje šansu da nađe novo radno mjesto. Zašto? Sasvim jednostavno zato, što sebe čini bespomoćnim čovjekom. Čini sebe ovisnim o drugima. Ako čeka da se drugi pobrinu o njemu, dugo će čekati.

Molim vas nemojte reći, da je ovo teorija. Sedamdesetih godina, i sam sam ostao bez posla. Na sreću, za moju situaciju nisam krivio šefa ili recesiju, već sam odgovornost za nju potražio u sebi. Potpuno sam preuzeo odgovornost za svoju situaciju: i u skladu s time, relativno brzo sam našao novo zaposlenje. Da sam za svoju situaciju krivio Boga ili svijet, vjerojatno bih neko vrijeme bio nezaposlen.

Ideja, da se drugi trebaju promijeniti, neizbježno vodi do umnožavanja sukoba - a time i problema; što svatko može lijepo promatrati u praksi.

Sve dok želimo poboljšati svijet na taj način što želimo promijeniti (poboljšati) druge, stvaramo nove sukobe. Ruski komunizam bi kao primjer morao biti sasvim dovoljan. Tamo se neko vrijeme vjerovalo kako je njihovo spasonosno učenje potrebno nametnuti po mogućnosti što većem broju ljudi. Rezultat je bilo ugnjetavanje, sukobi i rat.

Ono što vrijedi za čovječanstvo ili jedan narod, to vrijedi i za pojedinca. Ako smatrate da možete riješiti svoje probleme ne mijenjajući se, tada se varate. Zanimljivo je, da postoje ljudi koji rade umiru nego da se promijene. (Sjetite se čovjeka s transplantiranim srcem.)

Očito je jednostavnije druge praviti odgovornima za neku situaciju, nego u sebi započeti s promjenom. Promjena koju u nama provedemo ima daleko veće posljedice nego ste to sebi ikada zamišljali. Razlog je ovaj: ako se mijenjamo, mijenja se također i izvanjski svijet! (Više o ovome u poglavlju 2.2) Ako sebe mijenjate, mijenja se svijet! Osjećate li, kolika se moć tu krije?

Ovo je najradikalnije temeljno pravilo, koje mora biti osnovom svim našim razmišljanjima:

Svaka promjena mora najprije započeti u nama samima.

To je prastara mudrost: ako svatko mete pred svojim vratima, svuda će biti pometeno. Ali gdje mete UN? Gdje metu oni što se smatraju ispravnima i punima vrlina? Gdje metu etička udruženja? Gdje metu političke stranke? Pred vlastitim vratima?

Ova je istina bila poznata također i na Istoku već prije tisuća godina. Tamo to ovako zvuči:

Ako želiš državu dovesti u red,
moraš dovesti red u pokrajine.

Ako želiš dovesti red u pokrajine,
moraš dovesti u red gradove.

Ako želiš gradove dovesti u red,
Moraš dovesti u red porodice.

Ako porodice želiš dovesti u red,
Moraš svoju vlastitu porodicu dovesti u red.

Ako želiš vlastitu porodicu dovesti u red,
Moraš sebe dovesti u red.

Toliko jednostavno je to. A očito je ipak tako teško.

Zbog toga naši političari nikada neće moći riješiti naše probleme. Prema definiciji, političar je čovjek, koji se miješa u stvari drugih ljudi. Kolike se zemlje i organizacije miješaju u stvari drugih zemalja? Ali to vas ne treba brinuti. Ono što drugi rade, njihov je problem. Jedino što je bitno, to ste vi. Vi bi trebali svojim optimalnim ponašanjem riješiti vaše probleme i postati sposobnima doseći vaše ciljeve. Što drugi rade, kako se drugi ponašaju, to je njihov problem.

Postoji samo jedna najvažnija osoba na svijetu, koja se mora promijeniti, a ta osoba ste vi.

Sve druge ćemo ostaviti na miru.

1.2 Princip slobodne volje

Čovjek, svaki čovjek, opremljen je slobodnom voljom. Sada ćete vjerojatno reći: "I što onda? Što tu ima posebnog?"

Mnogo. U tome je sve.

Slobodna volja znači, da čovjek može misliti što hoće. To opet znači, da mi nismo žrtve ili robovi naših misli, ne, mi smo njihovi gospodari. Zamislite sebi ovo: čovjek može misliti što hoće! Vi možete misliti, što hoćete! To nije razumljivo samo po sebi. To vam, naime, daje totalnu slobodu. A ta totalna sloboda vam također daje i moć. Zastoje to tako, o tome ćemo detaljnije govoriti u poglavlju akcija = reakcija.

Meni je ovdje važno istaći, da princip slobodne volje nije nešto samo po sebi razumljivo, da se tu po mojem mišljenju radi o najvećem daru kojeg je čovjek dobio na svoj životni put. To mu daje mogućnost da o životu, o svijetu, o drugima i o sebi samome misli, što želi!!! Svi mi obilno koristimo tu mogućnost - na našu korist ili štetu.

Primjer: postoje ljudi, koji smatraju da je ova Zemlja dolina suza. Postoje i drugi ljudi, koji smatraju da je ovaj svijet pun čudesnih mogućnosti. Ima ljudi koji misle daje Majer beznačajna pričalica, i drugih, koji misle daje Majer ljubazan otac porodice. Sve je moguće, jer mi imamo slobodnu volju.

Sve je moguće, znači i rat je moguć; mir je moguć. Bolest je moguća; zdravlje je moguće. Bogatstvo je moguće i siromaštvo je moguće.

Postoje ljudi, koji u slučaju rata, gladi itd. viču: "Kako je tako nešto moguće! Kako Bog može dozvoliti tako nešto!"

On ne samo da to može, ne, on to i mora! On mora, jer je čovjek opremljen slobodnom voljom, a to znači daje sve moguće!

Ali to znači i još nešto drugo. To znači totalnu odgovornost. Sloboda da mislimo što hoćemo, znači također da smo odgovorni za ono što mislimo. A to ima posljedice jer naše mišljenje vrši utjecaj na naše osjećaje i djela. Sloboda je uvijek povezana s odgovornošću. Kako svaki čovjek o svijetu može misliti što hoće, on ne može izbjeći odgovornost za to. Nitko ga ne sili da misli, kako je svijet loš - to je njegova odluka, on je jedini odgovoran za nju! Čak i ako šest milijardi ljudi misli da je svijet loš, vi, dragi čitaoci i čitateljice, imate još uvijek mogućnost da mislite suprotno! Vi snosite odgovornost, a i posljedice; kakve su to posljedice, vidjeti ćemo u poglavlju akcija = reakcija.

Princip slobodne volje znači još nešto zapanjujuće. To znači, da nitko, nikakav vanzemaljac niti mesija, nemaju pravo da izbave ljude protiv njihove volje (bez obzira što to značilo). Ako se čovjek želi baciti u propast, on ima pravo na to; on je dobio slobodnu volju. Ali mora živjeti s posljedicama.

Ako o principu slobodne volje mislimo do logičnog kraja, tada to znači još nešto čudovišno: budućnost je nepredvidiva. Logično, zar ne? Zahvaljujući slobodnoj volji, svaki čovjek može u svakom trenutku totalno promijeniti način svojeg razmišljanja - ako želi. A time se mijenja budućnost. Sada ćete s pravom primijetiti, da ima ljudi koji mogu predvidjeti budućnost. To je istina; ali to je tako zbog toga, što ljudi u većini slučajeva ne mijenjaju svoje mišljenje, barem ne iznenada. Budućnost je moguće predvidjeti samo u slučaju, ako dotični čovjek ili ljudi ne mijenjaju svoje mišljenje. Ali čim netko promijeni način mišljenja, time mijenja i svoju budućnost - bez obzira što je neki vidovnjak možda rekao. Dok je moja žena još bila dijete, neka je vidovnjakinja "prorekla" da se nikada neće udati niti imati djece. Moja je žena odavno udana i ima dva dječaka. Budućnost ne stvaraju vidovnjaci niti neka nepoznata sudbina, nego mi sami - vi šamije stvarate.

Posljedice nepredvidive budućnosti značajne su. To znači, da za čovječanstvo - a također i za pojedinog čovjeka - ne postoji nepromjenjiv plan za budućnost, on sasvim jednostavno uopće ne može postojati! To bi, naime, proturječilo principu slobodne volje. A to znači i ovo: sudbina pojedinca je vaša sudbina - nije u talogu kave niti u linijama dlana niti u zvijezdama. Ona je tamo samo ako tim stvarima date moć nad vama. No veća moć je u čovjeku samom s njegovom sposobnošću da misli, što želi - a ne ono što zvijezde žele.

Vidite dakle, da princip slobodne volje ima ogromne posljedice. To je zakon svemira, jer je to produkt totalne, bezuvjetne ljubavi. Samo bezuvjetna ljubav može čovjeku dati dar slobodne volje. Princip slobodne volje i bezuvjetne ljubavi, neraskidivo su međusobno povezani; jedno ne postoji bez drugog. Izraz je bezuvjetne ljubavi, kada se nekom drugom da pravo da misli što hoće.

Posljedice slobodne volje će tijekom knjige biti nesumnjivo još više vidljive. Sada još samo ovoliko na ovu temu:

"Ono što u nekom čovjeku vidiš, to ćeš ti postati;
Bog, ako Boga vidiš; Prašina, ako prašinu vidiš."

Na sreću, vi raspolazete sa slobodnom voljom; možete vidjeti i misliti što hoćete.

1.3 Čovjekov potencijal

U ovom ćemo poglavlju odgovoriti na dva pitanja. Prvo: u čemu se sastoji čovjekov potencijal? Drugo: da li je čovjekov potencijal ograničen ili neograničen? Za naša daljnja razmišljanja, odgovori na ova pitanja, od odlučujućeg su značenja.

Od čega se sastoji čovjekov potencijal?

Ljudski potencijal - vaš potencijal - sastoji se od dvije temeljne osobine: od energije i inteligencije.

Iz fizike znamo, daje sve što postoji jedno pitanje energije. Vi ste energija, ja sam energija, stablo je energija, stol je energija itd., itd. Bez energije nema ničeg. Bez energije se ne možemo kretati, bez nje ne možemo ništa stvoriti. Bez dovoljno velike količine energije ne možemo doseći naše ciljeve i ne možemo riješiti naše probleme. Obratno: što više energije imamo na raspolaganju, tim brže dosižemo naše ciljeve i tim brže rješavamo naše probleme. Mi to i želimo, zar ne? OTLA-princip će stoga trebati odgovoriti na sljedeća pitanja: otkuda dolazi energija? Gdje gubimo energiju? Gdje je blokiramo? Kako ćemo maksimizirati njezin potencijal?

U poduzeću se radi o tome da se suma energetskog potencijala maksimira i da se usmjeri na određene ciljeve. Upravljanje suradnicima bi se time moglo smatrati procesom upravljanja energijama.

Mi ćemo vidjeti, da stvarno postoji ponašanje, koje dovodi do maksimuma ljudske energije - a to znači i moći.

No s energijom samom, još nije ništa napravljeno. Nama je potrebna i inteligencija, koja nam pomaže da donosimo pravilne odluke. Pritom mislim na jednu univerzalnu inteligenciju, koja nema ništa zajedničkog s onim, što smo naučili u školi. Mislim na univerzalnu inteligenciju, koja je neovisna o školskoj naobrazbi i s kojom u principu svaki čovjek raspolaže. Bilo da se radi o državnoj upravi, o poduzeću ili pojedincu, uvijek je bitno da li se donese više "ispravnih" ili više "krivih" odluka - a to ovisi o rečenoj univerzalnoj inteligenciji, koju čovjek može upotrijebiti - ili pak ne. Tko ne poznaje poduzeća ili ljude, kod kojih sve glatko teče? A tko ne poznaje poduzeća i ljude, kod kojih sve ide krivo? Poduzeće, u kojem se donose pretežno krive odluke, neće se dugo održati na tržištu. Bit će dakle sasvim korisno, ako nam OTLA-princip pomogne da odgovorimo na sljedeća pitanja: kako ću aktivirati svoju univerzalnu inteligenciju? Kako i gdje ću dobiti ispravne odgovore na moja pitanja?

Sada dolazimo do pitanja, da li je čovjekov potencijal ograničen ili neograničen. Ovom ćemo pitanju pristupiti s dvije strane. Najprije ćemo promatrati gore spomenute osobine, koje čine čovjekov potencijal: energija i inteligencija. Da li je energija ograničena? Da li je inteligencija ograničena? Energija je vibracija, vibracija se može mijenjati po volji. A inteligencija? Gdje su granice inteligencije? Ja polazim od pretpostavke, da su oboje, energija i inteligencija, bezgranični: time je i ljudski potencijal bezgraničan. Dovoljno je "samo" da se informiramo, kako da maksimiramo energiju i inteligenciju.

Genijalno na temeljnim principima života je to, da postoji ponašanje, koje vodi do maksimuma energije i istovremeno do maksimuma inteligencije. OTLA-princip opširno opisuje to ponašanje.

Drugo motrište, koje služi donošenju prosudbe da li je ljudski potencijal ograničen ili je bezgraničan, psihološko je. Ono potječe od liječnika i psihijatra Balthasara Stachlina iz Zuricha. U svojoj knjizi "Svijet kao ti" on je opisao određenu sliku čovjeka, koja služi kao predložak također i našim razmišljanjima. Ova slika polazi od pretpostavke, da se čovjek sastoji od dvije stvarnosti.

Prva je stvarnost ograničena, konačna. To je područje našeg racionalnog, dakle analize. Ja to područje nazivam područjem razmišljanja s glavom. Mi uz pomoć našeg uma želimo sve objasniti. To je dakle područje objašnjivog i prema tome područje planiranja. Mi pokušavamo, s našim glavama obuhvatiti budućnost, pokušavamo planirati je. Kako mi uz pomoć našeg uma nikada ne možemo s apsolutnom sigurnošću znati što nam donosi budućnost, u toj se prvoj stvarnosti nalazi i izvor sumnje i straha. Hoće li uspjeti, ili neće uspjeti? Tko to može znati? Glava to naravno ne zna. Uz pomoć uma, mi sebi možemo zamisliti sve moguće nevolje, nesreće i katastrofe. Glava je tu vrlo maštovita. Balthasar Stachlin je ustanovio nešto, što svaki čovjek može na sebi promatrati: Iz te prve stvarnosti, iz mišljenja glavom, proizlaze svi naši problemi. Glavom mi sudimo i osuđujemo i uplićemo se sve više u bezbrojne probleme. Da se problemi ne mogu riješiti glavom, vidljivo nam je, ako pogledamo oko sebe, naš svijet raspolaže znanjem kakvo još nikada u povijesti čovječanstva nije postojalo. Ali to je čisto znanje glave, uma. A posljedica toga je, da svijet ima toliko problema, kao nikada do sada. Kada bi intelekt, naša glava, stvarno bila sposobna riješiti probleme, mi bi trebali biti skoro bez ikakvih problema - zbog toga, što je naše znanje tako veliko. Ali svatko zna, da to nije slučaj. Nasuprot nadaleko raširenog praznovjerja (praznovjerje nije postojalo samo u Srednjem vijeku!), racio, mišljenje glavom, jako je ograničeno. Uz pomoć ograničenog načina razmišljanja, mi ne možemo riješiti probleme bezgraničnog života. Bilo bi vrijeme, da to konačno jednom shvatimo.

Osobine, koje proistječu iz ove prve realnosti, često se nazivaju muškima: racio, analiza, borba, vladanje nad drugima itd. Kuda nas je ovo krasno ponašanje dovelo, vidimo ako bacimo samo jedan pogled oko sebe ili u medije. Problemi i sukobi koliko daleko oko - i uho - sežu. Pretežno su čisti materijalisti oni koji se oslanjaju na ovu prvu stvarnost. Kuda takav materijalizam vodi, možemo lijepo promatrati na primjeru bivšeg SSSR-a. Ne zaboravimo: službena filozofija ruskog komunizma, bio je materijalizam kojeg su razdradili Marks i Engels. Za Engelsa je postojala samo vječno promjenjiva materija. Posljedice takvog ograničenog načina razmišljanja su za pogođene ljude sve drugo nego ugodne.

No na sreću po nas, čovjek se ne sastoji samo od ove prve - ograničene - stvarnosti. Svaki čovjek posjeduje jednu takozvanu drugu realnost. Ta druga stvarnost više nije ograničena, ona je neograničena. To je područje ne-objašnjivog, sinteze a ne analize. Ovdje se dakle ne raščlanjuje nego se sastavlja. Ovdje se ne vidi dualnost, dvojstvo, nego jednota, a to znači: ovdje se ne sudi. Logična je posljedica: na tom području ne nastaju problemi, tu nema sukoba. Upravo zato što se ne sudi, što se ne raščlanjuje niti analizira. To područje je područje vječnoga SADA, a to znači: nema niti sumnje niti straha. Sumnja i strah proizlaze isključivo iz razmišljanja o budućnosti. Kako ovdje ne postoji budućnost, ne postoje ni spomenute sumnje i strahovi: to, sasvim jednostavno, nije moguće. A kako ovdje ne postoji niti prošlost, tu nema niti osjećaja krivnje, koji bi nas mogli mučiti. Osjećaji krivnje imaju svoj izvor u prošlosti: u stvarima, za koje mislimo da smo ih krivo napravili.

Ako ne postoji strah, ne postoji sumnja, ne postoji osjećaj krivnje, što onda postoji? Postoji povjerenje. Ovo područje je područje apsolutnog povjerenja. Povjerenje u život, u univerzalnu inteligenciju, u Boga - svejedno kako želite ovu moć nazvati.

Ja ovu drugu stvarnost nazivam znanjem srca. Ovdje govori srce, osjećaj, intuicija; a to je bezgranično, nasuprot ograničenom razmišljanju glavom. Mi smo godinama pokušavali glavu (um) odijeliti od srca. Silom smo nastojali sebe ograničiti. Umjesto da vjerujemo bezgraničnoj univerzalnoj inteligenciji u našoj nutrini, mi smo se oslanjali na našu sićušnu ograničenu inteligenciju, te sebi umišljali - u besprimjerenosti zaslijepljenosti - da time možemo riješiti naše probleme. Naše znanje srca, naše unutrašnje znanje, mi smo silom učutkali; zar je onda čudo, što su infarkti srca toliko učestali? Kako bi se srce moglo razvijati, ako potisnemo ono što je ispod naše glave?

Uz pomoć mudrosti iz ove druge stvarnosti, mi smo u mogućnosti, riješiti sve naše probleme. Kako je ta mudrost bezgranična, ona raspolaže svim informacijama (glavi je to nemoguće), i zbog toga je u stanju donositi optimalna rješenja.

No nemojmo se zavaravati: većina ljudi se još uvijek mnogo rade oslanja na totalno ograničene informacije glave - što nema mnogo zajedničkog sa zdravim razumom. Ja sam već u prvom dijelu knjige, u poglavlju 2.8, ukazao na nesposobnost ljudi da logično razmišljaju. Ovo je daljnji dokaz ove nesposobnosti.

Osobine, koje svoj izvor imaju u toj drugoj stvarnosti, često se smatraju ženskim osobinama: srce, osjećaj, intuicija, jednota. U vezi s time je zanimljivo, da žene na svim područjima postaju sve aktivnije. Ovaj će trend u budućnosti postati sasvim sigurno još jači. Muške su osobine donijele zapanjujuće materijalne rezultate, ali one su zakazale u rješavanju problema: nama su sada u povećanoj mjeri potrebne nerazumne (!) osobine. Očito su se nekada muške osobine smatrale lijepim i velikim, dok su ženske smatrane manje razumnima.

Neka mi je žena pričala, kako mora često zajedno s muškarcima donositi odluke: ona pritom uvijek intuitivno zna, stoje s njezinog gledišta ispravno. Muškarci tada redovito pitaju kako dolazi do tog stanovišta i da li ga može objasniti (prva stvarnost!). Ona onda svaki puta mora potišteno priznati, da "to" ne može objasniti (druga stvarnost, ne-objašnjivo!). Ona se do sada redovito glupo osjećala. Muškarci uvijek mogu sve objasniti, a ona kao žena to ne može. U stvarnosti, međutim, ona se priključila na mnogo obuhvatniju univerzalnu inteligenciju, dok se muškarci oslanjaju na krajnje ograničenu inteligenciju uma ili glave.

Kako ne bi došlo do nikakvih nesporazuma, moram napomenuti da ove dvije stvarnosti nemaju nikakve veze s razlikama između muškaraca i žena. Te su dvije stvarnosti prisutne u svakom čovjeku. Ali pojedincima uspijeva da se bolje priključe na drugu stvarnost i daje mobiliziraju.

Sažetak bi bio: čovjek - svaki čovjek - sastoji se od jedne ograničene i jedne bezgranične inteligencije. Ljudima je ostavljeno na volju (princip slobodne volje!), na koju će se od ovih dviju inteligencija htjeti oslanjati. Mene u vezi s ovim zanima jedno jedino pitanje: kako ću aktivirati u meni prisutnu univerzalnu inteligenciju? Ovo pitanje je moguće i drugačije formulirati: kako da čujem Boga u meni?

OTLA-princip na ovo daje jednostavan i jasan odgovor. (Kada tako ne bi bilo, ovu bi knjigu smjesta mogli baciti).

Posljedice ove nove slike čovjeka koja je do sada samo skicirana, ogromne su: one prožimaju sva područja našega života, i ja ću se u daljnjim poglavljima uvijek iznova vraćati na ovo.

Time smo na kraju naših razmatranja o čovjeku. Stoga će se sva naša daljnja razmišljanja o čovjeku temeljiti na sljedećoj slici:

Čovjek posjeduje bezgraničan potencijal (energije i inteligencije).

Čovjek raspolaze slobodnom voljom.

Čovjek treba promijeniti jedno jedino biće: samoga sebe.

2. Ovako funkcionira univerzum / život

2.1 Sve je vibracija / energija

Istinska realnost nije materija, već je to vibracija/energija; to dokazuju istraživanja fizičara, posebno atomskih fizičara. Ova činjenica ima nesagledive posljedice po naš život.

Ako je sve energija, tada su i naše misli energija, a to znači: naše misli posjeduju potencijal, koji u izvanjskom svijetu može proizvesti neki učinak. Misli nisu nešto što se odvija samo u našim glavama. Posljedice ove spoznaje obraditi ćemo u poglavlju kojem je tema akcija = reakcija.

Ako je sve energija, tada je i čovjek energija, a to znači dvoje. Prvo je čovjek (kao što smo upravo vidjeli) sposoban razvijati se kako i koliko god želi, a drugo, čovjek je besmrtn. Energiju nije moguće uništiti.

Pogledajmo što se događa, ako nekom tijelu dovodimo energiju. Vibracija (frekvencija) tog tijela povećava se, a to znači: stanje tijela se mijenja. Iz komada leda nastaje voda. Ako i dalje dovodimo energiju, voda se pretvara u paru - i ako naše oči više ništa ne vide, ipak je još uvijek sve tu, ništa nije jednostavno nestalo.

Tu se radi o fizici. A ono što vrijedi za led i vodu, vrijedi, naravno, i za čovjeka. Ako nekom čovjeku uspije značajno povećati svoju vibraciju, logično je da će doći trenutak kada će postati nevidljiv. To nema ničeg zajedničkog s mistikom ili magijom, nego s fizikom. Ako je takav čovjek nevidljiv, tada to ne znači ništa drugo nego da je svoje grubomaterijalno tijelo preobrazio u finomaterijalno i da ne postoji smrt. Ideja da postoji smrt je krajnje materijalistični način gledanja na stvari, kojeg smo sami sebi priuštiti, i s čijim posljedicama sada moramo živjeti. Prije 2000. godina je Isus pokušao pokazati, da smrt ne postoji. "Smrti, gdje je tvoj žalac?" Ali samo su rijetki shvatili, o čemu se radi. U te rijetke spada već spomenuti atomski fizičar J.E.

Charon. Naslov jedne od njegovih knjiga je "Ja sam star 15 milijardi godina". 15 milijardi godina zbog toga, što fizičari smatraju da je svemir toliko star. I za njega smrt ne postoji.

Ako je dakle čovjek vibracija, tada se te vibracije daju po volji mijenjati. Pitanje je samo, kako? Odgovor je jednostavan: kroz naše misli. Našim mišljenjem, mi mijenjamo vibracije tijela. To je lako isprobati. Mislite na ljubav. Mislite na mržnju. Učinak na tijelo je sasvim različit, zato što se vibracija mijenja. Mi se možemo do krajnosti unijeti u materiju - neki ljudi to obilno prakticiraju - ili se možemo "izdići u nebo". Ovisi o nama. (Sjećate li se principa slobodne volje?).

Kako je sve vibracija, bolest nije ništa drugo do disharmonija vibracija. Zato je posve očito, da se na takvu disharmoniju može utjecati uz pomoć drugačijih vibracija. A to znači: kroz muziku, boje, mirise, a sasvim razumljivo i kroz naše mišljenje. Ova spoznaja uopće nije tako nova. Novalis, veliki pjesnik i mistik romantike, formulirao je to kratko i jasno: "Svaka bolest je muzikalni problem." Dakle problem vibracija. Time nam već logika i fizika kažu, da se bolesti mogu liječiti pomoću misli. I to je Isus demonstrirao.

Sve je pitanje energije - a time i vibracija. Čovjeka možemo, primjerice, promatrati kao muzički instrument. Muzika i tonovi su, kao što znamo, također vibracije. Ako neki instrument nije usklađen, on proizvodi disharmonične tonove. Čovjek je takav neusklađen instrument, koji neprestano proizvodi disharmonične tonove, a to znači: agresije, sukobe, nezadovoljstvo. Sigurno poznajete izraz "raštiman je". Sada se radi o tome, da ovaj instrument imenom "čovjek", uz pomoć našeg mišljenja ponovo uskladimo. Ali to nitko ne može napraviti za nas. Svaki je čovjek odgovoran za sebe samog i za svoje mišljenje - a time i za harmonične ili disharmonične vibracije koje stvara i odašilje od sebe.

Ja se uvijek iznova čudim velikoj mudrosti, koja se krije u govoru. Čovjek se naziva i personom. U riječi persona nalazi se latinska riječ personare. Sonare znači zvučati, per sonare dakle znači "zvučati kroz". Čovjek je time onaj kroz kojega zvuk prolazi. I ovdje opet imamo ton, vibraciju. A na francuskom se kaže le son (Person), ton. Svaki je čovjek ton - a svaki se ton može po želji promijeniti, on je harmoničan ili disharmoničan.

Ako želite svoje probleme optimalno riješiti, ako želite svoje ciljeve doseći brzo i s malo truda, tada morate na umu uvijek imati ovu činjenicu: sve je vibracija - a time i promjenjivo. I beton je također vibracija - i on je promjenjiv. I nemoguć suradnik, gospodin Majer, i on je vibracija - i on se može promijeniti. I autističko dijete je vibracija - dakle promjenjiv (iako će školska medicina možda upotrijebiti riječ "neizlječivo"). Za materijalistički usmjerenu školsku medicinu je, naravno, mnogo toga neizlječivo. Ovo, međutim, na nikoji način ne odgovara iskustvima do kojih se stalno dolazi (stoje i Isus demonstrirao), i nikako ne odgovara najnovijim spoznajama iz područja atomske fizike. Mi rasipamo naše vrijeme - i naš novac - ako se držimo materijalističkih pokušaja objašnjavanja. Puno je bolje da se držimo fundamentalnih, univerzalnih temeljnih principa. A takav temeljni princip glasi, kako je rečeno: sve je vibracija.

To kazuje, usput rečeno, i naš govor. Uzmimo riječ realnost. Što ona znači? Ta se riječ sastoji od *re* i *al*. *Re* ili također *Ra*, na egipatskom jeziku se nazivao Bog Sunce. A što je Sunce drugo, nego vječni simbol energije i vibracija? Sunce je toplina, svjetlo. Svjetlo je vibracija, energija u pravom smislu. A *Al* ukazuje na *Ali* (njem. univerzum) ili također i na *Allah* (Bog). Realnost je time božansko/univerzalno svjetlo, božanska vibracija - ne postoji ništa drugo!

OVO je realnost.

Imajte to na umu, kada se radi o vašem životu. Vi odlučujete o tome, da li ćete se svojim načinom mišljenja uživiti u tamu misterije, ili ćete se uzdići u svjetlo. Vi o tome odlučujete - i nitko drugi. OVO je realnost. Sve drugo je ograničeno razmišljanje, neznanje, praznovjerje.

Ako mislite da je svijet dolina suza, svojim se mislima spuštate naniže. To je tako.

Ako mislite daje svijet radosna svečanost, svojim se mislima uzdižete. Sasvim sigurno.

To nije mistika, nije religija.

Toje čista fizika.

2.2 Objektivni svijet je mistika

"Naišao sam na jednu istinu, Govinda, koju ćeš opet smatrati šalom ili glupošću, ali to je moja najbolja misao. Ona glasi: suprotnost svake istine također je istina!"

Hermann Hesse, Siddhartha

Desetljećima nas se uvjeravalo kako postoji jedan objektivni svijet, svijet dakle kojeg je moguće mjeriti i koji je za sve ljude jednak. Drugim riječima: da postoji jedan jedini svijet. Ovo je gledište toliko ukorijenjeno u nama, da mnogim ljudima teško pada misliti nešto drugo. To je, svakako, opet lijep primjer naše nesposobnosti da samostalno razmišljamo. U potpunosti smo impregnirani jednom određenom slikom svijeta, slikom objektivnog svijeta, koji je za sve jednak.

A taj svijet ne postoji!

Pokušat ću sada uz pomoć fizike i neurobiologije temeljito razoriti ovu sliku objektivnog svijeta, jer nas ona smeta u rješavanju naših problema i jer nas čini žrtvama jednog sasvim odgređenog pogleda na svijet.

Tijekom ovog stoljeća, slutnja je sve više postojala izvjesnošću: objektivni svijet ne postoji. Ova spoznaja se vjerojatno pojavila s kvantnom fizikom. Tamo se ustanovilo, da se izvjesno "nešto" može smatrati kako česticom, tako i vibracijom. I

da to ovisi o promatraču. Ova je spoznaja bila čudovišna: ona naime ne govori ništa drugo, nego da promatrač utječe na svijet. Ovo opet ne znači drugo, do da ne postoji objektivni svijet, koji bi bio isti za sve.

U najnovije vrijeme se već spomenuti francuski atomski fizičar J. E. Charon, koji je, usput rečeno, dalje razvio Einsteinovu teoriju relativiteta, ovako izjasnio o toj temi: "Le monde n'est pas, il est ce qu'on pense de lui." Prevedeno, to znači: "Ne postoji objektivni svijet, svijet je ono, što mi o njemu mislimo."

Ovo treba sebi zamisliti: svijet je ono, što mi o njemu mislimo! Ovime čitavu dosadašnju sliku svijeta bacamo na smetlište povijesti. A to ima svoje posljedice.

Svijet je ono, što vi o njemu mislite!

Vi, dakle, niste izloženi bilo kakvom dobrom ili lošem svijetu. Vi sasvim sami određujete svoj svijet. Vi odlučujete, da li je vaš svijet dobar ili loš. Zar to nije fer? Zar to nije grandiozno? Osjećate li moć, koju time dobijate? Vi niste izloženi svijetu na milost i nemilost, ne, svijet je izložen vama. Svijet je točno ono, što vi o njemu mislite! A to vam daje moć, moć nad cijelim svijetom, nad vašim svijetom.

Sto mislite o svijetu?

Sto god mislili, tako je. To je moć.

Ne postoji dakle samo jedan svijet, već postoje mnogi svjetovi. Svaki čovjek živi u svojem vlastitom svijetu, kojeg je sam sebi zamislio. Ako je ta činjenica poznata, mora se postaviti sljedeće pitanje: koji je čovjek tako glup te sebi zamišlja jedan loš svijet? Očito ima takvih. To su svi oni, koji još nisu čuli, da objektivni svijet uopće ne postoji. I da su, prema tome, nasjeli tisućama godina staroj zabludi - na svoju vlastitu štetu.

Spoznaja, da je svijet ono što svaki pojedini čovjek o njemu misli, ima posljedice, koje još uopće nismo do kraja sagledali. No da bi se ipak donekle navikli na tu ideju, zamijenimo riječ "svijet" sasvim jednostavno drugim riječima:

Moja je žena ono, što ja o njoj mislim. Moj suprug je ono, što ja o njemu mislim. Moja djeca su ono, što ja o njima mislim. Moji su suradnici ono, što ja o njima mislim. Moj je šef ono, što ja o njemu mislim. Moji su klijenti ono, što ja o njima mislim. Recesija je ono, što ja o njoj mislim.

Osjećate li moć, nezamislivu moć, koja se tu krije? Vi možete ovu igru po volji i dalje proširivati.

Ako sada mislite, da je ovo teorija, tada imate pravo: svijet je ono, što vi o njemu mislite! Tako i ova knjiga i izjave koje ona sadrži. Ova knjiga nije objektivna; ona je ono, što vi o njoj mislite! Glupost, ako je smatrate glupom. Ludost, ako je smatrate ludošću. Ona je senzacionalna, ako vi tako o njoj mislite.

Da se krivo ne shvatimo: naravno da postoje takozvane objektivne veličine. Jedan je čovjek, primjerice, visok 1,80 m, a drugi 1,70 m. Onaj prvi je dakle objektivno viši od drugog. Ali ovdje se radi o nečem drugom: radi se o tome kako se djeluje na druge ljude, a to znači: radi se o osjećaju. To je stvarna realnost. Netko osjeća (!) da je 1,80 m visok čovjek vrlo visok, netko drugi ima osjećaj da je to normalna visina. Svatko ima svoju osobnu istinu - a ta istina dolazi iznutra. To je osjećaj.

Znanstvena utemeljena izjava "ne postoji objektivni svijet" znači: ne postoji samo jedna istina. Postoje mnoge istine. Svaki čovjek ima svoju osobnu istinu. Što je posljedica toga? O istini se ne može diskutirati! Sve, što smatrate istinom, jest istina! Ako, međutim, neki drugi čovjek suprotnost tome smatra istinom, tada je to njegova istina. Na ovoj misaonoj osnovi mogli bi nestati svi sukobi, svi ratovi. Zbog istine se ne može prepirati, jer ne postoji samo jedna istina. U tome je i istočna mudrost (vidi, Hermann Hesse), koja kaže daje suprotnost od "istine" također "istina". Što ne znači ništa drugo do:

Ništa nije istina: sve je istina.

Od odlučnog je značenja ovdje samo pitanje, da li ono što vi smatrate istinom, pospješuje vaš razvoj ili ga koči. S OTLA-principom ja vam želim približiti jednu istinu, koja će sasvim sigurno pomagati vaš razvoj.

Ako, dakle, mislite da je to teorija, tada imate pravo. I time ste sebe samog učinili slabim čovjekom, žrtvom svog vlastitog mišljenja. Ako tako hoćete, neka onda tako bude. To je vaše pravo. No s mojeg gledišta to nije jako pametno. Koji čovjek sebe dragovoljno čini bespomoćnom žrtvom? Očito, mnogi. Ovakvo jedno dragovoljno (!) ograničavanje moći je nenadmašivo. S razumom to nema nikakve, ama baš nikakve veze.

Zaključak: čovjek, koji posjeduje neograničen potencijal, dragovoljno čini od sebe jedno potpuno bespomoćno biće. U tome mu nitko nije ravan!

Da kažemo još i to, da nije samo atomska fizika došla do takvih senzacionalnih saznanja: nove spoznaje na području neurobiologije dolaze u principu do istih rezultata. Oba istraživača Maturana i Varela izjavljuju u njihovoj knjizi "Stablo spoznaje" sljedeće: "Ne postoji nikakva eksterna, objektivna istina, nikakva univerzalna istina". Kod njih je svijet također ovisan o promatraču. Time smo opet ondje, gdje je već u 14. stoljeću bio jedan od najpoznatijih islamskih mistika, Abd al-Karim Al Jili. On se, s obzirom na ljude, izjasnio ovako: "Ljudi su poput ogledala, koji se nalaze jedno nasuprot drugom". Ja, dakle, u drugome uvijek vidim samoga sebe, a to znači: moje mišljenje. Mi to možemo proširiti i utvrditi: cijeli svijet funkcionira poput ogledala. Vi u njemu uvijek vidite jedino samoga sebe: agresiju, ako ste agresivni. Mir, ako ste mirni.

Mi - vi i ja - stvaramo svijet našim načinom razmišljanja.

Međutim, što mi radimo? Da bi saznali, tko smo ili kakav potencijal imaju naši suradnici, mi idemo i puštamo sebe ili svoje suradnike analizirati! U tome se opet nalazi ideja o objektivnom svijetu. Ne postoje objektivni ljudi. Ponovimo još jednom:

Vi ste ono, što o sebi mislite. Točka.
Vaši su suradnici ono, što o njima mislite. Točka.
Vaši su klijenti ono, što o njima mislite. Točka.

Odlučite sami, što želite misliti o sebi ili svojim suradnicima. Ali u tom slučaju, preuzmite i odgovornost za ono što mislite.

Ako ovo znate, možete sebi prištedjeti sve analize. To je ekonomski, jer štedi vrijeme i novac. Svijet, kozmos, organiziran je nezamislivo ekonomski. Samo je čovjeku uspjelo, stvar nezamislivo zakomplicirati. Na sreću su teškoće u međuvremenu toliko porasle, da prije ili poslije moramo doći do novih spoznaja, ukoliko ovdje želimo preživjeti. U slučaju da ovdje ne preživimo, tada to također nije nesreća, pošto znamo, da smrt ne postoji.

Sada znate kako svijet funkcionira.
Svojim načinom razmišljanja, vi mijenjate svijet.
To vam daje nezamislivu moć.
Napravite s time što želite: imate slobodnu volju.

2.3 SvejeJEDNOTA

"Sada više nije mogao razlikovati silno mnoštvo glasova, nije mogao razlikovati vedre od rasplakanih, niti dječje od ženskih, svi su pripadali zajedno, čežnjive tužaljke i smijeh znalaca, krici bijesa i uzdasi umirućih, sve je bilo jedno, sve je bilo međusobno povezano i isprepleteno, tisućustruko izmiješano."

Hermann Hesse, Siddhartha

Prethodno je poglavlje, vjerujem, za mnoge već bilo teško prihvatljivo. Ali dolazi još veće. Jednako kao i stvar s ne-objektivnim svijetom, tako je i "Sve je JEDNOTA" nešto, što se još ne naučava u niti jednoj javnoj školi - barem do danas još ne. Ja sam, međutim, siguran, da će ove fizičarima i misticima poznate stvari, u roku sljedećih 50 do 100 godina ući i u program javnih škola. A što je 100 godina u beskrajnu vremena?

Osjećaj odvojenosti je, bez sumnje, za mnoge ljude jedan od najvećih problema. Time mislim na odvojenost od drugih ljudi, od prirode ili čak od života. No ovaj osjećaj odijeljenosti je tek ljudska iluzija, u stvarnosti ta odijeljenost uopće ne postoji. Osjećaj odijeljenosti potječe od mišljenja glavom (vidi poglavlje 1.3). Mišljenje srcem ne poznaje osjećaj odvojenosti. Ideja odvojenosti je time znak, u kolikoj smo mi mjeri odvojili glavu ili um od srca. U našem društvu, to je vidljivo po narkomanima; to su ljudi, koji više od svih drugih pate od osjećaja odijeljenosti.

Po mnogim misticima prošlosti, mi znamo da odijeljenost očito ne postoji; u svemiru postoji samo Jednota. Sve je povezano sa svime. No promotrimo časkom, što su najnovija saznanja s područja fizike u vezi s tom temom donijela na svjetlo dana.

U teoretskoj fizici postoji širom svijeta priznat "Bellov teorem". Naime, godine 1964. fizičar Bell je ukazao na to, da "nikakva teorija o realnosti, koja je kompatibilna s kvantnom teorijom, ne može polaziti od pretpostavke, da bi prostorno odijeljena događanja bila međusobno neovisna". Što to znači? To znači, da ništa u svemiru nije odijeljeno od nečeg drugog! Ne postoji odijeljenost između ljudi, ne postoji odijeljenost između čovjeka i prirode, i ne postoji odijeljenost između bilo kakvih događaja, bez obzira koliko bili međusobno udaljeni!

Drugačije rečeno, to znači da na svakoj točki svemira postoje informacije o cjelini. Još jasnije formulirano, to znači: svaki čovjek posjeduje cjelokupno znanje svemira, posjeduje sveznanje! To su mudraci Azije oduvijek tvrdili; danas to potvrđuju spoznaje atomske fizike. U vezi s time, još jednom navodim atomskog fizičara J. E. Charona: "Svaki atom je povezan sa svakim drugim atomom u svemiru i to preko supstance (duha!) antimaterije ... Cjelokupno znanje je potencijalno dostupno svim atomima svemira."

Ove spoznaje iz fizike su čudovišne. No mi ih još niti izdaleka nismo uspjeli ugraditi u naš način razmišljanja. Radikalni utjecaj ovih činjenica na vaš život, na moj život, na život jednog prodavača itd., razmatrat ćemo u poglavlju "OTLA-princip". Ovdje govorimo samo o tome, kako svijet funkcionira.

Sve je započelo već dvadesetih godina našeg stoljeća; i to s kvantnom fizikom. Ona je prirodne znanosti okrenula naglavce (sjećate se: ne postoji objektivni svijet). Ona bi i naš život okrenula naglavce u pozitivnom smislu, kada bi mi njezine rezultate uzeli ozbiljno. Fizičar i kaos-istraživač Paul Davies primjećuje s obzirom na kvantnu mehaniku sljedeće: "Ona je - isto kao i prije nje teorija relativiteta - raspršila mnoge dotadašnje duboko ukorijenjene pretpostavke o naravi realnosti". To znači: realnost nije onakva, kakvu smo je oduvijek zamišljali. U svemiru ne postoji odijeljenost, već vlada Jednota. To je realnost.

Ovo, međutim, nije poigravanje fizičara, to je svakodnevna realnost za svakog čovjeka. U toj spoznaji leži rješenje svih naših problema.

Predočite sebi: ništa, što se u svijetu (a također i u svemiru!) događa, nije odijeljeno od vas. I obratno: sve što radite, sve se odražava na cijeli svijet (i cijeli svemir!)- Osjećate li vašu odgovornost? Ova spoznaja oduzima dah u pravom smislu riječi. Sve što radite - i mislite! - odražava se ne samo u vašoj porodici ili vašem poduzeću, ne, to se odražava u cijelom svemiru. Recite sada, jeste li moćan ili bespomoćan čovjek? Vidite, stalno se vraćamo na istu temu: na neshvatljivu moć koju čovjek posjeduje.

Do sada smo utvrdili:

Mističari su znali: sve je JEDNO.

Atomski fizičari znaju: sve je JEDNO.

Možemo ići još i dalje. Čak i zen-budizam zna: sve je JEDNO! Simbol toga je krug - i to krug, koji se crta rukom uz pomoć tuša. Krug predstavlja Jednotu, on okružuje suprotnosti, on nije ili—ili, već i-jedno-i-drugo. Simbol našeg načina razmišljanja i našeg društva nije krug, nego pomoću ravnala nacrtana ravna linija. Linija, koja razdvaja. Ona dijeli brutalnošću autoputa. Ona simbolizira naš u jedan smjer usmjeren, dualistički-odjeljujući način mišljenja. Herbert Achternbusch je za ovo pronašao upečatljiv izraz: "Autoput u umovima". Ako ravnu liniju zamislimo još sa strelicama na oba kraja, tada vidimo međusobno suprotstavljeno, dualnost. Obje strelice su međusobno posvađane. Borba sasvim očigledno ide uz ideju aristotelске logike ili—ili.

Na ovaj se način naši problemi ne mogu nikada riješiti, jer je realnost - kako smo vidjeli - sasvim drugačija. Nasuprot aristotelскоj ideji ne postoji odijeljenost, već vlada Jednota. Ideja odijeljenosti neizbježno vodi do sukoba: a sukobi su uzaludno trošenje vremena i novaca. Sukobi nisu ekonomski.

Možda ćete sada reći, da vi niste budist i da niste upoznati s istočnjačkim načinom razmišljanja. Može biti. Ali u tom bi vam slučaju barem kršćansko učenje trebalo biti poznato. A u njemu nailazimo na jedno zapanjujuće otkriće: i Isus je naravno znao, da je sve JEDNO. Kako je on živio prije 2000 godina a tada još nisu postojala otkrića na polju fizike, kojima raspoložemo unatrag nekoliko stoljeća, on je morao pronaći neku drugu formulaciju. Kako je poznato, Isus je uvijek govorio slikovito: i slikama - ili bolje rečeno: isključivo uz pomoć slika - moguće je upečatljivo prikazati najkompleksnije fizikalne spoznaje.

Isus je rekao: "Ono što učinite jednom od ovih malih, meni ste učinili" kao i "Otac i ja JEDNO smo".

Logično je da on to može reći samo ako zna, da je sve JEDNO. Onda te riječi imaju smisao, inače ne. Dakle je ogromna zabluda vjerovati, da ideja Jednote potječe isključivo s Istoka. Ona se nalazi na početku kršćanstva! Na početku kršćanstva nalazi se također ideja ljubavi, i, kao što ćemo još vidjeti, ljubav se ne može objasniti bez ideje Jednote. Oboje ide jedno uz drugo. Utoliko Isusovo učenje pokazuje upečatljivu logiku.

Možda ste već čuli za sljedeći prirodosnanstveni eksperiment: na neku biljku se priključi mjerni aparat. Na izvjesnoj udaljenosti, u kipuću vodu se bacaju živi račići. Što se događa? Aparat registrira da biljka reagira na ovo. To je moguće samo u slučaju, ako između biljke i račića ne postoji odijeljenost; ako postoji komunikacija.

I ovaj eksperiment potvrđuje činjenicu: sve je JEDNO. I potvrđuje izjavu: što ste učinili najmanjem od mojih, meni ste učinili.

Postoji jedan borilački sport, koji se temelji na ideji Jednote: aikido. Kako se temelji na ideji Jednote, u njemu ne postoji poraženi niti pobjednik, i zato aikido nije zastupljen niti na svjetskim, a niti na olimpijskim natjecanjima. Ali nešto je za naša razmatranja važno i začuđujuće: jednog uvježbanog aikidoku (aikido-borca) ne može poraziti nijedan borac koji pripada nekoj drugoj školi borilačkih vještina. Pravi aikidokaje nepobjediv. To je povezano s moći, i s idejom Jednote.

OTLA-princip će vam pokazati, kako u vašem životu možete postati nepobjedivim "aikidokom".

Sve je JEDNO - a posljedice po vaš život, nesagledive su.

2.4 Totalna komunikacija

Sada ćemo spomenuti jednu od posljedica da je sve JEDNO; to je totalna komunikacija.

U literaturi i na seminarima, mnogo se piše i govori o komunikaciji. Postoje brojne mogućnosti školovanja na području komunikacionih tehnika, tehnika prezentacije, prodaje, govorništva itd. Ali pri svim tim tehnikama radi se tek o vrhu ledene sante: o svjesnoj komunikaciji. Mnogo obuhvatnija i zbog toga utjecajnija nesvjesna komunikacija, rijetko se spominje.

Ako ozbiljno uzmemo temeljne tvrdnje "sve je vibracija" i "sve je JEDNO", tada u svemiru postoji totalna komunikacija - sve komunicira sa svime; htjeli mi to ili ne. Nitko nije izoliran; nitko sebe ne može izolirati. To ima po svakog čovjeka - a posebno za menadžerstvo i prodaju - dramatične posljedice. OTLA-princip koristi ovu činjenicu. Brojni problemi nisu rješivi bez znanja o toj totalnoj komunikaciji. Zamislite sebi: vi komunicirate sa svime u svemiru, a svemir komunicira s vama! Pitanje je samo, da li slušate...

Za atomske fizičare je to očito samo po sebi shvatljivo. Čujmo, što J. E. Charon ima na ovo reći: "Tko je, primjerice, u našoj navodno tolikoj naprednoj civilizaciji, još sposoban da razumije govor kamena i stabla?"

Za jednog atomskog fizičara je dakle samo po sebi razumljivo, da kamenje i stabla mogu govoriti, pa čak i da cijeli svemir "priča". A kako ste vi i ja dio tog svemira, mi smo također jedan dio te totalne komunikacije.

Sada ćete postaviti pitanje: kako će mi to pomoći, da otplatim moju hipoteku? Kako mi to pomaže, da smanjim svoju tjelesnu težinu? Kako će mi to pomoći, da ponovo dovedem u red svoj brak? Kako će mi to pomoći prilikom prodaje?

To pomaže. Više no što mislite. Kako je sve JEDNO, između vas i vaših kupaca, prijatelja, bankara itd. ne postoji distanca. Sve što mislite, trenutno se prenosi na dotičnu osobu - svejedno gdje se ona nalazila. Htjeli vi to ili ne: sa svojim mislima, vi utječete na svijet. I ako želite riješiti vaše probleme i postići vaše ciljeve, tada, logično, morate na svijet utjecati na pozitivan način. Prilikom opisa OTLA-principa, ja ću to pobliže objasniti.

3. Posljedice: problemi su rješivi

Ja sam čvrsto uvjeren, da su naši problemi samo onda rješivi, ako u drugom dijelu opisane spoznaje ozbiljno shvatimo i konzekventno primijenimo. Ako to napravimo, tada ne samo da nam je moguće naše probleme riješiti na najekonomičniji način, mi možemo i naše ciljeve postići brže i s manje truda nego do sada.

Postoje ljudi, koji misle da se izvjesni problemi ili sukobi ne mogu riješiti. Oni su u pravu iz dva razloga: prvo, jer je svijet ono što svaki čovjek o njemu misli (poglavlje 2.2), i drugo, jer mnogi problemi stvarno nisu rješivi s uobičajenim načinom razmišljanja.

Ja zastupam mišljenje, da su svi problemi i sukobi rješivi. I ja sam u pravu iz dva razloga: prvo zato, jer je svijet ono što o njemu mislim, i drugo, jer predlažem radikalno drugačiji način razmišljanja. "Nikakav oblik realnosti nije moćniji, oživljavajuć, čudesniji od ljudskoga duha" rekao je primjerice Iqbal Mohammad, već spomenut duhovni učitelj milijuna muslimana. Kako onda da čovjeku ne bude moguće riješiti njegove probleme?

Ovdje ću ukratko sažeti principe, koje je po mojem mišljenju potrebno poštovati:

1. Svaki čovjek mora s promjenama početi kod sebe. Prestanimo se mijješati u stvari drugih ljudi.
2. Svaki čovjek raspolaže sa slobodnom voljom: on može misliti što hoće. On može svoje mišljenje u svakom trenutku promijeniti - čime mijenja i svoju budućnost.
3. Potencijal svakog pojedinca nije ograničen, on je neograničen. On mora taj bezgranični potencijal upotrijebiti, ako želi optimalno riješiti svoje probleme, a svoje ciljeve postići brže nego do sada.
4. Sve je vibracija/energija. Prema tome, sve je po volji promjenjivo.
5. Ne postoji objektivan svijet. Svijet je ono, što ja o njemu mislim. To svakom čovjeku daje nezamislivu moć. On može svojim mišljenjem promijeniti svijet.
6. Sve je JEDNO. Posljedice ove spoznaje su nesagledive; one dovode do eliminacije konflikata a time i do ekonomičnijeg ponašanja. To znači: ciljevi se brže dosižu, a problemi brže rješavaju.
7. Potrebno je da se oslobodimo ograničenog ili-ili razmišljanja koje vodi sukobima, i prijedimo na ovo-kao-i-ono razmišljanje. To znači: mi moramo prestati neprekidno donositi sudove.

Uvjet za sve ovo je naša sposobnost, da uklonimo ograničenja uobičajenih sustava vjerovanja, koja smo sami sebi nametnuli. Drugačije ne ide.

Svaki čovjek ima u sebi moć, da može trijumfirati nad svim okolnostima. On sasvim sigurno nije rođen, da bi u znoju lica svoga i u borbi protiv svojih bližnjih zarađivao svoj kruh svakidašnji. On je rođen da bi se razvijao, da bi pobjeđivao, da bi bio sretan i uspješan. Siromaštvo, bolest i nesreća sasvim sigurno ne spadaju u vrline kojima bi čovjek trebao težiti.

Svemir je obilje, zdravlje i sreća.

OTLA-princip, kojeg opisujem u trećem dijelu ove knjige, temelji se na spoznajama iz drugog dijela i nadilazi ljudska ograničenja opisana u prvom dijelu knjige. Pravilno primijenjeno, to dovodi do nezamislive moći dotičnog čovjeka.

TREĆI DIO

Moćni OTLA-princip

"Znanje je moguće prenijeti, ali mudrost nije".

Hermann Hesse, Siddhartha

OTLA-princip se sastoji iz tri dijela; iz OT za otpustiti, od L za ljubav i od A za akcija=reakcija. Započet ću objašnjavanjem zakona akcije=reakcije, jer on predstavlja osnovu za druga dva dijela. Bez točnog poznavanja onog, što ja označavam kao akciju=reakciju, po mojem mišljenju, nije moguće dobro shvatiti niti temu "otpuštanje", a niti temu "ljubav".

L^2 u riječi OTL^2A stoji tu zbog činjenice, da se učinak nekog čovjeka zbog povećanja ljubavi ne povećava jednostavno linearno, već na kvadrat. Vi naime možete riječ OTL^2A promatrati kao jednadžbu i to kako slijedi: otpuštanje puta ljubav na kvadrat puta A (pri čemu mora biti $A=1$, jer je zakon akcije=reakcije jedan neutralan zakon). Time se dobija učinak, kojeg je neki čovjek postigao! Ova jednadžba točno odgovara Ohmovom zakonu, koji je toliko važan za elektricitet! Ako se napetost poveća (=energija=ljubav), učinak se povećava na kvadrat. Ovo možete promatrati i na sljedeći način: za protok životne struje vrijede točno isti zakoni kao i za protok elektriciteta!

1. Akcija - reakcija

"Ništa ne čine demoni, demoni ne postoje. Svatko može čarati, svatko može postići svoje ciljeve, ako može misliti, ako može čekati, ako može postiti."

Hermann Hesse, Siddhartha

1.1. Jedna lekcija iz fizike s posljedicama: način, na koji funkcionira naše mišljenje

Iz fizike nam je poznat zakon akcija=reakcija. To sasvim jednostavno znači: ako snagom od 10 kg vršim pritisak na neki zid, tada i zid na mene vrši pritisak od 10 kg. Ako pritiskam silom od 20 kg, i zid odgovara protupritisakom od 20 kg. U ovom ćemo poglavlju vidjeti kako se ovaj fizikalni zakon manifestira kada je u pitanju naše mišljenje.

Pozabavit ćemo se dakle našim mišljenjem i njegovim posljedicama.

Prvo: stoje misao?

Kako je sve vibracija odnosno energija, i misao je također vibracija, odnosno energija. Misao, dakle, nije "ništa". Ona također nije nešto, što se odvija isključivo u našem tijelu. Čovjek je savršen odašiljač: on bez prekida odašilje misli. Svaka misao odgovara određenoj vibraciji i prema tome određenom energetske potencijalu, koji napušta čovjeka - svoj odašiljač. Zbog toga o misli možemo govoriti kao o energetske tijelu. Jako je važno, da sebi ovo možemo predstaviti. Svaka misao, koju mislimo, predstavlja jedno energetske tijelo. Ovisno o količini tog energetske potencijala, logično je, da su i učinci koje misli uzrokuju, vrlo različiti. Postoje snažne i postoje slabe misli. Kako je i sve ostalo što postoji vibracija, mi možemo našim mislima utjecati na sve stoje oko nas.

Kako svaka misao posjeduje energetske potencijal, svaka misao teži svom ostvarenju: ova je tendencija naravno veća, stoje veći energetske potencijal određene misli.

Dakle, stoje vaše mišljenje snažnije, tim je veća i mogućnost da se vaše misli ostvare. Na primjer, radost i oduševljenje su energetske jake misli, koje dovode do odgovarajućih pozitivnih rezultata. Prema tome, kontinuiran pozitivan i vedar način razmišljanja nije nikakvo lebdjenje u oblacima, već posjeduje sasvim logičnu fizikalnu pozadinu. To su energije, koje dotičnog čovjeka s matematičkom sigurnošću vode do pozitivnih rezultata. Ali nemojte zaboraviti jedno: misli straha su često također jako energetske nabijene: i one također imaju tendenciju da se ostvare, s matematičkom sigurnošću. Zato misli straha nikada nisu poželjne.

Idemo sada korak dalje.

Slične misli imaju slične vibracije i zbog toga se međusobno privlače. To uzrokuje stvaranje takozvanih misaonih oblaka, koji naravno posjeduju mnogo veći energetski potencijal od pojedinačnih misli. To ima odlučujuće posljedice po poduzeće, narod i cijelo čovječanstvo. Zamislite sebi sljedeće: neko poduzeće zapošljava 1000 suradnika. Svi ti ljudi misle nešto od jutra do mraka. Apsolutno je odlučujuće za uspjeh tog poduzeća, što ti ljudi misle - i to svaki pojedini. Misli svih suradnika sumiraju se u jedan ogroman energetski potencijal. Ako je on pretežno pozitivan, doći će i do odgovarajućih rezultata: ako je negativan, to će dovesti do negativnih rezultata. Uprava poduzeća može raditi što hoće, ako većina namještenika misli negativno, ono nema nikakve šanse. Jedno poduzeće se može stvarno mislima dovesti do uspjeha ili neuspjeha; ali ne samo kroz upravu, nego zajedničkim mislima svih zaposlenih. To je čista fizika. To su energije koje teže svom ostvarenju. A upravljanje poduzećem se može smatrati i upravljanjem energijama.

Lijep primjer za to, što je u stanju napraviti jedan dovoljno velik energetski potencijal, za mene predstavlja pad Berlinskog zida. Ovakve stvari, naravno, nisu slučaj. Zid je srušen upravo u trenutku, kada su misaone energije slobode postale veće od misaonih energija neslobode. Sve je jedno pitanje energije.

Sada vas molim, da sebi ozbiljno postavite pitanje, kakve energije proizvodite od jutra do mraka. Kako posjedujete slobodnu volju, možete misliti što hoćete, a vaše mišljenje određuje energije, koje ćete osloboditi. Kakve energije želite u svom životu osloboditi? Energije straha ili energije ljubavi? Imajte na umu, da to ima posljedice po vaš život.

Idemo još korak dalje.

Iz fizike znamo, da se energija ne može izgubiti. Ovo vrijedi također i za duhovno područje, koje nas zanima. Energija se ne može izgubiti, znači: niti jedna misao se ne gubi!

Sve što mislite, sve što ste ikada mislili i što ćete ikada misliti - ništa se ne gubi! Što mislite? Sa svakom mišlju proizvodite energije, koje se nikada ne gube. A te energije imaju tendenciju da se ostvare.

Sada je izuzetno važno da iz vida ne izgubite sljedeće: sve što ste do sada mislili, više ne možete promijeniti; ali možete jedno, možete smjesta promijeniti svoj način razmišljanja - i to zahvaljujući čudesnom daru slobodne volje. A promjenom vašeg načina razmišljanja, vi smjesta proizvodite drugačije vibracije, drugačije energije - a time i drugačiju budućnost. Prošlost ne možete promijeniti, ali vaš način razmišljanja možete promijeniti SADA, ako želite.

Idemo još korak naprijed.

Sada dolazi zakon, koji je cijelom ovom poglavlju dao naslov: akcija=reakcija. A to znači: Svaka se misao vraća natrag svom odašiljaocu.

Vi odašiljete misli: to je akcija. Ono što vam se vraća, to je reakcija. Predočite sebi: sve što mislite, vraća vam se natrag! To je genijalno i - u svezi sa principom

slobodne volje - najveća pravda u svemiru. Ne mogu sebi zamisliti nikakvu zakonitost, koja bi bila pravednija od ove. Sve što mislite, sve što šaljete od sebe, sve vam se vraća natrag.

Posljedice toga su tako dramatične, da se time moramo pobliže pozabaviti.

Uzmimo, vi kritizirate nekog čovjeka. Ovaj zakon ne kaže, da će i vas taj čovjek kritizirati. On kaže, da će se vama od nekud vratiti vaša misao u točno istoj kvaliteti. Možda će vas neka druga osoba kritizirati, ali možda će doći i u obliku zdravstvenog problema ili - kao u mojem slučaju - u obliku otkaza. Ja sam, naime, na ovaj način na sebi samome upoznao zakon akcije=reakcije. Nakon završenog studija, zaposlio sam se kao asistent poslovođe srednje velikog poduzeća. Naravno da sam sve znao bolje od mog šefa, konačno, ta ja sam studirao, a on nije. S mogeg gledišta, on je sve radio pogrešno. Ja sam kritizirao i kritizirao. Počeo sam tog čovjeka čak mrziti, a u mislima sam ga i više puta ubio. Iznenada je došlo do sukoba, i ja sam se odjednom našao na cesti bez posla. Na moju sreću, ja se tada nisam ponašao onako kao što se danas ponašaju mnogi nezaposleni. Ja nisam krivio niti šefa niti recesiju, već samoga sebe. Preuzeo sam odgovornost za svoju situaciju i zbog toga vrlo brzo utvrdio, kakve sam negativne energije odaslao u svijet kroz moju kritiku. I te su mi se energije vratile konzekventno i brutalno. Ja ovo nazivam pravdom.

Posljedice ovog zakona, međutim, idu i mnogo dalje. Ako vas netko kritizira ili vara, što se događa? Tada će onaj drugi - a ne vi - morati snositi posljedice svog ponašanja. Zamislite sebi, kako je to ekonomično! Vi ne trebate pokrenuti niti mali prst, da bi se osvetili. Svemir je tako organiziran, da reakcija neminovno pogađa pokretača akcije. To je i bio razlog, zašto je Isus mogao reći "ako te netko udari po lijevom obrazu, pruži mu i desni!". Ako, naime, uzvratite udarac, tada sebi ne činite apsolutno nikakvu uslugu, jer će vam se sve vratiti.

Zakon akcije i reakcije je stvarno genijalan. On ima, naime, još i sljedeću posljedicu: vi za samoga sebe ne možete napraviti ništa boljega, nego da drugome želite sve najbolje. Sve što napravite nekom, vraća vam se natrag. Ma koliko to čudno zvučalo: najveći "egoist" je onaj, koji drugome čini po mogućnosti što više dobra! I obratno: onaj, koji misli samo na sebe samoga, koji drugima nikada ništa ne da, taj najviše šteti sebi samome.

Zar to nije grandiozno? Ja uvijek iznova osjećam najdublje poštovanje prema tom pravednom zakonu.

Zamislite sebi, kada bi većina ljudi posjedovala znanje o tom zakonu! To bi značilo, da bi svi naši problemi bili trenutno riješeni: svatko bi svakome smjesta želio sve najbolje, jer bi znao: sve mi se vraća. Da li drugi ljudi poznaju taj zakon ili ne, to za vas ne igra nikakvu ulogu. Radi se o vašem životu. Radi se o tome, da vi sebi možete ostvariti svoje želje; što drugi rade, to je njihova stvar, a ne vaša.

Što, dakle, želite doživjeti u vašem životu? Želite li zdravlje, sreću, blagostanje, uspjeh? U tom slučaju ne možete napraviti ništa bolje, nego da sve ovo želite po mogućnosti svim ljudima na koje nailazite - a i onima, na koje ne nailazite. Udaljenost, naime, u području misli ne igra nikakvu ulogu. To su i fizičari nepobitno utvrdili. Ne igra dakle nikakvu ulogu, da li gospodin Majer sjedi pred vama, kada mu

želite nešto dobro ili loše, ili se u tom trenutku nalazi na odmoru na Havajima. U duhovnom području ne postoji prostor. Zamislite sebi što ova činjenica znači za rješavanje - ili pogoršanje - sukoba u poduzećima ili porodicama! Zamislite kakve to ima posljedice po prodavača. Značajno je što on misli o svojim kupcima, čak i u slučaju ako je daleko od njih.

Ovu značajnu stvar može svatko iskušati u svome životu. To nema ništa zajedničkog s vjerom; ovo je čista fizika. Ako mislite jednu misao, to je isto kao ako bacite kamen u jezero. Počinju se širiti valovi. Ti se valovi neminovno vraćaju na ono mjesto, na kojem je kamen pao u vodu. Ista je stvar s našim mislima. Jedino što u duhovnom području ne postoje otpori. Misli se dakle vraćaju s istom energijom, s kojom su bile odaslane! Pripazite dakle na svoje misli!

U praksi je moguće ustanoviti još jednu zanimljivu stvar. Ako kritiziramo nekoga tko također voli kritizirati, tada reakcija dolazi kasnije nego ako kritiziramo nekoga tko to ne radi. U tom slučaju, povratni udarac dolazi mnogo brže. Ja sam doživio više nego samo jedan slučaj, da je neki čovjek kritizirao nekog tko je bio otpušten, jer je smatrao da se to dogodilo zbog nesposobnosti otpuštenog i daje zato sam kriv što je otpušten. Svaki puta nije trajalo niti pola godine, a kritičar je i sam bio otpušten i nezaposlen. To ponekad može ići jako brzo. No što je netko jače vezan o materiju, tim duže traje dok se ne pokaže reakcija. I upravo je to razlog, zbog kojeg mnogi ljudi govore o slučaju. Tada se kaže, ovo ili ono je slučaj. To je velika iluzija. Mi slučajem nazivamo ono, što ne znamo objasniti. Ako bi, međutim, imali veći vidokrug - slično pogledu iz aviona - iznenada bi mogli vidjeti povezanosti. Iznenada bi vidjeli, daje taj takozvani slučajan događaj samo reakcija na nešto, što smo odavno mislili i zaboravili.

No ponekad do reakcije može doći i jako brzo, i tada su povezanosti jednostavno vidljive. Moja je supruga imala takav jedan doživljaj, kada je s prijateljicom putovala u Zurich. Tijekom vožnje vlakom, ta je prijateljica kritizirala svakog koga je ugledala. Kod jednog joj se nije sviđalo njegovo lice, kod drugog je nalazila da je haljina grozna. Kratko i jasno: čitava vožnja vlakom bila je začinjena kritiziranjem drugih ljudi. Stigavši u Zurich, pođoše pješice u pravcu BahnhofstraBe. Ususret im je dolazio neki pijanac. Našavši se pored prijateljice moje žene, pijanac joj pijunu na rukav! Reakciju te žene možete sebi zamisliti. Ona je naravno bila bijesna na pokvarenost ovoga svijeta. No u biti, ovo nije bilo ništa drugo do reakcija na njezine prijašnje akcije. Ona je tijekom vožnje vlakom neprekidno pljuvala po drugima, verbalno doduše, ali to nije bitno. U vidu materijalne reakcije, dobila je upravo ono što je u duhu napravila drugima. Potpuno je nemoguće bilo, da bi taj pijanac pljunuo na moju ženu. Na nikoga se ne pljune slučajno, nitko nije slučajno orobljen, i nitko nije slučajno ubijen.

U svemiru ne postoji slučaj.

Zato što postoji apsolutno pravedan zakon akcije i reakcije. Taj je zakon nepogrešiv. Taj zakon nema ništa zajedničkog s moralom. On nije niti dobar niti loš. On jednostavno jest. To znači: on je a-moralan. Taj je zakon bio, jest i uvijek će biti isti.

Našim mislima, mi sebi stvaramo našu realnost. Sve što doživite u životu (pretrpíte, izdržíte, podnesíte itd.) vi ste uzročnik tih stvari. A to znači: Vi možete sve promijeniti. Vidljivo je uvijek manifestacija nevidljivog. Nevidljivo je vaše razmišljanje i osjećanje.

Znate li, da je ovo "Posljednji sud?" Posljednji ili najmlađi ne znači ništa drugo, nego nešto što se događa upravo sada; nešto što je tako mlado, da mlade ne može biti. A u čemu se sastoji ovaj sud, koji se događa SADA? Sastoji se jednostavno u tome, da morate pojesti ono, što ste sami sebi skuhalí. Tko bi inače imao pravo suditi o vama, osim vas samih? SADA je rezultat vaših dosadašnjih misli.

Vaša budućnost ovisi o tome, što SADA mislite. Što mislite SADA? U svojem interesu i u interesu svih drugih, mislite samo najbolje o sebi i o drugima.

Kako vidíte, svemir je nezamislivo jednostavno organiziran. Tako jednostavno i genialno, da nam to ne upada u oči tek tako, iako ... iako je i ova činjenica u našem govoru odavno poznata. Tko ne poznaje uzrečicu "kako netko u šumu viče, takva mu se jeka vraća"? Potrebno je jedino da ovu uzrečicu ne tumačimo čisto materijalno. Ako je malo prilagodimo, moglo bi se reći: "kakve misli čovjek šalje u svijet, tako odjekuje natrag". Druga jedna od davnina poznata mudrost glasi: "Kakva sjetva, takva žetva". Sjetva su naše misli, koje od jutra do večeri neprekidno mislimo. Žetva je ono što nam se vraća, reakcija na naše misli. Tako jednostavno je to.

Dakle: da žetva ne bi bila loša, ili u najmanju ruku nezadovoljavajuća, vi sebi morate obavezno postaviti pitanje, kako je izgledala sjetva vaših misli. Ako vas spopadne jeza jer u prošlosti možda niste mislili samo plemenite misli, mogu vas umiriti. Vaše vam se misli doduše neizbježno vraćaju, ali vi sebe možete zaštititi protiv negativnih utjecaja. Od trenutka kada započnete misliti pozitivne, konstruktivne misli, vi sebe štitíte. Time mijenjate svoje vibracije, što ublažava reakciju misli koje se vraćaju. Ako vam uspije da svoje misli smjesta preusmjeríte na ljubav, tada vam ne može ništa naštetiti, niti povratni učinak najlošijih misli. Ljubav ima jaču vibraciju od svih drugih misli.

Znate li, daje Isus također poznao ovaj zakon? Naravno da nije govorio o akciji i reakciji, to ljudi onoga vremena jedva da bi shvatili. On je to ovako izrazio: "Ne sudíte, da vam ne bi bilo suđeno". Stoje to drugo, do zakon akcije=reakcije? Tko nekog drugog osuđuje (akcija), tom će biti suđeno (reakcija). To je univerzalan zakon. No ovo djeluje također i obratno: tko drugome čini dobro, i sam će doživjeti dobro.

Kako djeluje zakon akcija=reakcija ako se primijeni na financije? Mi tamo imamo pojam "izdaci". Tu je skrivena riječ "davati". Kod izdataka se radi o darovima: darovima, koje dajemo drugima. Darovi, izdaci, to su akcija. A reakcija na te izdatke su primanja. Molim vas da sebi dobro upamtíte: vaši primici su reakcija na vaše izdatke. Bez izdataka nema primitaka. I sada vidimo, da je od odlučnog značenja, u kakvom duhu izdajemo. Ako to činimo suzdržano, i primici će dolaziti suzdržano. Činimo li izdatke velikodušno, i primici će dolaziti velikodušno. Hans C. Leu, vjerojatno najuspješniji hotelijer Švicarske, jako je to lijepo rekao tijekom jednog intervjua (a u svom hotelu Giardino u Asconi, on svakodnevno demonstrira djelotvornost tog zakona): "tko broji komadiće putra; ne postiže ništa. Velikodušnost bi trebala biti vrlinom svakog ugostitelja." Akcija=reakcija. Ako se izdaci čine

sitničavo, mrzovoljno ili s idejom "ovo su nezasićnici", tada se ne treba čuditi reakciji, odnosno slabijoj zaradi! Što se stvarno događa, ako kažem "ovo je skupo"? Tada dovoljno ne cijenim tuđi trud! Mislim da je ono što sam dobio, manje vrijedno od novca kojeg sam za to platio. Na taj se način stvara siromaštvo! To je neizbježno. Na taj smo način izazvali recesiju. Tko misli da je ono što kupuje preskupo, taj kao posljedicu za svoj novac dobija uvijek manju protuvrijednost - konačno na taj način sebe čini siromašnim čovjekom. Dublji je razlog ovaj: on dovoljno ne cijeni rad drugog čovjeka (akcija), pa prema tome niti njegov rad ne nailazi na dovoljnu mjeru priznanja (reakcija).

No s istim se mehanizmom postiže i bogatstvo. Tko kupuje neki proizvod i pri tome misli "ovo je povoljna kupnja", taj priznaje rad drugog čovjeka, pa će i njegov rad biti odgovarajuće priznat. Kada misli "povoljno", to znači da smatra kako je dobio više nego je za to platio. U skladu s time, on postaje sve bogatijim -jer prima uvijek više nego je dao! Cijena neke stvari pritom uopće ne igra nikakvu ulogu. Bitna je predodžba o "jeftinom" ili "skupom" u našem umu. Siromaštvo i bogatstvo "stvaraju" se u našem umu.

Vlasnik soboslikarskog poduzeća u Francuskoj, koji je tijekom 10 godina broj svojih radnika povećao s 3 na 200, ovako je rekao: "Prvo treba dati, ako čovjek želi nešto primiti". On naravno svojim radnicima daje više od minimalne, obavezne plaće, i po mogućnosti dijeli često darove.

Najgore što neki poduzetnik ili pojedinac s obzirom na svoje financije može napraviti, jest, da sve smatra "preskupim", a svoje izdatke smanji na minimum. To nije ništa drugo nego praktična primjena univerzalnog zakona akcija=reakcija. Sada samo nemojte reći da je sve to tek lijepa etika ili poigravanje s osjećajima, ali da realnost izgleda sasvim drugačije. To nije istina. Ovaj zakon nema ničeg zajedničkog s etikom, a niti s moralom. U svemiru ne postoji moral! Priroda ne poznaje moral. Moral je ljudski pronalazak, oni time žele vladati nad drugim ljudima. Otkuda neki čovjek sebi uzima pravo suditi o drugim ljudima? Ovo se protivi najdubljim temeljnim principima kršćanstva.

Po mojem mišljenju, ovo je jako opasan zakon za one, koji o tome ništa ne znaju. Ja sam zbog njega ostao bez posla. Jednom se čovjeku zbog njega u roku od nekoliko tjedana moć vida smanjila na polovicu: on više nije htio vidjeti svog zeta. No tko ga poznaje, njemu se otvaraju neslućene mogućnosti.

Ja još jednom podsjećam, da ovaj zakon ne vrijedi samo za pojedinca, on vrijedi i za porodice, poduzeća, za svaki narod i za cijelo čovječanstvo. Zbir onoga što misli neki narod, određuje njegovu "sudbinu". Što se katastrofa tiče, postoje dvije kategorije: postoje katastrofe, koje su posljedica prirodnih promjena u svemiru. No postoje i katastrofe, koje su, sasvim jednostavno, posljedica ljudskih misli, a to znači energija koje misli oslobađaju. Zemlja je bolesna od ljudskih misli. Kada mi u sebi imamo konflikte, očigledno je da će se oni prenijeti na izvanjski svijet. To nas ne bi trebalo uzbuđivati - jer time se stvar samo pogoršava - potrebno je jedino da promijenimo način razmišljanja. Sve ima svoj prazvor u našem mišljenju. Onečišćavanje okoline nije suština problema: problem je naše mišljenje. Pravi onečišćivači prirode su psihičke naravi, to su naše misli. Materijalno onečišćenje je tek posljedica duhovnog onečišćenja.

Pripazite, dakle, na svoje misli. Na

što se koncentriramo, to raste.

Ovdje želim ukazati na još jednu posljedicu našeg mišljenja, kojoj je pridavano isuviše malo pozornosti. Ako su misli energija, to znači da mi onome na što se koncentriramo, dajemo energiju. Slažete se? Sve je energija, a našim mišljenjem mi dodajemo daljnju energiju. Posljedice te činjenice su zapanjujuće.

Ako se koncentriramo na naše slabosti, one rastu.

Ako se koncentriramo na bolest, ona jača.

Ako se koncentriramo na konkurenciju, ona se povećava.

Ako se koncentriramo na nedostatak novca, on postaje većim.

Ako se koncentriramo na problem narkomanije, on se povećava.

Ali naravno vrijedi i sljedeće: Ako se koncentriramo na blagostanje, ono raste. Ako se koncentriramo na zdravlje, ono jača. Ako se koncentriramo na mir, on postaje većim. Na što se vi koncentrirate?

Mali primjer: na željezničkoj stanici blizu mene, neki je čovjek bio napadnut i premlaćen. Događaj se pojavio na naslovnoj stranici lokalnog lista, zajedno s fotografijom. Tko samo malo poznaje zakonitosti, znat će i kakve su posljedice takvog izvješćivanja. Tisuće ljudi čitaju taj članak, nalaze da je strašno to što se dogodilo - i time ideji agresije dodaju daljnju energiju. To je isto, kao kada bi lijevali ulje na vatru. Kroz taj događaj, a posebno uslijed upadljivog izvještavanja o tome, povećava se agresija u svijetu, što znači, opasnost od daljnjih agresija se povećala. Zar mi to zbilja želimo? Ja mislim: mi ne znamo što radimo - što uzrokuje našim mislima. Naše misli imaju dalekosežnije posljedice nego što slutimo. A ako pogledamo kakvo je stvarno stanje stvari na toj željezničkoj stanici, morat ćemo ustanoviti da tamo dolaze tisuće ljudi dnevno, ulaze u vlakove i nitko ih ne uznemirava. To su činjenice. Kako to nikoga ne zanima, ovoj činjenici na žalost ne dajemo energiju našim mislima. Ali ako se dogodi samo jednom nešto negativno, mi se uzbuđujemo i tom negativnom događaju pridodajemo energiju, što znači, da potpomažemo negativne događaje.

Nedavno se spiker dnevnika na švicarskoj televiziji tužio da se broj ovisnika o drogi povećao, usprkos tome što je mnogo milijuna franaka investirano u kampanju protiv narkomanije! Naravno daje problem postao većim: drugačije i nije moglo biti, jer je uslijed te kampanje problemu narkomanije konstantno dodavana energija. Na ovaj način nije moguće riješiti niti problem narkomanije, a niti bilo koji drugi problem. Niti jedan pametan čovjek neće pokušati gasiti požar, dodajući mu kisik. Mi, međutim, činimo upravo to, kako u odnosu na naše privatne tako i društvene probleme.

Ovaj mehanizam naravno vrijedi i u sportu. Sportaš koji se suviše koncentrira na svoje slabosti, neće postići posebno dobre rezultate. Izvanredan sportaš će biti onaj, tko se može veseliti svojim jakim osobinama. Tko ne obraća pozornost na svoje slabosti, nije naivac; on primjenjuje jedan temeljni zakon: on svojim slabostima ne

daje energiju, ne daje im snagu: zato one postaju sve manje. Slabosti se ne smanjuju tako što se čovjek na njih koncentrira, već se smanjuju time što se pojedinac koncentrira na svoje jake strane!

Ali što rade brojni pojedinci i poduzeća? Oni se podvrgavaju analizama, kako bi otkrili vlastite slabosti. Misle, da će time nadvladati slabosti. To ili uopće ne uspijeva, ili tek uz ogroman napor - a to je sve drugo nego ekonomično. Koncentracija na slabosti daje ovima dodatnu energiju - dakle događa se upravo ono, što ne želimo.

Duhovne zakonitosti su nepromjenjive, nepodmitljive i sveprisutne. Zato postoji samo jedan logičan i razuman stav, a taj je:

Bez obzira kako vaš život u ovom trenutku izgleda, svjesno se koncentrirajte samo na pozitivne događaje: time će se oni umnožiti. Ovo je tako sigurno kao sutrašnji izlazak Sunca. Čak i ako se nalazite u najgoroj seriji neuspjeha vašeg života, uvijek možete naći nešto čemu se možete veseliti.

1.2 Sto je svijet? Ključ ljudske moći

Ovdje mogu biti kratak, jer smo ovu temu već obradili u drugom dijelu knjige pod naslovom "Ne postoji objektivni svijet".

Stoje svijet?
Svijet je ono, što mi o njemu mislimo.

Ova vam izjava daje nezamislivu moć. I ovdje opet imamo posla sa zakonom akcije i reakcije.

Što to znači za vaš život?

To znači, da je za vas istinito ono, što vi smatrate istinom. Uzmimo dva primjera: dva prodavača. Prvi prodavač kaže: "Naše su cijene previsoke". Drugi prodavač kaže: "Naše su cijene primjerene". Tko od njih dvoje ima pravo? Oboje su u pravu, jer ne postoji nikakva objektivna istina. Svaki čovjek ima svoju vlastitu istinu. I ovo je solidna polazna točka za konstruktivnu diskusiju. Ako naime započnete diskusiju s ova dva prodavača i pritom imate predodžbu o "istinitom" i "neistinitom", tada to neće dovesti do ničeg - osim do svađe. Vi ste u pravu, drugi je u krivu. Nezgodno je samo to, što onaj drugi na stvari gleda upravo obratno. Ali ako uđete u diskusiju sa stavom "svatko ima svoju vlastitu istinu", tada je konstruktivan razgovor moguć. Tada možete pokušati ustanoviti, zašto prvi prodavač misli da su cijene previsoke: a prije svega, možete mu objasniti što čini sam sebi takvim mišljenjem.

On, naime, ima pravo: za njega su cijene previsoke - i on će u skladu s time manje prodati. Što sigurno ne odgovara ciljevima koje je sebi postavio.

Prije mnogo godina sam bio zaposlen u poduzeću s oko trideset prodavača. Među njima je bio jedan čovjek iz Miinchena, koji je redovito prodavao dvostruko više nego prosjek ostalih prodavača. Razlog za to je bio sasvim jednostavan. Prije početka godine, utvrđivao se prodajni budžet za sljedeću godinu. Ovaj se budžet svodio na otprilike 1 milijun franaka prometa po prodavaču (radilo se o računarima i programima za njih). Na kraju godine je o prometu odlučivalo jedino to, što je svaki pojedini prodavač mislio o tom budžetu. Većina prodavača je razmišljala otprilike na način "godina će biti teška, ali ja ću pokušati". A onaj spomenuti prodavač je naravno mislio nešto sasvim drugo. On je mislio, "s jednim milijunom prometa, ja se neću zadovoljiti; napraviti ću barem dva milijuna". I tako je to i bivalo - iz godine u godinu. Prosjek prodavača je imao pravo: bila je teška godina. Neki su bili malo iznad budžeta, a drugi malo ispod. Onaj spomenuti prodavač je također imao pravo: bilo mu je moguće ostvariti svoj cilj.

Ja to ne mogu izmijeniti: svijet je ono što o njemu mislite. Tržište je ono, što o njemu mislite. Vaši su kupci ono što o njima mislite. Vi ste ono, što o sebi mislite da jeste. To znači moć, moć i još jednom moć.

Lijep primjer tog principa dogodio se u našem susjedstvu. Provaljeno je u kuću jedne obitelji koja je posjedovala psa čuvara - usprkos psu čuvaru. Mehanizam se odvija kako slijedi:

Prvo: Stanovnici su imali strah od provale. To je akcija (mišljenje i osjećanje).

Drugo: Zbog straha od provale, ti su ljudi nabavili psa čuvara. Pas čuvar je izvanjski znak straha od provale.

Treće: Došlo je do provale. To je reakcija.

Četvrto: Stanovnicima te kuće potvrdilo se ono što su mislili. To bi moglo zvučati otprilike ovako: "Vidiš da sam imao pravo! Živimo u strašnom svijetu. Bilo je ispravno da smo se bojali provale i da smo si kupili psa čuvara. Uбудuće trebamo još više pripaziti."

Svijet je ono, što ja o njemu mislim. I ja uvijek primam potvrdu. Ja taj mehanizam nazivam "kotač pravедnosti". Svakom se uvijek daje za pravo. To je fascinirajuće na cijeloj toj stvari. I to je Isus znao. On je rekao: "Bit će vam prema vašoj vjeri". Tako se i događa. Ako mislite da živite u neprijateljskom svijetu punom provalnika, tada vam se događa "prema vašoj vjeri". Ako mislite da živite u mirnom svijetu, u kojem vas ne može snaći ništa loše, tada vam se također "događa prema vašoj vjeri". Svaki kršćanin to zna. Ili?

I ovdje se ne radi o ničem drugom nego o našem poznatom zakonu akcije i reakcije.

Ja vam savjetujem, iskušajte ovo. Promijenite mišljenje o nekoj određenoj osobi, o nekoj određenoj situaciji u svijetu i promatrajte što će se dogoditi. Ali molim vas, dajte si vremena. Ako ste godinama mislili da je gospodin Miller posljednji Mohikanac, tada ne možete očekivati da će se Miller promijeniti, ako ste vi jedan dan mislili drugačije. Promijenite vaše mišljenje - i održavajte ga promijenjenim, bez

obzira što se dogodilo. Doživjet ćete čuda. Razlog tome je jasan, jednostavan i logičan:

Svijet je ono, što vi o njemu mislite. I: sve je JEDNO.

Kao što smo vidjeli, nema odijeljenosti između vas i gospodina Millera.

Vi ste Miller. Miller, to ste vi. U skladu s time, Miller se mijenja, ako se vi promijenite. Drugačije ne može biti.

Ako sada mislite, da to ne štima: ako mislite, da se Miller nikada neće promijeniti: tada vam moram dati za pravo. Jer: svijet je ono, što vi o njemu mislite. I ako mislite da se Miller neće promijeniti, tada i neće. Drugačije ne može biti.

Vi ste stvarno svemoćan čovjek. Zar ne?

Vi ste samo primijenili zakon akcije i reakcije. Primjenjujete ga svakodnevno, svakog sata, minute i sekunde, htjeli vi to ili ne. Isto kao što podliježete zakonu gravitacije, htjeli ili ne.

Ako imate djece, postavite sebi sljedeće pitanje: koji je najbolji savjet, kojeg možete dati svojoj djeci - na primjer uoči ispita? Sada poznajete zakon akcije i reakcije. Prema tome, kakvu preporuku ćete dati svojoj djeci?

Savjetujte ih, da misle "ja znam". To ne "košta" više energije, nego ako se misli "ja ne znam"; ali mnogo više koristi. To otvara put univerzalnoj inteligenciji, koja drijeva u svakom čovjeku. Misao "ja ne znam", zatvara vrata ovoj univerzalnoj inteligenciji. Svijet je onakav, kako ja o njemu mislim: prema tome ima više smisla misliti "ja znam", nego "ja ne znam". Iskušajte.

1.3 Totalna samoodgovornost: doviđenja slučajnosti

Ako ste razmišljali o do sada rečenom, možete doći samo do jednog zaključka: vi ste odgovorni za sve, što vam se događa.

Obratite pažnju na drugi dio gornje izjave. Vi niste odgovorni samo za ono što radite, to nije ništa posebno. Vi ste odgovorni za sve, što vam se događa, i to zato, jer ste odgovorni za svoje misli. A ono što mislite, određuje vaš život.

Dakle, nemojte više nikada bilo kojem čovjeku prepustiti moć nad vama, tako što ćete reći "on je odgovoran, ja sam žrtva".

U svemiru ne postoje žrtve. U svemiru ne postoji slučaj.

Do ove su spoznaje došli i brojni znanstvenici. Zamislite sebi sljedeće: da bi se "slučajno" stvorio životno važan encim cvtochrom c, jedan lančani molekul koji se sastoji od 104 aminokiselina, potrebno je bilo 10^{103} pokušaja. Ovaj encim dakle niti

uz najbolju volju nije mogao nastati "slučajno". Znanstvenici su naime izračunali, da je od trenutka praeksplozije, dakle nastanka svemira, prošlo tek 10^{17} sekundi. Kada bi se dakle od početka svemira do sada svake sekunde napravio jedan pokušaj, taj encim ne bi mogao nastati, jer jednostavno nije bilo dovoljno vremena.

"A ipak se široki krugovi znanosti i dalje drže teorije o "slučaju" - s jednim mentalitetom zatvaranja očiju koji ima sve karakteristike psihičke sklerotičnosti". Ovo je napisao J. E. Berendt u svojoj zapaženoj knjizi "Nada Brahma, svijet je ton".

A sigurno ste čuli i za poznatu Einsteinovu izjavu: "Ja nikada neću vjerovati, da se Bog kocka sa svijetom".

Također i fizičar Paul Davies u svojoj knjizi "Princip kaos" izjavljuje nešto vrlo zanimljivo: "Otkuda možemo znati, da lije pri bacanju novčića ili kocke, rezultat stvarno slučajan? O tome ne postoji suglasnost mišljenja". (!) Mi bi s pojmom "slučaj" trebali malo opreznije postupati.

I s vašim životom se nitko ne kocka - uz jednu iznimku: vi sami. Sto god se u vašem životu događa, ništa nije slučaj. Slučaj bi bio u suprotnosti sa svim temeljnim životnim zakonitostima. I osim toga: kada bi polazili od toga da slučaj stvarno postoji, to bi značilo da imamo jako malo povjerenja u Stvoritelja svemira. To bi stvarno bio jako žalostan svijet, u kojem bi vladao slučaj.

Mi smo u našem slučaju toliko ograničeni, da sasvim jednostavno ne poznamo sve uzroke, i zato brojne stvari pripisujemo slučaju. Već je godine 1908. znanstvenik Henri Poincare ovako formulirao ovu činjenicu: "Vrlo mali uzrok, koji za nas ostaje neprimijećenim, uzrokuje značajan efekt, kojeg svakako moramo primijetiti, i onda kažemo da taj efekt ovisi od slučaja."

Značajan efekt, kojeg vidimo, može biti nesreća. Onda mi, primjerice, kažemo da je netko "slučajno" udario svojim vozilom u nas. Ali nitko ne govori o "sasvim sitnom uzroku". Ovaj vrlo mali uzrok je određen način razmišljanja, od kojeg je možda već prošlo dosta vremena i kojeg se više niti ne sjećamo. U našoj ograničenosti, mi tada govorimo o "slučaju" - samo zato što ne vidimo ovisnosti, što stvari promatramo iz žablje perspektive a ne iz balona ili aviona: od tamo bi, naime, smjesta uočili ovisnosti, koje iz žablje perspektive, sasvim logično, nije moguće vidjeti.

Sada je došao trenutak, da diskutiramo o važnoj temi. Iz iskustva s brojnim polaznicima mojih seminara, znam koje se pitanje sada vrti po glavama mnogih ljudi. Kada tvrdim "slučaja nema", tada to znači i to, da nisam slučajno rođen, da nemam slučajno roditelje koje imam. Naravno, daje tako.

Molim vas da obratite pažnju na sljedeće: mi ovdje ne govorimo o bilo kojoj metodi koju su ljudi izmislili: mi govorimo o univerzalnim zakonitostima. To znači: ili slučaj postoji, ili ne postoji. Jer mi ljudi ne možemo po našoj čudi i volji odlučivati, što je slučaj, a što ne. U tom se slučaju ne bi moglo govoriti o univerzalnoj zakonitosti. Svemir je tako nezamislivo genijalno organiziran, da slučaj ne postoji. U svemiru ne postoji nepravda. Zamislite sebi, molim vas, monstruožnu nepravdu, kada bi "slučaj" određivao gdje će se neki čovjek roditi. Ta bi nepravda bila tako velika, da bi bila jedva podnošljiva. I to bi pružalo bijednu sliku o univerzalnoj inteligenciji,

koja djeluje iza svega. Ja podsjećam, da je stvarno bilo ljudi koji takvu mogućnost nisu mogli podnijeti i koji su sebi zbog toga oduzeli život.

Ti su ljudi očito bili do kraja uvjereni u postojanje slučaja, što im je bilo isuviše nepodnošljivo.

Ovo međutim nije moje iskustvo, to nije moje učenje. Slučaj ne postoji, niti s obzirom na rođenje. Kako bi to izgledalo, kada bi se "slučajno" rodili tko zna gdje. To sasvim jednostavno nema nikakva smisla. Kako bi sve skupa imalo smisla, moramo prihvatiti činjenicu ponovnog rađanja, učenje o reinkarnaciji - kao što to prihvaćaju milijuni ljudi, a od čega je i kršćanstvo u početku polazilo. Budizam to naziva kotačem ponovnog rađanja. Cilj svakog budiste je da nadvlada taj kotač ponovnog rađanja, kako se ne bi više morao rađati na ovoj materijalnoj razini.

Prema općenito priznatom naučavanju, čovjek se dijeli na tijelo, dušu i duh. Ako je čovjek ovako sazdan, tada možemo poći od pretpostavke - prema zakonu analogije - da i svijet mora biti sazdan na isti način. Što znači: postoji materijalan svijet, kojeg svi mi vidimo; postoji astralni svijet (čovjekova duša se također često naziva astralnim tijelom), kojeg ne vidimo; i postoji duhovni svijet, kojeg također ne možemo uočiti našim materijalnim osjetilima. Čovjek "kruži" između materijalnog i astralnog svijeta. Ono što se nama ovdje prikazuje kao smrt, s gledišta astralnog svijeta je rođenje. Ono što se nama prikazuje kao rođenje, s gledišta astralnog svijeta je smrt. U jednom određenom trenutku mi odlažemo materijalno tijelo, a u jednom kasnijem trenutku ulazimo u novo materijalno tijelo. Ovime je jasno: smrt ne postoji. Bilo bi to ograničeno razmišljanje, kada bi vjerovali daje život moguće ubiti. Život se nikada ne može ubiti. To je, naravno, znao i Isus. On je to ovako formulirao: "Smrti, gdje je tvoj žalac?" Smrt ne postoji. Postoji samo jedno: život!

Tko dolazi na ovaj materijalni svijet, taj je sebi odabrao neki određeni zadatak. Da bi taj zadatak mogao obaviti, potrebni su mu određeni uvjeti. On sebi te uvjete stvara tako, što odabire svoje roditelje. Izborom roditelja, on je naravno odabrao i rasu, boju kože, pokrajinu i narod u kojem će se roditi. I to ne "slučajno".

Ako je princip slobodne volje činjenica, tada on mora vrijediti i pri izboru roditelja. To ima dalekosežne posljedice.

Djeca nisu nikakva mala nerazvijena stvorenja. Moguće je da su djeca s obzirom na svoj razvoj daleko ispred svojih roditelja. I nije uvijek tako, da su roditelji tu za svoju djecu; često djeca dolaze, kako bi roditelji naučili određenu lekciju.

Nedavno sam čuo za sljedeći slučaj: neka je žena rodila dijete s urođenim fizičkim nedostacima. Ti su nedostaci bili posljedica takozvanog fetalalkoholsindroma. Njegova je majka pila tijekom prva dva mjeseca trudnoće - ona nije znala daje u drugom stanju -jednu bocu votke dnevno. Kada je žena doznala da je trudna, trenutno je prestala piti. Ali za dijete je već bilo prekasno. Naravno da je majci skoro prepuklo srce, kada je vidjela što je napravila. Kako je moguće ovakav događaj donekle razumno objasniti, ne uzimajući u obzir činjenicu slobodnog izbora roditelja? To nije moguće.

Uzimajući u obzir činjenicu ponovnog rađanja, objašnjenje je relativno jednostavno. Dijete je sasvim svjesno odabralo ovu majku. Zašto? Naravno zato, što je dijete majci željelo pomoći. A uspjeh je trenutačan: majka više ne pije. Zbog toga

"dijete", koje, ako ispravno gledamo, to uopće nije, preuzelo na sebe da se rodi u jednom unakaženom fizičkom tijelu. To je u vezi sa slobodnom voljom i bezgraničnom ljubavlju "djeteta" prema majci. Zbog toga je "dijete" bilo spremno preuzeti na sebe ovo iskustvo. A osim toga, "dijete" naravno sasvim točno zna, da smrt ne postoji i da je ovaj život ovdje - promatrano s odstojanja - relativno kratak.

U vezi s time moram ukazati na još nešto važno. Duh može čekati do 12 mjeseci nakon rođenja, prije nego što definitivno uđe u tijelo jednog novorođenog djeteta. On može i odbiti ući u to tijelo, a to znači: dijete umire. Mnogima je vjerojatno poznat fenomen umiranja novorođenčadi. Događa se, da dijete umre bez ikakvog vidljivog medicinskog razloga. Za ovo i nije potreban nikakav medicinski razlog: razlog je u tome, što je duh odbio (princip slobodne volje) da se nastani u tom tijelu. Može se dogoditi i da pri rođenju uz pomoć kliješta, glava djeteta bude ozbiljno ozlijeđena. Ako se taj duh nije želio nastaniti u tijelu oštećena mozga, to će dijete umrijeti.

I još nešto moram ovdje spomenuti. Mi se nalazimo u poglavlju akcija=reakcija. I ovaj je zakon naravno univerzalno važeć, što znači: on vrijedi i "nakon" smrti. Može biti, da reakcija na neku akciju uslijedi tek u nekom sljedećem životu. To je prije svega zamislivo u slučaju, ako bi akcija (na primjer ubojstvo) dovela do reakcije, koju taj čovjek u tom životu ne bi podnio. Za zakon akcija=reakcija "smrt" ne predstavlja nikakvu prepreku. "Smrt" i onako za ništa ne predstavlja prepreku.

Tko ovo zna, nikada neće doći na ideju da svoje roditelje krivi za loš odgoj. Također niti sljedeća isprika nema opravdanja: "Ja sam ubio Majera, to doduše žalim, ali imao sam teško djetinjstvo". Ovakav način opravdavanja prebacuje odgovornost na roditelje, a to se protivi kozmičkim zakonima. Svatko snosi potpunu odgovornost za ono što radi i misli, kao i za ono što mu se događa.

Ovo daje ljudima, što znači vama, ogromnu moć.

Ali u vašoj ogromnoj moći leži i mogućnost da ovu moć odbacite: da je date roditeljima ili nekoj neprozirnoj sudbini.

Jiddu Krišnamurti, veliki mislilac našeg stoljeća, ovako je to sažeo: "Ako niste spremni osjećati se odgovornima za sve, za stvarno sve što se događa u vašem životu, nećete nimalo napredovati."

Ja ovome ne bih dodao ništa, osim sljedećeg: ovisi o vašoj slobodnoj odluci (vašoj slobodnoj volji), da li želite napredovati ili ne.

Ovoliko o osnovi OTLA-principa, univerzalnom zakonu akcije i reakcije.

Daljnja razmišljanja temelje se na ovom temeljnom osnovnom zakonu, kojeg je Isus opisao sljedećim riječima:

Ne sudite, da vam ne bi bilo suđeno.

2. Otpuštanje

"Ti ga ne prisiljavaš, ne udaraš, ne zapovijedaš mu, jer znaš da je meko jače od tvrdog, voda jača od stijene, a ljubav jača od nasilja".

Hermann Hesse, Siddhartha

U ovom poglavlju želim pokazati, kako će vam otpuštanje pomoći da vaše ciljeve postignete brže i s manje truda nego uz pomoć bilo koje druge metode. U vezi s time vas međutim usrdno molim, da ovu temu ne promatrate s psihološkog gledišta, nego s fizikalnog; život nije psihološki "problem", život je fizikalni "problem" - kao što ćemo još vidjeti. S fizikalnog stajališta nam se otvaraju dimenzije, koje nikada ne bi smatrali mogućima.

2.1 Radi se o moći nad životom i smrću

U jednom srednje velikom poduzeću, 48-godišnji poslovođa je "iznenada" obolio od raka. Šest mjeseci kasnije, čovjek je umro. Medicinski razlog: rak. Dublji uzrok: nije mogao otpustiti.

U jednom uslužnom poduzeću bio je zaposlen izvanredno uspješan prodavač. On je bio toliko uspješan, daje sebi mogao dozvoliti povlačenje iz poslovnog života sa 37 godina.

Razlog: bio je natprosječno dobar prodavač.

Dublji razlog: on je mogao natprosječno dobro otpušati.

U jednom švicarskom hotelu bio je zaposlen jedan čovjek - nije govorio njemački - kao nosač kofera. Deset godina kasnije, taj je čovjek bio direktor hotela. Razlog: on je uvijek davao sve od sebe. Dublji razlog: mogao je otpušati.

Ovakve primjere je moguće po volji dalje nabrajati. Time želim pokazati, da se pri temi otpuštanja stvarno radi o životu (sreći, blagostanju, uspjehu itd.) ili smrti. Tko po prvi puta čuje riječ otpuštanje, tome to vjerojatno čudno zvuči. Ali općenito, ovo se može i ovako zamisliti:

Život je tok. To su već i stari Grci znali: panta rei = sve teče. Ako život stvarno znači "protok", tada je jasno da zadržavanje uzrokuje smrt, zar ne? Ono što

zadržavamo, više se ne može pokretati, ne može teći. A ono što se više ne može pokretati, za naše je pojmove mrtvo. Zamislite sebi život kao rijeku: rijeka koja više ne teče, nije rijeka.

Sasvim sigurno vam je poznata i radikalna metoda, kako se može "dokrajčiti" neki brak: dovoljno je, da bračnog partnera dovoljno čvrsto držite; on se više ne može kretati, a to prije ili kasnije vodi do "smrti" braka. Pozor: ovo nije nikakvo poticanje na razvod!

Predugo zadržavanje može dovesti i do smrti poduzeća. Poznato švicarsko poduzeće, koje je proizvodilo kvalitativno vrlo vrijedne proizvode i na svom području imalo vodeći položaj u svijetu, danas se nalazi u krizi. Broj suradnika je već smanjen sa 1300 na 300. Od prijašnjeg poduzeća, dakle, nije ostalo mnogo. Uzrok: poduzeće je predugo ustrajalo na svojoj tehnologiji i, ah, toliko uspješnim produktima. Sada je sasvim potisnuto s tržišta: konkurencija je otišla mnogo dalje.

Zadržavanjem možete sve "ubiti": to je samo pitanje vremena.

Ili drugi jedan primjer: gađate strijelom i lukom u metu. Što morate napraviti, da bi strelica pogodila metu? Morate napeti luk (energija); morate nišani (inteligencija) i morate otpustiti strelicu. Sada ćete misliti, pa to zna svatko. Naravno da to svatko zna. Ali otkrijte mi, zašto to nije jasno i svakom prosječno inteligentnom čovjeku, kada se radi o postizanju ciljeva u svakodnevnom životu? Pokušajte objasniti jednom tradicionalnom "neposvećenom" menadžeru, da mora otpustiti kako bi brže postigao svoj cilj. On će vas pogledati, kao da dolazite s nekog drugog planeta. A ipak je to tako:

Otpuštanje je najbrži i najprikladniji put za postizanje svih ciljeva. A kada kažem "svih ciljeva", tada stvarno mislim na sve ciljeve. Ovdje govorimo o univerzalnim zakonitostima, što znači da ne postoje ograničenja na određene ciljeve.

Razmislite malo, što se događa ako strijelac doduše nategne svoj luk, ali ga ne otpusti. U početku se ne događa ništa: zatim on postaje umoran. A ako se napetost još poveća, luk puca. Kako li se kaže, kada netko recimo zbog pretjeranog rada oboli? "On je prenategnulo luk".

Tko luk prenategne, postaje bolesnim. Tko je prenategnulo luk, predugo je zadržavao, nije mogao otpustiti. Time je postigao negativan rezultat, a to znači: napravio je nešto sasvim neekonomično.

Otpuštanje je povezano sa životom.

Zadržavanje je u svezi s blokadom, bolešću i "smrću".

Upravo kao i u poglavlju o akciji i reakciji, i ovdje se također ne radi o ničemu drugom nego o moći; o vašoj moći nad životom i "smrću".

Sada ćemo detaljno promotriti stoje to otpuštanje i što ono u stvari znači.

2.2 Aktiviranje vaše univerzalne inteligencije

Ustanovili smo, da se čovjekov potencijal sastoji od inteligencije i energije. Dalje smo ustanovili, da morate uložiti maksimum inteligencije i energije, ako svoje ciljeve želite postići po mogućnosti brzo i s malo napora. Ovo vrijedi i za rješavanje problema: Ako svoje probleme želite riješiti brzo i s malo napora, tada morate također uložiti maksimum inteligencije i energije. Logično, zar ne?

U ovom dijelu se radi o tome da istražimo, kako se aktivira univerzalna inteligencija. U drugom dijelu pod 1.3 smo objasnili, da svaki čovjek ima na raspolaganju nezamislivu inteligenciju.

Kako ćete aktivirati tu inteligenciju?

Odgovor glasi: otpuštanjem.

Sada ćemo vidjeti, što ovo otpuštanje konkretno znači. Ako ste upali u neki problem, ili ako želite postići određeni cilj, a ja vam savjetujem da otpustite, što time mislim? Što znači otpuštanje?

Otpuštanje znači:

1. Prihvatanje trenutnog stanja.

Ako želite po mogućnosti što brže stići od trenutnog do željenog stanja, tada se, logično, ne smijete grčevito držati sadašnjeg stanja. Kako bi se sadašnje stanje moglo promijeniti u željeno, ako ga zadržavate? Zadržavati trenutačno stanje, znači blokirati ga. Prihvatanje sadašnjeg stanja znači, njegovo otpuštanje - a tada se događa nešto zapanjujuće: trenutačno se stanje mijenja. Ja uvijek iznova čujem učesnike mojih seminara, kako izjavljuju "ali ja ne mogu sve prihvatiti". To sam i ja nekada mislio - i skoro sam se time do kraja uništio. Čovjek ne samo da može sve prihvatiti što jest, on to mora. Ovo je naime u svezi s čistom logikom. Ono što jest, jest: a ako nešto jest, tada nema nikakva smisla uzbuđivati se zbog toga. To se zbog našeg uzrujavanja neće promijeniti. Ono što jest, to je ono što je u ovom trenutku. A stoje sada, to ne može nitko promijeniti. Mi možemo utjecati na budućnost, ali ne na ono što jest i što je sada! Ako ne prihvaćamo što jest i što je sada, radimo nešto sasvim nelogično. Tada naime stvaramo sukob, sukob između nas i onoga što jest. Svaki sukob košta energije i novaca, on blokira inteligenciju. To znači: ako ne prihvaćamo ono što jest, tada sebe totalno onemogućavamo. Kako da brzo riješite vaše probleme i brzo postignete ciljeve, ako se u potpunosti onemogućavate time što ne prihvaćate ono što jest? To nije moguće!

Sada ćete primijetiti, da se cijeli svijet bori protiv sadašnjih stanja svih vrsta: papa jednako kao i UN. To je istina. I upravo zato se problemi ne rješavaju, već se stvaraju novi.

Problemi se ne rješavaju tako da se bori protiv nekog određenog trenutnog stanja (čovjeka ili situacije). Ovo nema ništa zajedničkog sa psihologijom ili filozofijom: to je čista logika i fizika. Sukob izaziva otpor. I ako se cijeli svijet služi sukobima i otporima, to stvar ne čini ništa boljom - a prije svega: ne pomaže ljudima pri rješavanju njihovih problema. Zamislite sebi, što bi se s vama i vašim automobilom dogodilo, kada njegovi amortizeri ne bi prihvaćali neravnine na cesti!

Dakle, kao prvo: prihvaćajte ono što JEST - ma koliko "loše" to možda bilo.

2. Ne osuđivati

Ovo, naravno, ima veze s prethodnom točkom. Nešto ne prihvaćati znači, osuđivati to. Ako nešto ne osuđujete, lakše vam je prihvatiti to. Otpustiti dakle znači također i to; ne suditi stalno ljudima i situacijama (dobro/loše). Ovo je potpuno u skladu sa zakonom akcije i reakcije.

Ako ljude i situacije (o)sudite, tada blokirate život; blokada znači sukob, a sukob znači otpor. Ponavljam: govorimo o fizici. Suditi znači, dijeliti nešto što je cjelina; a ako imam dva dijela, imam sukob. I tada ni pri najboljoj volji ne možete očekivati, da ćete svoje ciljeve postići brzo i s malo truda. To je iluzija. Postoje, međutim, ljudi koji pomoću sukoba pokušavaju postići svoje ciljeve. Takvi ljudi očito raspolažu sa suviše vremena i novca.

3. Ne određivati put

Ja sam rekao, otpuštanje aktivira univerzalnu inteligenciju koja je prisutna u svakom čovjeku. Ako želim doseći određen cilj, a pritom se koncentriram na neki određen put kojim to želim postići, tada se totalno ograničavam. To je čisto razmišljanje umom, koje blokira razmišljanje srcem, tj. univerzalnu inteligenciju. Naš um vidi možda jedan, dva ili tri moguća puta, koji mogu dovesti do cilja. No tko vam kaže, da ne postoje još bezbrojni drugi putovi do cilja? Mnogi poduzetnici dramatski blokiraju potencijal svojih suradnika, uspostavljajući ekipe za planiranje koje razrađuju točne strategije, koje bi trebale dovesti do cilja. Takvi poduzetnici mogu biti osrednje uspješni, ali oni nemaju nikakve šanse u usporedbi s poduzetnikom koji zna kako će aktivirati inteligenciju svojih suradnika. Uvođenje motorkotača marke Honda u Ameriku, očito predstavlja takav jedan primjer. Prema istraživanjima profesora Mintzberga, prodaja tih motora doživjela je izvanredan uspjeh - zahvaljujući nedostatku bilo kakve strategije! Jednom klasičnom menadžeru se pri takvoj pomisli diže kosa na glavi (ali klasičan menadžer se vrlo rijetko može pohvaliti izvanrednim uspjesima). Objašnjenje Honda-uspjeha jasno je i jednostavno. Očito su voditelji firme kao i svi suradnici imali jasan cilj pred očima. Vodstvo firme nije međutim napravilo pogrešku da potencijal svojih suradnika ograniči na jedan određen put, na jednu određenu strategiju. Tako je svaki suradnik mogao razviti svoj potencijal. Pozor: ne treba zajedno s vodom baciti i novorođenče; ja ovdje ne propovijedam uklanjanje svih strategija. Ja strategije zamišljam poput cestovnih rubnika, unutar kojih bi trebala postojati po mogućnosti što veća sloboda, kako bi se suradnici mogli razvijati.

Ovdje želim ukazati na još neke daljnje posljedice. Ako ste bolesni, tada je obično (ne uvijek!) vaš cilj, da opet ozdravite. Ako se tada fiksirate na neku određenu metodu ili terapiju, ograničavate time vašu univerzalnu inteligenciju. Vaše srce, život, vaš Bog, zna mnogo bolje od vašeg ograničenog razmišljanja umom, na koji ćete način najbrže ozdraviti. Bog nema granica, Bog je univerzalna inteligencija. Zašto blokirati tu inteligenciju?

Molim vas da se sjetite prošlog poglavlja. Čovjek posjeduje slobodnu volju! Dakle je u njegovoj moći da zanijeće tu univerzalnu inteligenciju, svog Boga - tako je velika moć čovjekova! Nitko vas ne može izliječiti protiv vaše volje.

U svezi s time, još nešto: to može imati sasvim dramatične posljedice. Ja sam čuo o jednoj porodici koja je imala autistično dijete. Liječnici su to dijete proglasili neizlječivim. To je shvatljivo, jer liječnici poznaju određene putove liječenja, a u ovom slučaju im njihov razum nije pokazao nikakvu mogućnost liječenja. Roditelji ovo mišljenje liječnika nisu prihvatili, što znači: oni se nisu fiksirali na neki određen način liječenja, oni su ostavili otvorenima sve mogućnosti. Danas je dijete izliječeno - bez lijekova, "samo" uz pomoć jednog načina ponašanja, kojeg mi ovdje nazivamo OTLA-principom. To je dijete čak studiralo na univerzitetu. Ograničavanje na neki određen način ili put liječenja predstavlja strahovito ograničavanje naših mogućnosti. Mislite samo na to, koliko toga još prije 50 ili 100 godina nije bilo izlječivo, a danas se uspješno liječi. Ista će se stvar ponoviti za 50 ili 100 godina. Područje medicine je paradni primjer ograničenog načina razmišljanja. Ono što se u određenom trenutku skoro zatvorom kažnjava, često nekoliko godina kasnije postaje službenim mišljenjem.

Naše umno razmišljanje je u tolikoj mjeri ograničeno, da sasvim jednostavno ne možemo iscrpiti sve mogućnosti za postizanje naših ciljeva. Tko se usprkos tome želi osloniti samo na svoj um, neka mu bude: on jednostavno mora i živjeti s posljedicama svog stava.

4. Ne boriti se za cilj (željeno stanje) ili protiv sadašnjeg (trenutnog) stanja

Borba znači zadržavanje i borba znači sukob. Time opet imamo otpor i nepotrebno rasipanje energije i vremena. Zadržavanje ograničava i našu univerzalnu inteligenciju. Mi se time držimo našeg umnog razmišljanja, a to - kako smo već rekli - u potpunosti limitira našu univerzalnu inteligenciju. Naravno da se pomoću borbe mogu postići određeni ciljevi: ali uz kakvu cijenu? Uz koliko truda? Kome je to moguće i tko je spreman platiti ovu cijenu, neka to učini - sa svim posljedicama.

Sjetimo se još jednom borbe između Izraela i PLO-a, koja traje desetljećima. S kojim rezultatom? Ogroman utrošak energije za brojne mrtve, za bol i patnju. Gdje je tu logika? To nema ništa zajedničkog s logikom, s ekonomijom. Tu je riječ jedino o ljudskom ponosu, o egoizmu, a to znači: o razmišljanju umom. Time se ne rješavaju problemi.

Uz pomoć otpuštanja, mi postizemo ciljeve brže i s manje napora nego uz pomoć borbe. A prije svega: mi naše ciljeve postizemo i onda, ako je protivnik jači od

nas. Dovoljno je da proučimo povijest. Postoji dovoljno primjera za to. Najupečatljiviji je Napoleonov pohod na Rusiju. Napoleon je očito bio najgenijalniji (inteligencija uma) vojskovođa svog vremena, a posjedovao je najbolje opremljenu armiju. Da mu se ruska armija suprotstavila, Napoleon bi je uništio. Što je za činiti u takvom slučaju? Kakvu taktiku treba primijeniti Napoleonov protivnik? To mora biti strategija koja vodi do više inteligencije i moći (energije) od one, kojom raspolaže Napoleon. Napoleon je imao nesreću, da je njegov protivnik bio ruski vojskovođa Kutusov. Ovaj je očito bio sposoban razumno razmišljati - za razliku od svojih oficira. Protiv volje svojih oficira, on nije krenuo u borbu. Povukao se sa svojom vojskom (neotpor/otpuštanje). Napoleon je sve više napredovao i postajao sve više razočaran, jer nije nailazio na neprijatelja kojeg bi mogao poraziti. Pritom je Napoleon, naravno, gubio sve više energije; ali ne i Kutusow. On, koji je svoju majku Rusiju volio iznad svega, pustio je Napoleona da dopre čak do Moskve! Uvjereno daje pobijedio, Napoleon je ruskom caru i Kutusowu odaslao ponude za sklapanje mira. Na te ponude nije nikada dobio odgovor. Posljedica: Napoleon je bio frustriran i razočaran te je i dalje gubio energiju, što znači: sve je više poboljšavao. Kutusow i njegova vojska nisu gubili niti energiju niti inteligenciju. Kada je naposljetku došla zima, a Moskva nestala u plamenu, Napoleon je bio prisiljen na povlačenje: u tom ga je trenutku Kutusow napao i potpuno uništio ponosnu francusku armiju. Napoleon je potajno odveden u Francusku kao bolestan i pobijeden čovjek.

Što je učinio Kutusow: on je otpuštanje primijenio kao strategiju. Nasuprot svojim oficirima, on je prihvatio činjenicu da je Napoleon ušao u Rusiju. To prihvaćanje trenutnog stanja mu je omogućilo da još uvijek jasno razmišlja (inteligencija) i da na kraju pobijedi vjerojatno najvećeg vojskovođu svih vremena. Daje smjesta započeo bitku protiv trenutnog stanja (prilikom ulaska francuske armije u Rusiju), Kutusow svoj cilj (protjerivanje Napoleona) nikada ne bi dosegao. Bio bi pobijeden.

Svatko on nas je u neku ruku vojskovođa. Sjetimo se samo naših svakidašnjih borbi. Koja strategija vodi uspjehu, ako je protivnik jači od nas? Može biti, daje naš neprijatelj neka određena bolest. Tko vam jamči, da ste jači od te bolesti. U ovom bi slučaju bila preporučljiva strategija Kutusowa. Otpustiti, ne opirati se, kako jači protivnik ne bi pobijedio.

Ovo međutim ne znači da se odričemo svog cilja (zdravlja). Niti Kutusow se niti jednog trenutka nije odrekao svog cilja. To znači samo da smo odlučili primijeniti drugu, inteligentniju i moćniju strategiju, kako bi postigli naš cilj. To znači, da se ne služimo tupim linearnim razmišljanjem i jednostavno započnemo bitku, rizikujući da je izgubimo. Nelogična strategija borbe je samo onda "pobjednička", ako je protivnik slabiji.

Ja vam predlažem jednu strategiju koja je uvijek uspješna, bez obzira koliko jak bio protivnik. A ta se strategija zove: otpuštanje.

5. Ne koncentrirati se na cilj

Ako se čvrsto koncentrirate na svoj cilj, to znači da zadržavate, da ograničavate svoju inteligenciju, jer više niste sposobni razmišljati jasno i opušteno. Koncentracija znači isključivanje: više ne zapažate što se događa lijevo i desno od vas, a to je sasvim očito ograničavanje vaše inteligencije. Prodavač, koji se grčevito koncentrira na sklapanje ugovora s kupcem, na vidi kupca u cjelini, on time niti sebi niti kupcu ne pravi nikakvu uslugu.

Da se dobro razumijemo: cilj treba postojati; ali ako se suviše snažno na njega koncentriramo, više ne zapažamo sadašnjost u njezinoj cjelini, ne ponašamo se optimalno u sadašnjem trenutku. Drugim riječima: mi ograničavamo naš potencijal, našu univerzalnu inteligenciju.

Posljedice toga mogu se vrlo lijepo promatrati ponajprije u sportu. Tko se grčevito koncentrira na određen cilj, taj doduše može postići izvjesne uspjehe, ali pravim šampionom vjerojatno nikada neće postati, jer je u grču. Tko je grčevit, ne može postići optimalne rezultate. Jedan je učesnik seminara na ovu temu ispričao sljedeći primjer:

On je često igrao tenis protiv svog oca. (Ja s namjerom ovdje upotrebljavam riječ "protiv"). Njegova je namjera bila, da po svaku cijenu pobijedi svog oca. On je mislio da je s obzirom na kondiciju bolji od svog oca i da ga obavezno mora pobijediti. Ali stalno je gubio. Time se naravno povećavala i njegova grčevitost. Jednoga mu je jutro bilo dosta borbe (on se borio za jedan određeni cilj: koncentrirao se na taj cilj). U sljedeći je meč ušao bez cilja da pobijedi, već jednostavno samo da bi igrao. I vidi: od tog dana više nije izgubio niti jedan meč protiv svog oca! Uvijek je pobjeđivao. A nije napravio ništa drugo, nego otpustio. Otpor i blokada su se razriješili, život je mogao teći. mogao se mijenjati iz trenutnog stanja u željeno stanje.

Ono što vrijedi za sport, vrijedi i za sva ostala životna područja. Vrijedi za menadžera, za prodavača, za nezaposlenog, za majku koja želi da njezin sin bude uspješan u školi. Svuda vlada isti mehanizam. Ako se kruti koncentrirate na jedan cilj, ograničavate svoj potencijal. Otpustite svoj cilj!

6. Ne sumnjajte u postizanje cilja

Sumnja potječe od mišljenja glavom i u potpunosti ograničava našu univerzalnu inteligenciju. Sumnja je suprotnost povjerenju; a bez povjerenja, naša se inteligencija ne može aktivirati. Otpustiti znači imati povjerenje; povjerenje u život, u nezamislivu mudrost, koja je prisutna u svakom čovjeku. Tko nema povjerenja, ne može otpustiti, on se mora svuda hvatati. Ovo nepovjerenje u život je jedna akcija, koja će, naravno, dovesti do reakcije. Tko nema povjerenja u život, taj ne može očekivati da će ga život nositi, da će mu činiti dobro. On time ograničava svoje mogućnosti u ogromnoj mjeri. Tko želi postići neki cilj, a istovremeno sumnja da li će mu to stvarno uspjeti, taj nema mnogo šansi za uspjeh. Ovakvom sumnjom, on blokira protok života. Zbog toga: ako usprkos takvom stavu postigne cilj, tada samo uz pomoć relativno velikog utroška energije i vremena.

Naravno da je i Isus to znao. Odgovorajuća rečenica kod njega glasi: "Ako prosjedujete vjeru, ništa vam neće biti nemoguće."

To je zbog toga tako, jer uslijed otpuštanja (vjere, povjerenja) život može teći, a naša se univerzalna inteligencija može manifestirati. Ova se univerzalna inteligencija ponekad naziva i supra-inteligencijom - ili Bogom.

Sažetak:

Otpuštanje je suprotnost slabosti; ono aktivira u svakom čovjeku prisutnu nezamislivo visoku inteligenciju, a to konkretno znači:

- Prihvatiti sadašnje stanje
- Ne osuđivati, ne suditi
- Ne određivati put
- Ne boriti se protiv trenutnog stanja ili za željeno stanje
- Ne koncentrirati se na cilj
- Ne sumnjati u postizanje cilja

2.3 Izbjegavanje nepotrebnog gubitka energije i energetske blokade

Bez energije se ne postižu ciljevi, bez energije se ne rješavaju problemi. A s malo energije sve ide mnogo polaganije nego uz pomoć mnogo energije. Zbog toga sebi moramo postaviti pitanje: gdje nepotrebno gubim energiju i gdje energiju nepotrebno blokiram? Naš cilj bi trebao biti da ne gubimo i ne blokiramo energiju nepotrebno.

Ja energetske situacije čovjeka promatram s jednog sasvim praktičnog stanovišta, zbog toga ne pravim razliku između gubitaka energije i njezine blokade - u oba slučaja, meni sasvim jednostavno nedostaje određena količina energije. Time je moj potencijal ograničen.

Gdje dakle blokiramo ili nepotrebno gubimo energiju?

Nabrajanje koje slijedi nikako nije potpuno: ali ono će pokazati, da smo "propusni poput sita".

1. Mi gubimo/blokiramo energiju, ako ne prihvaćamo trenutno stanje.

Ako ne možemo prihvatiti ljude, situacije, naše osobne osjećaje ili našu prošlost, tada nas to nepotrebno košta mnogo energije. Time stvaramo sukobe, a kao što smo već ustanovili, sukobi blokiraju energiju.

2. Mi gubimo/blokiramo energiju, ako sudimo.

Ako dijelimo, stvaramo sukob, a time i gubitak energije. To je analogno točki 1. Ono što osuđujemo, ne možemo prihvatiti.

Ovdje govorimo o otpuštanju i spomenuli smo, da se pri otpuštanju radi o životu i smrti. Osuđivanje (dijeljenje) ima veze sa smrću; ono stoji podijeljeno, nije cijelo. Ono što nije cijelo, ne može se razvijati. Neosuđivanje je povezano s Jednotom, a Jednota je u vezi sa životom. Svi mi poznajemo najljepši primjer za to: muškarac i žena.

Što se događa, ako se muškarac i žena stope u jednu cjelinu, ako se dualnost žensko-muško nadvlada? Nastaje nov život! Čovjek je u stanju proizvesti život, time što ne dijeli - ne sudi! Kada bi konzekventno živjeli odijeljenost muškarac - žena, čovječanstvo bi nakon sto godina izumrlo. Život je Jednota, dijeljenje je "smrt". Promatrajte to s energetskog stanovišta: život je energija: osuđivanje blokira tu energiju, a time i život.

Uzmite jednog sportaša, koji stalno osuđuje svoje rezultate. On blokira svoje mogućnosti. Lijep primjer za to je Nick Faldo, nekadašnji broj 1 svjetske rang-liste profesionalnih igrača golfa. Nick Faldo je perfekcionista. Što radi perfekcionista? On nikada nije posve zadovoljan svojom igrom, on sebe često osuđuje. Nick Faldo je napokon naučio, da prihvati i jedan ne posve savršen udarac, da ne sudi. I što se dogodilo? Nick Faldo je igrao kao u transu i jako se približio perfekciji kojoj je prije tako grčevito stremio. Perfekcija se ne postiže kroz borbu, perfekcija se postiže kroz otpuštanje, kroz ne-osuđivanje. U sportu je to stoga tako dobro vidljivo, jer kroz neosuđivanje otpada i strah od pogreški. A time smo kod sljedeće točke.

3. Mi gubimo/blokiramo energiju, ako se plašimo neuspjeha.

U igri "Curling" se kamenje, koje se odbacuje sa stranom, naziva "kamenje straha". Strah može biti toliki, da čovjek postane potpuno paraliziran. Potpuno je paraliziran onda, ako više ne raspolaže nikakvom energijom koju bi mogao produktivno upotrijebiti. Strah znači zadržavati; život više ne može teći.

Što jače sudimo o sebi (vidi točku 2), tim više straha proizvodimo. To je strah, da nećemo ispuniti zahtjeve koje smo sebi postavili. I osim toga, to znači sukob. Stvorenje sukob između stvarnog i željenog stanja, a taj nas sukob košta energije, taj sukob sprečava tijek života. Ja vjerujem da osjećate, kako se uvijek radi o jednom te istom: o sukobu ili ne-sukobu; o otporu ili ne-otporu.

4. Mi gubimo/blokiramo energiju, ako uspoređujemo.

To je jedna varijacija prethodne točke. Uspoređivati također znači suditi. Tko uspoređuje, taj obično i sudi. Ako uspoređujete svoj auto s autom vašeg susjeda i ustanovite daje već opet kupio nov i veći auto, to vas nepotrebno košta energije.

U medicini je očito ustanovljeno, da su oboljeli od raka često ljudi, koji neobično mnogo uspoređuju. Oni sebe stalno uspoređuju s okolinom i pokušavaju se što bolje uklopiti u tu sredinu. Ti ljudi pokušavaju izbjeći svako zamjeravanje. To vodi tome, da su toliko normalni, da to već prelazi u bolest. Stručni medicinski naziv za to glasi: normalopatija. Bolesno normalan. Ti se ljudi toliko snažno uspoređuju s drugim ljudima, da dolazi do potpune blokade energije. Kada tijelo ovo više ne može izdržati, javlja se rak, on počinje probijati blokadu. I već smo opet pri temi život (otpuštanje) i smrt (zadržavanje).

Ako vam je stalo do toga da svoj potencijal što je više moguće razvijete, tada vam ozbiljno savjetujem: ne uspoređujte se s drugim osobama - posebno ne s vašim konkurentima. Vi ste vi. Drugi su drugi; svatko mora ispuniti svoju vlastitu životnu zadaću.

5. Mi gubimo/blokiramo energiju, ako gajimo negativne osjećaje.

Ako se ljutimo na neku osobu, tada ne samo što toj osobi dajemo moć nad nama, već osim toga još i gubimo energiju. To je dakle način ponašanja, koji nije tako povoljan po nas.

Molim vas da obratite pažnju na činjenicu, da ljutnja nad nekom osobom ne znači ništa drugo, nego da tu osobu ne možemo prihvatiti onakvom kakva jest. Dakle su posljedice negativnih osjećaja točno iste kao i one neprihvatanja i osuđivanja.

Sjetimo se ponašanja nekih članova švicarske nacionalne ekipe prilikom zimske olimpijade u Albertvilleu, Francuska. U tisku se moglo pročitati, kako su mnogi od članova ekipe kritizirali pistu. Negativnih osjećaja u odnosu na pistu je dakle bilo dovoljno. U skladu s time, rezultat švicarske momčadi je bio odgovarajuće loš. Ovo je logična posljedica prekršaja protiv osnovnih životnih zakonitosti. Logičnu posljedicu ponašanja, koje je u skladu s ovim zakonitostima, pružio nam je u isto vrijeme i na istom mjestu Alberto Tomba. Od negativnih osjećaja niti traga, samo uživanje, uživanje i opet uživanje u natjecanju. Rezultat je bio uvjerljiv: više zlatnih medalji.

Zabrinjavajuća je činjenica, da su ove stvari na najvišoj razini u švicarskom sportu očito nepoznate. Tjelesna kondicija i najbolja tehnika nisu dovoljni, da bi se održalo na vrhu. Pravi šampion živi u skladu s ovdje spomenutim zakonitostima i to ga čini nepobjedivim.

6. Mi gubimo/blokiramo energiju, ako se borimo

Da li se borimo za neki cilj ili protiv trenutnog stanja - borba uvijek znači grč: a to nepotrebno košta energije.

I ovdje možemo navesti jedan primjer iz sporta. Radi se o europskom nogometnom kupu i igri Njemačke protiv Danske (1992). Njemačka je bila očiti favorit, s obzirom na tehniku i na kondiciju. Za Njemačku je utakmica bila vrlo značajna, zbog toga su i pripreme bile intenzivne i detaljne. Danska nije imala mnogo za izgubiti, pa su i njezine pripreme bile odgovarajuće "intenzivne": dok su Nijemci trenirali, Danci su se sunčali na obali mora. Pobijedila je, naravno, Danska. Pri otprilike istoj tehnici i kondiciji, obavezno pobjeđuje onaj, koji može otpustiti. On ima bolji protok energije.

No ne treba misliti, da su ove zakonitosti primjenjive samo u sportu. Tome, naravno, nije tako. Uzmimo nekog prodavača. Tijekom mojih 25 godina rada u privredi, ja još nisam sreo niti jednog natprosječnog prodavača, koji se trudio da više zaradi, ili koji se borio protiv preslabog prometa. I nisam sreo niti jednog natprosječnog prodavača, koji je vrlo brižno pripremao svoje posjete kupcima. Ali upoznao sam hrpe prosječnih prodavača, o kojima se uvijek govorilo, da su jako vrijedni. Time je uvijek bilo istovremeno rečeno, da su njihovi prodajni rezultati prosječni.

Ali upoznao sam neke natprosječno uspješne prodavače, i svi su oni bez izuzetka vladali umijećem otpuštanja.

Jednom sam bio suodgovoran za ekipu od 30 prodavača. Tamo sam ponekad imao neugodan doživljaj. Događalo se, da smo morali otpustiti nekog prodavača, jer pri prodaji nije imao dovoljno dobre rezultate. To su bez izuzetka bili marljivi suradnici, koji su se stvarno borili za svoje ciljeve (upravo to: oni su se borili i time sebe totalno ograničili; ali ja to u ono vrijeme još nisam znao). Tijekom otkaznog roka, svaki put se događalo nešto čudno: otpušteni prodavač je odjednom imao zadovoljavajuće rezultate prodaje! Ja ovdje ne govorim o jednom jedinom slučaju, to se dogodilo više puta. U svjetlu OTLA-principa, jasno je, zašto je uspijevaio prodavati. Taj suradnik se odjednom više nije borio za svoj cilj, on je svoju situaciju s obzirom na postignut promet prihvatio, a svoje posjete kupcima nije više procjenjivao kao dobre ili loše. On je posljednja tri mjeseca jednostavno radio, bez procjenjivanja. Naime, prije posjete kupcu, on bi sebi rekao: "Ako sklopim ovaj posao, tada sam onima gore pokazao, da su otpustili krivoga; pravo im budi. A ako ne sklopim posao, i onda im pravo budi, nisu me trebali otpustiti." Dakle: što god se dogodilo - sve je bilo u redu. On je time nehotice primijenio najveću umjetnost zen - budizma: staloženost. Međutim, svi su naši motivacioni sustavi usmjereni upravo na suprotno: na motivaciju malobrojnih i demotivaciju mnogih. Možda ćete sada odvratiti, da, ali uz pomoć pritiska su ipak postignuti pozitivni rezultati, što je dokazano. No pitanje glasi: što se s čime uopće uspoređuje? Ako pođem od jednog lošeg početnog stanja, tada je jednostavno, uz malo pritiska postići bolje rezultate. Ali ako usporedim dvije ekipe prodavača (sportske timove) od kojih jedna radi pod pritiskom i boreći se, a druga uz pomoć OTLA-principa, rezultat će biti očit. Kao prilikom utakmice Njemačka - Danska. Ekipa koja se bori nema šanse, jer ne samo da blokira svoju inteligenciju, nego i svoj energetske potencijal.

U privredi, ova razlika može odlučivati o biti ili ne biti jednog poduzeća. Druga ekipa postiže veći promet s manje napora. Drugačije ne može biti. U današnjoj privrednoj situaciji, mnoge ekipe se služe krutim sredstvima: to je prilika za ekipu, koja raspolaže jednom mnogo djelotvornijom strategijom.

7. Mi gubimo/blokiramo energiju, ako imamo osjećaj krivnje.

Ako mislimo da smo u prošlosti ovo ili ono krivo napravili, to može dovesti do osjećaja krivnje. Ovi osjećaji krivnje mogu postati toliko jaki, da nastaju masivne energetske blokade. Takav čovjek nikada neće biti sposoban svoje probleme riješiti brzo i optimalno, a ciljeve postići brzo i s malo uloženog truda. Ta on je u nutrini totalno blokiran.

Ovakvi osjećaji krivnje kod mnogih ljudi uzrokuju bolove u leđima. Ovo je vrlo lako zamisliti: čovjek nosi na svojim leđima tonama težak teret. S tim teretom na leđima, on se mukotrpno probija kroz život. Čitavo pognuto držanje odaje takvo stanje. Ovaj teret na leđima čovjeka je apsolutno besmislen. To je isto kao da u auto natovarite stotine kila teško kamenje, samo da bi što polaganije napredovali. Nevjerojatno je, što ljudi sami sebi čine, samo da se ne bi suviše dobro osjećali, da ne bi mogli letjeti prema svojim visokim ciljevima. Iz nekog neodređenog razloga,

čovjek misli daje časno mukotrpno puzati po prašini. Ja ne mogu vidjeti, što tu može biti časno.

Moja preporuka: odbacite nepotreban teret vaših osjećaja krivnje - ako ih imate - i to što prije. Zamislite sebi, kako skidate s leđa veliki ruksak i bacate ga u ponor. Osjećaje krivnje čovjek posjeduje samo onda, ako sudi o svojoj prošlosti. Ja sam već ukazao na to: suđenje i osuđivanje ne donosi ništa. Prestanite što prije suditi o sebi. Vi nikada niste napravili nikakvu grešku! Vi ste učili.

Molim vas da obratite pažnju: ovo nije psihologija, ovo nije religija. To je fizika. Koji čovjek dobrovoljno ide po svijetu, bezrazložno noseći ogroman teret na leđima? Tko ima pravo, osuditi vas na tako što? Samo jedan: vi sami. Ako tako hoćete, ako vam to čini zadovoljstvo - onda neka vam bude.

Ovime smo pokazali nekoliko načina ponašanja, koji obavezno dovode do gubitka energije ili do energetske blokade. Svi ovi načini ponašanja vezani su uz zadržavanje. Zato možemo i ovako reći: zadržavanje vodi do gubitka energije. Otpuštanje omogućava da energija slobodno teče.

Ako se sjećate prošlog poglavlja, tamo smo utvrdili da otpuštanje aktivira univerzalnu inteligenciju, koja je prisutna u svakom čovjeku. U ovom smo poglavlju ustanovili, da otpuštanje sprečava gubitak energije i energetske blokade.

Zar to nije čudesno! Jedan jedini način ponašanja nam pomaže, da optimalno razvijemo dvije temeljne osobine (inteligenciju i energiju) ljudskog potencijala! To ja nazivam ekonomičnim. S jednim jednim načinom ponašanja, s "otpuštanjem", mi postizemo trenutno aktiviranje naše univerzalne inteligencije i naše bezgranične energije, a to znači: našeg ljudskog potencijala!

Čini mi se daje došlo vrijeme da vam priopćim, kako sam otkrio "otpuštanje". Uz pomoć otpuštanja, ja sam u najkraćem mogućem vremenskom roku upoznao svoju ženu i oženio se. Moje trenutno stanje je bilo "bez žene". Može željeno stanje je bilo "prava žena". Krenuo sam u potragu, i to aktivno. Tražio sam na sve strane. Sklapao mnoga poznanstva. Ali ništa nije trajalo dugo. Frustracija je postajala sve većom. Sve dok mi jednoga dana nije bilo dosta, te sam svoj način razmišljanja radikalno promijenio. Prestao sam tražiti. Tri mjeseca kasnije, krenuo sam na odmor u Tunis. I to u rujnu; u rujnu obično nitko ne ide u Tunis, a sasvim sigurno ne netko, tko želi nekoga upoznati. Nisam dakle imao namjeru nekoga tražiti. U isto vrijeme, u Tunisu je bilo tek vrlo malo francuskih turista; zajedno smo sudjelovali u kružnom putovanju Saharom. Tijekom tog kružnog putovanja, jedna je mlada Francuskinja pokazivala interes za mene. Ja nisam mnogo obraćao pažnju, ta nisam nikoga tražio. Tijekom nekoliko dana, ipak smo se malo zbližili. Kada sam se nakon dva tjedna vratio iz Tunisa, znao sam, da sam upoznao svoju ženu. Letio sam još dva-tri puta za Pariš, i tada smo odlučili vjenčati se (stalni letovi tamo-amo nisu jako ekonomični). Četiri mjeseca kasnije bili smo vjenčani. Naravno da su moji znanci mislili "taj je lud, to sigurno neće funkcionirati". Moja je žena naime 9 godina mlađa od mene. U međuvremenu je prošlo više od 17 godina, i ja sam još uvijek mišljenja, daje to bila i jest idealna žena za mene.

Zanimljivije od načina na koji sam upoznao svoju ženu je pitanje, što li sam napravio kako bi se cilj (željeno stanje) tako brzo i uspješno postigao. Ja sam sasvim jednostavno rečeno otpustio, a to znači:

Prihvatio sam, da SADA živim bez žene. Prihvatio sam dakle trenutno stanje, a to je imalo za posljedicu, da se nisam borio ZA poznanstvo niti PROTIV stanja samoće. Borba je prestala. Tako je i gubitku energije došao kraj.

Samoću više nisam osuđivao kao "lošu". Više nije bilo sukoba između TRENUTNOG i ŽELJENOG stanja. To je bio preduvjet da život može teći, da se trenutno stanje može promijeniti.

Nisam mislio na određen put kojim bih mogao postići svoj cilj. Prije toga sam stalno razmišljao, na koji bih način mogao upoznati neku ženu. Tom fiksacijom sam se totalno ograničio. Kako sam prihvatio stanje samoće, nisam više niti razmišljao o putovima i načinima upoznavanja.

Više se nisam koncentrirao na svoj cilj. Prije sam išao svijetom s fiksnom idejom u glavi "ja želim upoznati ženu!". I to je totalno ograničavanje potencijala. Pritom sve ostalo što me okruživalo, nisam skoro niti primjećivao. Koncentracija znači isključivanje. Čim sam otpustio cilj, život je mogao teći. Ali pozor: ja sam cilj otpustio, ali ga se nisam odrekao! Cilj je naravno još uvijek bio u meni: samo što ja više nisam bio na njega fiksiran. Pustio sam da se stvari razvijaju - i one su se odlično razvile.

Više nisam sumnjao.

Prije sam se borio za svoj cilj; ali pritom su se uvijek pojavljivale sumnje kao što su: "hoću li naći pravu, ili neću?". Sumnja je smrtonosna za postizanje cilja: čovjek koji sumnja je - gledano energetski - propuštan poput sita. Kako se više nisam borio za svoj cilj, nisam se više fiksirao na njega i prihvatio trenutno stanje, automatski su nestali i svi razlozi za bilo kakvu sumnju.

Jednom riječju: ja sam otpustio, i s minimumom truda i vremena našao sam ne bilo kakvu ženu, nego onu "pravu". Imam problema napisati riječ "našao", jer uopće nisam niti tražio! Od onoga vremena, za mene vrijedi izreka:

"Tko traži, ne nalazi!"

Ova izreka je točna u slučaju, ako je traženje grčevito; ako se traži grčevito, sa sumnjom, u ljutnji itd. Sve su to osobine zadržavanja, i zbog toga to ne funkcionira.

Ali postoji i potraga bez traženja.

Ja sam takvu vrstu potrage primijenio. Nju primjenjuje svaki natprosječno uspješan prodavač, a nju bi trebao primijeniti i svaki nezaposleni, ako "traži" nov posao. Ovakvo traženje je povezano s otpuštanjem i povjerenjem. S apsolutnim povjerenjem u život, u univerzalnu inteligenciju u svakom čovjeku, u Boga - svejedno kako želite nazvati ovu Mudrost.

Bez obzira, tražite li ženu, novo namještenje, novog kupca, nov stan, nov auto, suradnika itd.

Ovjde vam je milimetarski točno opisan način kako trebate postupati, da bi što je moguće brže i s najmanje truda dosegli vaš cilj.

Brže i jednostavnije više ne ide - osim, ako vam uspije primijeniti poglavlje 3. koje slijedi.

2.4 Jedno zapanjujuće otkriće: idealno životno stanje

"Ništa nije bilo, ništa neće biti; sve jest, sve ima bit i prisutno je."

Hermann Hesse, Siddhartha

U principu bi sada mogli temu otpuštanja završiti. Diskutirali smo o najvažnijim načinima ponašanja i njihovim posljedicama. No ova tema sadrži još mnogo više. Svi do sada spomenuti načini ponašanja imaju nešto osnovno, što je zajedničko. To zajedničko ćemo sada pokušati otkriti.

Postavite sami sebi sljedeće pitanje: što imaju zajedničko u prethodnom poglavlju navedeni načini ponašanja (neprihvatanje, donošenje sudova, borba itd.)? Što bi mogao biti najmanji zajednički nazivnik?

Pokušat ćemo to ustanoviti uz pomoć nekoliko primjera:

Neprihvatanje: što to znači? To znači, da ono, što je SADA, ne prihvaćam; ja bih htio drugačije, možda onako kako je bilo prije, ili onako kako ja to sebi zamišljam, ali nikako ne onako kako sada JEST.

Uspoređivanje: uspoređujem ono što je SADA s nečim što je nekada bilo, ili s nečim što bi trebalo biti u budućnosti. Ili uspoređujem sebe koji sam OVDJE s nekim drugim čovjekom, koji je TAMO.

Osjećaji krivnje: Tu se radi o prošlosti, koja vrši utjecaj na moju sadašnjost. Da

li već osjećate, što bi mogao biti najmanji zajednički nazivnik?

Svi načini ponašanja, bez iznimke, koji dovode do gubitka energije, do energetske blokade i do ograničenja univerzalne inteligencije, imaju veze sa zadržavanjem, dolaze iz uma (glave) te predstavljaju

nesposobnost, živjeti u ovdje-i-sada.

Prema tome: tko nije sposoban živjeti u ovdje i sada, taj rasipa/blokira energije i ograničava svoju inteligenciju.

Prema tome, pozitivno formulirano otpuštanje ne znači ništa drugo nego sposobnost, živjeti u ovdje-i-sada!

Ne biti sposobnim živjeti u ovdje-i-sada znači, ne moći prihvatiti ono što JEST, i stalno živjeti ili u prošlosti ili u budućnosti. Sada vas molim da obratite pažnju na sljedeće: život se ne odvija niti u prošlosti, niti u budućnosti. Život se odvija u SADAŠNJEM trenutku. Osim SADA ne postoji ništa. Zato ne postoji ništa bolje što možete napraviti, nego da ovo SADA prihvatite. Tada ste na istoj liniji sa životom: što znači da živite bez sukoba, a to opet znači:

Raspoložite maksimumom inteligencije i energije.

Usporedite to s nekim električnim sklopom. Struja (životna struja!) teče najjače tamo, gdje je najmanji otpor; to zna svaki početnik. Ljude je moguće usporediti s otpornicima. Pitanje: gdje životna struja najjače teče? Logično, tamo gdje je najmanji otpor. A gdje je najmanji otpor? U svakog čovjeka, koji živi u ovdje-i-sada. Čim iskočite iz ovdje-i-sada, stvarate otpor, sukob, a to koči životnu struju, to usporava ostvarenje vaših ciljeva, to usporava rješavanje vaših problema (ukoliko ih imate).

Vidite dakle, ovdje govorimo o fizici. Življenje u ovdje-i-sada je fizikalno optimalno stanje, koje proizvodi minimum otpora. Dozvolite da na ovom mjestu dodam, da se ovo "idealno stanje" može još potencirati. O ovome ćemo govoriti kada na red dođe tema "ljubav". Dozvolite i da vas podsjetim na istraživanja na području prenosa energije, gdje znanstvenici nastoje postići supravodljivost (uklanjajući svaki otpor): čovjek isto to postiže ako živi u ovdje-i-sada.

Ako sam kao kapetan (umno razmišljanje) jasno definirao cilj mog broda, tada nije potrebno da mislim na prošlost, a niti na budućnost; najbolje što mogu napraviti jest, da s punim povjerenjem živim u ovdje-i-sada, u znanju daje dobro sve što JEST, zato što JEST i zato što služi mojem cilju. Moja univerzalna inteligencija poznaje cilj, a sasvim sigurno i najbolji put koji vodi tome cilju: poželjno je dakle, da se sa svojim ograničenim umnim sposobnostima prestanem miješati u tijek stvari.

Otpustiti dakle znači: živjeti u ovdje-i-sada.

To znači: otpuštanje svojeg malog "ja" (ego, prva stvarnost, umno razmišljanje), kako bi veliko "Ja" (druga stvarnost, razmišljanje srcem, Bog) moglo djelovati.

Za isto ovo ponašanje, ponekad se upotrebljavaju i drugi izrazi. Tako, primjerice, u Zen-budizmu postoji riječ "nepostojanje namjere". Djelovanje bez namjere. Vježbe u Zen-budizmu imaju za cilj (namjeru?), ne dozvoliti da se pojavi niti najmanji trag ja-svijesti. Ja-svijest je mišljenje glavom (umno razmišljanje), te smeta i blokira optimalno ponašanje. Zato Zen-budist stremi nerazmišljanju.

Možemo podsjetiti i na Laotseove riječi: "U nedjelovanju, ništa ne ostaje neobavljeno."

Ako se još sjećate, kako sam našao svoju ženu, tada na ove Laotseove riječi mogu samo odvratiti: vrlo točno, vrlo točno.

Ili, sjetimo se Meister Eckharta, vjerojatno najvećeg mistika svih vremena iz kršćanskog kulturnog okružja. I on se izjasnio o toj temi, i to ovako: "Vežući se o naše vlastito "ja", mi smo sami sebi na putu te ne možemo donijeti plod, ne možemo se potpuno samoostvariti." Meister Eckhart je to rekao oko godine 1300, dakle više od 650 godina prije no što je u menadžerstvu otkriven ljudski potencijal! Ali 8 od 10 menadžera nisu još niti danas na stupnju od godine 1300! Oni naime rade upravo suprotno od onog što je preporučio Meister Eckhart. Čvrsto se drže svog malog "ja" i bore se poput lavova, ne primjećujući da su "sami sebi na putu", i da se "ne mogu samoostvariti". Oni samo zbog toga još donekle funkcioniraju, jer i većina ostalih menadžera stalno griješi protiv osnovnih životnih zakona. U zemlji slijepih, kralj je onaj koji vidi na jedno oko. Ali jao njemu, pojavi li se netko s oba oka!

I u Meistera Eckharta radilo se o tome da se otpusti vlastito malo "ja", ograničeno i ograničavajuće razmišljanje umom, kako bi se omogućio razvoj u svakom čovjeku prisutne univerzalne inteligencije.

Mora se, međutim, napomenuti da svi mi u nekim područjima - i u određenim trenucima - prakticiramo život u ovdje-i-sada. Na primjer prilikom disanja. Ja još nisam sreo niti jednog čovjeka koji bi disao trošeći zalihu. Disanje se uvijek događa u ovdje-i-sada, s povjerenjem, da će i u budućnosti biti dovoljno zraka za disanje.

Ili prilikom sviranja neke melodije. Nitko ne svira nešto zbog onog, što će sljedeće sekunde ili minute uslijediti. Svaka se nota odsvira zato, što je na pravom mjestu. Svaka nota predstavlja jedno SADA. Ona je tamo gdje jest. Točka. Ali s našim životom, mi postupamo potpuno drugačije. Mi često (uvijek?) živimo usmjereni na neki cilj. Danas radimo ovo ili ono, jer ... jer u budućnosti želimo time nešto postići. I već smo ispali iz ovdje-i-sada i već počinju otpori. I već požižemo (zadržavanje!) lijevo i desno za sigurnostima. Naime, život izvan ovdje-i-sada je potpuno nesiguran. Svakog se trenutka može dogoditi bilo kakva katastrofa. Svakog trenutka, pod nama može popustiti led, ili se nebo može srušiti; protiv toga se potrebno osigurati. Život izvan ovdje-i-sada je apsolutno nesiguran. Naš um može izmisliti najluđe stvari, i zato što on to može (sjećate se poglavlja akcija=reakcija?), zato se te stvari i događaju. Usprkos osiguranjima i punim bankovnim kontima, jedno je jasno; izvan ovdje-i-sada ne postoji nikakva apsolutna sigurnost. Tamo je sigurnost jako lomljiva. Pad akcija na burzi, poplava, rat, neka "smrtonosna" bolest, i sigurnosti više nema.

... na potpuna sigurnost, a ona je unutra, u svakom čovjeku. Nju o, da se živi u ovdje-i-sada. Ona nestaje, ako samo za ovdje-i-sada.

jaja ovom poglavlju ne mogu dodati ništa kraće, jasnije, jednog teksta, kojeg je moja supruga napisala u trenutku dvije minute na jednoj kuhinjskoj ceduljici. Ovome nemam

Totalna sigurnost

Ja imam najveću sigurnost, koja postoji.

Povjerenje!

Ono me potpuno štiti.

Nikad ne uspoređuj jedan život s drugim -

Svatko ima učiti svoje lekcije.

Materijalna sigurnost ne postoji,

ako se nema povjerenja u savršenu zaštitu

svojeg unutrašnjeg Boga.

Iz našeg povjerenja u život,

iz našeg znanja da nam se ništa,

apsolutno ništa "lošeg" ne može dogoditi

izvire punina života.

Dovoljno je živjeti i svakog

trenutka voljeti, i ne

postavljati sebi pitanja o

sljedećem trenutku.

2.5 Smisao života

Postoje ljudi koji su godinama u potrazi za smislom života. U vezi s time, jednom mi je jedna učesnica seminara ispričala divnu zgodu, koju vam svakako želim prenijeti.

Bilo je to ovako:

Jedna njezina znanica je pušila hašiš. Kad se jednom prilikom našla u "povišenom" stanju svijesti, doživjela je prosvjetljenje. Osjećala je: sada je znala sve. Znala je, što je smisao života. Kako tu spoznaju niti u kojem slučaju ne bi opet izgubila, otišla je u kuhinju i zapisala svoje misli na ceduljicu.

Tada se vratila u spavaću sobu. Kada je djelovanje droge prestalo, htjela je vidjeti što je napisala u kuhinji. Pošla je dakle u kuhinju, našla papir i pročitala:

"Sjedim u kuhinji i pišem".

Vjerojatno sebi možete predstaviti zapanjen izraz lica te dame. To bi dakle trebao biti smisao života?

Toliko o tom događaju.

"Sjedim u kuhinji i pišem" ne znači ništa drugo, do živjeti u ovdje-i-sada. A to je isto što i Zen-budisti kažu na sljedeći način:

"Kada jedem, jedem;
kada pijem, pijem; kada
čitam, čitam; itd., itd."

Život u ovdje-i-sada.

Vidite dakle: nisu potrebne nikakve droge, da bi se došlo do te spoznaje. Potrebno je samo malo fizike i zdrav ljudski razum. Život je tako jednostavan - ako se držimo onog bitnog.

3. Ljubav

"Ljubav, o Govinda, izgleda mi najvažnijom od svih stvari. Proniknuti svijet, objasniti ga, okrenuti se od njega, to može biti stvar velikih mislilaca. No meni je jedino do toga, da mogu voljeti svijet, da ga ne prezirem, da ne mrzim niti njega niti sebe, da njega i sebe i sva bića mogu promatrati s ljubavlju, divljenjem i poštovanjem".

Hermann Hesse, Siddhartha

3.1 Ljubav je

"Harmonija, znanje o vječnom savršenstvu svijeta, smiješak, Jednota."

Hermann Hesse, Siddhartha

Jedva da postoji pojam, prema kojem bi mi (kršćani) imali toliko pogrešan odnos kao što imamo prema pojmu ljubavi. 2000 godina kršćanstva nije bilo dovoljno, da bi u nama probudili razumijevanje za pojam ljubavi. Ja spominjem kršćanstvo zato što je ono ONA religija, u čijem se središtu nalazi ljubav kao tema, i zato bi barem kršćani trebali znati, o čemu se radi. To, međutim, niti izdaleka nije slučaj. Koliko li sam često doživio, da sam u okviru 75 minutnog predavanja govorio 15 minuta o ljubavi, i što se zatim dogodilo? Ljudi su se smijali ljubavi. 60 minuta je bilo posvećeno drugoj temi: ali ismijavalo se samo ljubav. S tapšanjem po ramenu i riječima "Sada se dakle trebamo voljeti, ha ha ha." Čudno, vrlo čudno.

Postoje i učesnici seminara koji mi prilaze i kažu, da bi se umjesto o ljubavi moglo govoriti i o harmoniji, o razumijevanju, o simpatiji itd. Naravno da se može, ako se obavezno hoće. Ali ja to ne mogu. Ljubav je ljubav. Točka. Zapanjujuće je, kakvim se sve trikovima služimo, samo da ne bi morali upotrijebiti riječ ljubav. Lako nam je govoriti o mržnji, nasilju, ubojstvima, te pisati i raspravljati o tome; ali ako je tema ljubav, tada izvodimo sve moguće akrobacije, samo da ne budemo prisiljeni upotrijebiti tu riječ. Očito riječ ljubav u sebi ima nešto nedopadljivo - nasuprot riječi mržnja. U kakvom li to svijetu mi živimo?

Tu i tamo me pitaju, što li je ta ljubav, ili da li nešto poput ljubavi uopće postoji. S ovim trećim poglavljem ću pokušati barem malo objasniti, što je ljubav i kakvi su njezini učinci.

Zemlja je planet ljubavi. S mojeg gledišta, mi ovdje nemamo ništa drugo za učiti osim "više ljubavi". Cijeli naš život ovdje, koji predstavlja jedan proces učenja, ima samo jednu svrhu, da nas odvede korak naprijed u pravcu veće ljubavi. Možemo to formulirati i drugačije: bez obzira što nam se dogodi, to služi procesu učenja za postizanje više ljubavi. To nije ništa drugačije nego i u bilo kojem razredu neke škole. Jedan uči polaganije, drugi brže. A tko nije položio ispit, ponavlja razred. Cijeli naš školski sustav nije ništa drugo nego odraz školskog sustava "planet Zemlja".

Bez ljubavi, ništa ne bi funkcioniralo. Kozmos ne bi funkcionirao, on bi se sasvim jednostavno raspao. Gore smo vidjeli, daje čak i prirodnoznanstvenost došla do spoznaje, daje sve JEDNO. A ta Jednota ima veze s ljubavlju. Ta Jednotajest ljubav. Ljubav je osjećaj Jednote - nasuprot osjećaju odjeljivanja, iz kojeg nastaje strah. Time je ljubav suprotnost strahu. Sada možda bolje shvaćate, zašto sam na početku knjige ukazao na problem straha. Sada ćemo zatvoriti krug. Od straha do ljubavi. Tko tvrdi daje strah važan ili neophodan, taj tvrdi, daje važno nemati ljubavi.

Ljubav - a ne strah -je ONAJ temeljni zakon života.

Ljubav znači Jednotu. A Jednota je snažnija od odjeljivanja. To znači: ljubav je jača od straha. Drugim riječima:

Ljubav je najveća snaga u svemiru!

To nije izreka vjere, nego realnost. Ja vas pozivam da o ljubavi ne diskutirate, nego da je isprobate. Mi možemo satima stajati pred nekim strujnim prekidačem i raspravljati kako on funkcionira - i da li uopće funkcionira. To je čisto gubljenje vremena. To znamo, ako ga pritisnemo. Jedino rezultat se broji. Velike diskusije o ljubavi nas nikuda ne vode: mi moramo dotaći prekidač, tada ćemo znati, da li ljubav funkcionira.

Ako je ljubav najveća snaga u svemiru, iz toga je moguće zaključiti da ne postoji problem, kojeg nije moguće riješiti s dovoljno velikom dozom ljubavi. A upravo tako i jest. Bez obzira, da li se radi o vašim privatnim problemima ili onim svjetskima poput siromaštva, droge, nezaposlenosti itd. - uz pomoć ljubavi možemo, ako hoćemo, riješiti sve te probleme. Sada ćemo se posvetiti sasvim osobnim problemima i ciljevima - ne svjetskima. To nije zbog egoizma; kako je sve JEDNO,

mi ćemo na najbolji način pomoći rješavanju svjetskih problema, ukoliko riješimo naše osobne probleme. Logično, zar ne?

Sjetite se, kako sam rekao, da se čovjekov potencijal sastoji od dvije osobine: inteligencije i energije. A sjećate li se i da smo u okviru poglavlja o otpuštanju ustanovili, gdje nepotrebno blokiramo i gubimo energiju? Sada možemo zatvoriti i ovaj krug: Ljubav vodi do maksimuma energije i inteligencije (svijest; vidi sljedeće poglavlje 3.2!). Ljubav je ona energija svemira, koja može sama sebe proizvoditi, koja je dakle bezgranična. A što više energije možemo uložiti, tim ćemo brže postići naše ciljeve. Naša je energija tim veća, što više ljubavi uložimo. Ako nam dakle otpuštanje pomaže da izbjegnemo energetske blokade i gubitke energije, ljubav nam pomaže da maksimiramo našu energiju. To znači, daje maksimum ljudskog potencijala dosegnut onda, kada se aktivira maksimum ljubavi (sjetite se Isusa ili Buddhe). Minimum ljudskog potencijala se pojavljuje tamo, gdje je prisutan maksimum straha ili mržnje.

Svaka misao ljubavi podiže vaš potencijal i povećava energiju svemira!

Ja se nadam, da polako osjećate, kako stvar postaje sve jednostavnijom. Sve se može reducirati na temu ljubav. Zato mi se čini toliko beskrajno važnim, da se pozabavimo tom temom - a ne s atomskom energijom i drugim fizikalnim energijama. Mahatma Gandhi je već pred mnogo godina ukazao na to:

"Zakon ljubavi je mnogo veća znanost od svake druge moderne znanosti".

Na žalost, na ljubav još uvijek ne gledamo kao na znanost; u skladu s time, nema niti novaca namijenjenih njezinom proučavanju. Sasvim sigurno je uzrok i u tome, što svatko vjeruje da zna što je ljubav. Pravo stanje stvari je, međutim, ovo: mi posjedujemo tek sasvim slabu slutnju o načinu djelovanja i mogućnostima ljubavi, jer u suprotnom ne bi postojali svi naši brojni problemi i sukobi.

Kako ljubav znači Jednotu, ona znači i nepostojanje sukoba. Tamo gdje je Jednota, nema sukoba, a gdje nema sukoba, tamo nema niti otpora. Ako možete birati, da li ćete svoje probleme riješiti sa što manjim ili što većim otporom, ili da li ćete svoje ciljeve postići uz što je moguće veći ili što je moguće manji otpor, vaša je odluka vjerojatno bez ikakve sumnje: naravno, uz što manji otpor. Sve drugo, bilo bi rasipanje energije i vremena, zar ne? U praksi, međutim, sve izgleda drugačije. Često ne upotrijebimo put najmanjeg otpora, već kročimo jednim mnogo napornijim putem. Naime, put najmanjeg otpora je put ljubavi.

Ljubav ne proizvodi nikakav otpor, i logično je, da zbog toga najbrže vodi cilju.

Mi doduše često mislimo, da borba najbrže vodi cilju; to je, međutim, zabluda: to je površno promatranje. Pomoću borbe, problemi se rješavaju samo prividno i kratkoročno. Srednje i dugoročno gledano, čovjek sebi time samo stvara dodatne probleme. Međutim, pošto borba stvara više galame od ljubavi, mi smo više usmjereni na strategiju borbe nego na ljubav. Ljubav ne stvara galamu. To, naravno, nije nikakva nova spoznaja. Već se i Laotse u svom poznatom Tao-teh-king-u o temi ljubavi i borbi izjasnio kako slijedi:

Kada se u borbi posjeduje ljubav, pobjeđuje se; kada se ona posjeduje pri obrani, čovjek je nepobjediv. Koga Nebo želi spasiti, toga ono štiti kroz ljubav.

Ovo me jako podsjeća na japansku borilačku vještinu aiki-do, koju sam već spomenuo u vezi s drugim temama. Koliko ja znam, ne postoji niti jedan predstavnik bilo koje druge borilačke vještine, koji bi bio sposoban pobijediti jednog izvježbanog Aikidoku. Jedna od temeljnih misli vodilja u aiki-dou jest, da se u napadaču ne gleda protivnika, da se vidi Jednota, a ne odjeljivanje. Iz tog razloga je i utemeljitelj aiki-do-a, O-Sensei Morihei Uveshiba, mogao tvrditi, da on uvijek pobjeđuje, bez obzira kako snažan njegov "protivnik" bio. On je sasvim jasno spoznao, da se prava pobjeda ne sastoji u pobjeđivanju nekog protivnika, nego u nadvladavanju duha nesloge u nama samima. Naime, onaj tko je u duhu nesloge, tko misli da postoji neprijatelj, taj je već u samom početku pobijeđen.

Ljubav ne podnosi neslogu. Ljubav ne poznaje neprijatelje.

Dozvolite mi, da ovdje navedem još nešto, što je od odlučnog značenja po temu ljubavi. Ako u ovoj knjizi govorim o ljubavi, tada time mislim bezuvjetnu ljubav. Ljubav dakle, koja ne postavlja uvjete. Koja jednostavno voli. Ne onu ljubav, koja kaže, ja te volim pod uvjetom da ... znaš dobro kuhati, dobro obavljaš tvoj posao, itd....

Mi govorimo o bezuvjetnoj ljubavi. O ljubavi dakle, koja ne sudi; koja ne dijeli. O ljubavi, koja voli, jer je sve JEDNO; jer je time sve život - ili Bog. Ako je sve JEDNO, tada to istovremeno znači: ne postoji ništa izvan Boga, izvan života, izvan stvaralačke snage ili kako već ovu moć želite nazvati. Shvatite to ovako: ako je sve Bog, tada je On razlog da se sve voli bez donošenja ikakvog suda, dakle bezuvjetno.

Ne postoji ništa osim Boga.

A Bog je ljubav.

Ljubav je apsolutna sigurnost.

Strah je apsolutna nesigurnost, koju su stvorili ljudi.

Kao što znate, mi raspolažemo slobodnom voljom. Na nama je dakle, hoćemo li odabrati ljubav (snagu) ili strah (slabost). Moja preporuka glasi:

Zbog vaše spremnosti da kažete
protivno svakoj ljudskoj "razumnosti",
usprkos svih navika,
usprkos svim uobičajenim mehanizmima otpora,
usprkos svim praznovjernim mišljenjima, usprkos
bezbrojnim naučanjima

sljedeće riječi: Ja želim voljeti

vi hodite u svjetlu i vama se ništa, stvarno ništa "lošeg" ne može dogoditi. To

je tako zato, jer je ljubav najveća moć u svemiru. Drugačije ne može biti.

Pogledajmo, što je veliki Gautama Buuddha rekao o temi ljubav i pomoć potrebitima:

"Veća je stvar, tijekom pet minuta izažavati istinsku božansku ljubav, nego podijeliti 1000 šalica riže potrebitima, jer se kroz ljubav pomaže svakoj duši u svemiru."

Buddha je naravno znao sljedeće: sve je JEDNO. Ljubav je najjača snaga: ona ne poznaje nikakvih granica. Podjela 1000 šalica riže je ograničena akcija.

Kada god želite pomoći, ovdje imate najmoćniju, najjeftiniju i najobuhvatniju mogućnost da pomognete. Ali nemojte mi doći s isprikom "to je suviše jednostavno". Učinite to. Tada ćete vidjeti, kako "jednostavno" je to. Naime, još je jednostavnije reći "to je jednostavno", i time sebi uštedjeti praktičnu primjenu ljubavi.

Ja poznajem problem, kojeg mnogi ljudi imaju u vezi s time. Ako netko tijekom pet minuta izražava "istinsku božansku ljubav", njega se ne vidi, njega se ne čuje, a ne pojavljuje se niti na televiziji. To znači: on time ne može zadovoljiti svoj ego, jer ga nitko ne tapše po ramenu niti mu zahvaljuje za njegovu velikodušnu pomoć. Ali on je onaj, koji stvarno pomaže. Svaka druga pomoć je samo iluzija, ona je tu da smiri našu savjest, da bi sami sebe mogli uvjeriti kako smo ipak dobri ljudi. Pravu pomoć za samopomoć, međutim, to ne donosi; to bi u međuvremenu već trebali primijetiti. Ali budimo iskreni: nije li jednostavnije, uplatiti manje ili više novaca na neki dobrotvorni račun, nego pet minuta dnevno izražavati ljubav? Kada bi, naime, ovo s pet minuta ljubavi bilo tako jednostavno, svi bi to primijenili, i problemi bi bili brzo riješeni. Ili ne?

Time možemo utvrditi:

- Ljubav je bezgranična energija.
- Ljubav je najjača snaga u svemiru.
- Ljubav je jača od borbe.
- Ljubav pruža apsolutnu sigurnost.
- Ljubav je Jednota, a ne razdvajanje.
- Ljubav je odgovor na sva pitanja.
- Ljubav je rješenje svih problema.

Da ovo još do sada nismo primijetili, pitanje je naše svijesti. Zato ćemo se sada posvetiti ovom pitanju.

3.2 Put od socijalne do kozmičke svijesti

Kada govorim o svijesti, tada mislim na sve ono, čega smo svjesni. Primjer: svjesni smo, da starimo; svjesni smo, daje u svijetu prisutno mnogo agresije; svjesni smo, daje opasno voziti auto; itd., itd. Svi navedeni primjeri potječu

iz takozvane socijalne svijesti. Ova socijalna svijest je puna straha, sumnji, nepovjerenja, kritike, borbe, mržnje, misli o bolesti, nesrećama, starosti, smrti itd. Ja ovo nazivam socijalnom sviješću. Govori se i o ograničenim ljudima; to su ljudi s ograničenom sviješću; ljudi, dakle, koji vide tek jedan mali dio svojih životnih mogućnosti.

Jedno bi trebalo biti jasno: što je šira naša svijest, tim nam lakše polazi za rukom da rješavamo naše probleme, zato što imamo širi pregled. Više svijesti, konačno, ne znači ništa drugo do više inteligencije. A to je jedna od dvije osobine, koje sačinjavaju naš potencijal. Prema tome, naš bi cilj trebao biti, da našu svijest proširimo što je više moguće. Maksimalno proširenja svijesti, kojeg sebi možemo zamisliti, nazivamo kozmičkom sviješću. To znači: svijesni smo svemira. Svemir za nas predstavlja sveukupnost svih stvari. A kako je sve JEDNO, kao što smo vidjeli, kozmička svijest je svijest o Jednoti sveukupnog života. Vjerojatno se više od toga ne može postići.

Sada se postavlja pitanje, kako ću proširiti svoju svijest? Kako ću od ograničenog doći do mnogo obuhvatnijeg pogleda na život?

Odgovor je jednostavan. On glasi: ljubav.

Ljubav vodi do proširenja svijesti; obratno, strah, mržnja itd. vode do sužavanja svijesti. Ako sebi svijest jednog čovjeka predstavimo kao ljevak, tada je dolje uska socijalna svijest, a gore široka kozmička svijest. Ljubav vuče prema gore, a strah prema dolje. Ako želimo letjeti, ako se želimo izdići iznad naših briga i problema tada postoji samo jedno: više ljubavi.

Ja sam u poglavlju 3.1 spomenuo, da je planet Zemlja škola ljubavi. To se slaže sa spoznajama Teilharda de Chardina i moderne atomske fizike. Za Teilharda de Chardina, sve se razvija prema jednoj točki, koja je omega. Tu točku omega moguće je poistovjetiti s kozmičkom sviješću. I za atomskog fizičara J. E. Charona, sve se razvija prema više svijesti. A više svijesti, opet, ne znači ništa drugo do više ljubavi. Sve (čovjek, životinja, biljke) se razvija prema više ljubavi, više svijesti.

Ta stvar s ljubavlju ima dalekosežne posljedice. Kao prvo, možemo poći od toga, da su sve mogućnosti, od najuže do kozmičke svijesti, sadržane u svakom čovjeku. One samo čekaju da ih se prepozna i iznese na svjetlo dana. Ljubav je put kojim se ove nezamislive mogućnosti osvještavaju. Svuda tamo, gdje ne možemo prihvatiti ljude ili situacije, tamo blokiramo sebe na našem putu prema višoj svijesti.

U skladu s time, čovjek u svojem osobnom interesu ne može napraviti ništa boljeg, nego da voli sve, što mu se dogodi. To je najbrži put njegovom razvoju.

Ja vam najtoplije preporučam, da ove riječi nikada više ne zaboravite. (Ja ne shvaćam, kako "stručnjaci" u poduzećima mogu govoriti o razvoju ličnosti, bez da i jednom izgovore riječ ljubav).

Kao drugo, moramo poći od toga da se sve što je u našoj svijesti prisutno kao mogućnost, može manifestirati. Ako ovu formulaciju obrnemo, vjerojatno ćemo još bolje naslutiti grandiozne posljedice ove izjave:

Sve što u našoj svijesti nije prisutno kao mogućnost, ne može se manifestirati.

Ovo trebate sebi zamisliti! Dati ću vam neke primjere: kada u našoj svijesti ne bi postojala ideja o starenju, mi ne bi starili! Ali u praksi je tako, daje ideja starenja u nama prisutna od malih nogu - i ona se zato i ostvaruje. Daljnji primjer, kada u našoj svijesti ne bi bilo ideje o agresiji, o opasnosti u svijetu, mi nikada ne bi bili "žrtvom" bilo kakve agresije. U trenutku, međutim, kada se u našoj svijesti pojavi makar i najmanja pomisao o agresiji, mi otvaramo vrata mogućnosti da budemo napadnuti. Možete na ovo gledati i na ovaj način: kada bi u našoj svijesti bila prisutna isključivo ideja ljubavi, ništa "zla" nam se ne bi moglo dogoditi. Uvijek nam se može dogoditi samo ono, što je u našoj svijesti prisutno kao mogućnost; nešto drugo nas nikada ne može snaći!

Pitam vas: kakav sadržaj ima vaša svijest?

Ako je u vašoj svijesti prisutna ideja o bolesti, nesreći, neuspjehu, recesiji itd., tada postoji i opasnost, da do tih stvari dođe.

Ako u vašoj svijesti ove ideje ne postoje, tada do tih stvari u vašem životu ne može doći.

Upečatljiv primjer o ovome potječe od jednog katoličkog svećenika, starog preko 70 godina. Taj je čovjek živio u New Yorku i noću je prolazio gradskim četvrtima, u koje noću čak niti taksi šoferi nisu vozili. Ali tom se čovjeku nikada ništa nije dogodilo. Niti najmanja agresija. Razlog je sasvim jasan i jednostavan. U svijesti tog čovjeka nije bila prisutna niti najmanja ideja o agresiji ili opasnosti. Njegova je svijest bila impregnirana idejom ljubavi. Što bi mu se dakle moglo dogoditi? Zar nismo rekli, da je ljubav najjača snaga na svijetu? I zar nismo rekli i to, da slučaj ne postoji? Nitko ne može biti slučajno napadnut. Napadnut može biti samo onaj, u kojem postoji ideja napada ili agresije. Kako nažalost svijest većine ljudi nije prožeta idejom ljubavi nego idejom agresije, logično je da se takve stvari mogu dogoditi. Mogu čak reći, da se one događaju s matematičkom izvjesnošću.

Znate li priču o kalifu Omaru?

Našao se netko, tko je Omaru, velikom kalifu Arabije, želio nanijeti zlo. Iako je Omar bio kralj, on nije stanovao u svojim palačama već u prirodi. To je bilo poznato čovjeku koji ga je namjeravao ubiti, te je mislio da će ta činjenica olakšati njegovu namjeru. Kada se približio mjestu gdje je Omar sjedio, primjetio je nešto čudno. Što je bliže prilazio, tim se više mijenjao njegov stav (svijest!). A kada je ugledao Omara, njemu ispade bodež iz ruke i on reče: "Ja te ne mogu povrijediti. Kaži mi, kakva je to snaga u tebi, koja me sprečava da napravim ono zbog čega sam došao?" Kalif Omar odgovori: "Moja JEDNOTA s Bogom!"

Omar nije imao niti najmanje ideje odijeljenosti u svojoj svijesti. On je u svojoj svijesti imao samo ljubav (JEDNOTU) zato je bilo nemoguće povrijediti ga. Nitko ne može biti slučajno povrijeđen. Ovo nije bilo kakva lijepa pričica; to je konkretna, svakidašnja realnost. Ono čega nema u našoj svijesti, to se ne može dogoditi.

Uzmimo dvoje ljudi, koji razgovaraju o nekom gradu. Prvi kaže (misli), daje to opasan grad. Drugi kaže (misli), da je to lijep, siguran grad. Oboje su u pravu! Oboje će grad doživjeti na odgovarajuć način: kao opasnog prvi, kao sigurnog drugi. Svijet je ono, što o njemu mislimo. Ili kao što je Isus rekao: "Biti će vam prema vašoj

vjeri". Riječ vjera možete mirno zamijeniti riječju svijest. Tada će ta izjava ovako glasiti:

Vama se događa ono, što imate u svojoj svijesti! Imate li više ljubavi ili više straha, agresije, borbe, odbojnosti itd. u vašoj svijesti?

Možete poći od činjenice, da se ljudi sa sličnim sadržajem svijesti međusobno privlače. Vi dakle ne susrećete sasvim slučajno bilo kakve ljude; vi susrećete onakve, koji misle slično kao vi.

Pogledajmo malo određene narode. Postoje narodi, koji imaju svijest o siromaštvu; a postoje i narodi, koji imaju svijest o bogatstvu. I u skladu s 2000 godina starom izjavom "vama će biti prema vašoj vjeri", tim se narodima događa upravo ono što vjeruju. Problem siromaštva neće nikada biti riješen, ako se jednostavno šalju samo namirnice (vidi izjavu Buddhe). Problem siromaštva (kao uostalom i svaki drugi problem) može se riješiti samo promjenom svijesti dotičnog čovjeka. Pomoć, koja bi uistinu nešto značila, bila bi promjena svijesti.

Sve je pitanje svijesti.

Ako se ljutite nad nekim drugim čovjekom, ako dakle imate ljutnju u svojoj svijesti, tada ostajete "priljepljeni" o tog čovjeka. Ako ga se želite riješiti, morate promijeniti svoju svijest. Volite ga ili ga prihvatite onakvim kakav jest, tada će vam biti moguće da ga se (u svijesti, a i stvarno) riješite.

Ma što se dogodilo, volite to.

Razlog: ljubav vodi proširenju svijesti, a time i sposobnosti, da se realizira sve što se želi - i to brže nego na bilo koji drugi način, jer ljubav znači nenaznočnost sukoba. Time život može teći maksimalnom brzinom. Tko ne voli, blokira svoj nivo svijesti, a time i svoj razvoj. Tko ne voli, blokira svoju inteligenciju i svoju energiju - a time i svoj ljudski potencijal; istovremeno, on se izlaže svim mogućim neugodnim utjecajima (agresiji, nesigurnosti, nevoljama itd.). Svejedno koliko "loš" bio svijet, čovjek koji posjeduje dovoljno veliku količinu ljubavi, neće biti niti na koji način time pogođen.

Vas ograničava jedino vaš manjak ljubavi.

Sjetite se, da sam već ranije rekao, daje ljudski potencijal neograničen? Ovdje imate još jedan daljnji razlog zašto je to tako. Nitko ne može tvrditi, da u ljubavi postoji granica; dakle niti za ljudski potencijal, za njezin potencijal, ne postoje granice. Svaki je čovjek bezgraničan.

Da bi to stanje dosegli, moramo se probuditi iz sna društvene (socijalne) svijesti. Moramo prestati misliti samo ono, što misli većina ljudi. Moramo prestati da govorimo i radimo samo "ljubazne" stvari, kako nikoga ne bi smetali ili povrijedili. Moramo započeti potpuno samostalno misliti; neovisno od svega što su nam roditelji, škola, susjedi, mediji itd. sugerirali. Moramo odrasti s obzirmo na naš način razmišljanja.

Što "drugi" o vama misle, nevažno je. Što vi o drugima mislite, ima određeno značenje, jer je sve JEDNO i jer je svijet ono, što o njemu mislite. Ali još je važnije, što mislite o sebi. Time smo stigli do sljedeće teme.

3.3 Ljubi tvog bližnjeg poput samoga sebe

Ova je izjava vjerojatno poznata svakom kršćanu. Ali po mojem iskustvu, većina ljudi se praktički koncentrira - ako uopće - skoro isključivo na prvi dio preporuke. S mojeg gledišta je drugi dio važniji. Zašto?

Tko sebe ne voli, ne može voljeti niti druge. Gore sam objasnio, zašto je neophodno voljeti sve, što nam se događa (ljudi i situacije). Da bi to uspijevali, najprije je potrebno nešto drugo: ljubav prema sebi samom. Samoljublje. To nema ništa zajedničkog s egoizmom, ako se sjetimo, da su i svi drugi isto tako vrijedni ljubavi kao i mi.

Primjerice, najvažnija osobina nekog protpostavljenog iz motrišta OTLA-principa bila bi sasvim očito: ljubav prema samom sebi. Ako on to nije sposoban, tada ne može niti svoje suradnike voljeti - a to znači: ne može voditi - i on će sve svoje probleme i sukobe ugraditi u radnu svakodnevicu - sa svim negativnim posljedicama. Tko voli samoga sebe, taj je u harmoniji sa sobom, i on zato neće širiti nikakve konflikte oko sebe.

Osim toga: ranije smo vidjeli, da ljubav vodi do proširenja svijesti. Proširenje svijesti je opet povezano s proširenjem spoznaja. Tko još nije čuo izjavu daje najviši cilj svakog čovjeka, spoznati samoga sebe? Kako čovjek spoznaje sebe? Kako se spoznaje osobni potencijal?

Na ovo postoji samo jedan odgovor: voleći samoga sebe!

Ali što rade mnogi ljudi, da bi sebe bolje upoznali? Oni sebe analiziraju ili se daju analizirati. Sukladno našim razmatranjima, ovo nije najbolji put koji vodi samospoznaji. Analizirati sebe, to je znak nedostatka ljubavi prema sebi samom. Tko sebe stvarno voli, nema potrebu da sebe analizira. Analiza dijeli na pojedinačne dijelove i sasvim sigurno donosi manje dobre rezultate od ljubavi prema sebi samom. Čest je slučaj, da se čovjek koji sebe analizira, poslije toga više koncentrira na svoje navodne slabosti, nego na svoje jake strane. Molim vas da jasno sagledate:

Analiza dijeli na pojedinačne dijelove. Iz toga nastaju sukobi.
Ljubav spaja zajedno: tvori Jednotu. Iz toga nastaje harmonija.

Iz čisto logičnih razloga, zbog toga ljubav daleko nadvisuje analizu - a zahtijeva manje vremena i košta manje. Ljubav je dakle ekonomičnija od analize. Zamislite sebi, kakvo to značenje ima u nekom poduzeću! Ako su stotine ili tisuće suradnika sklone međusobno se voljeti ili su više sklone ne voljeti se. Potencijal koji

se ovdje blokira ili oslobađa, ogroman je. Ja sam poznao jedno poduzeće koje je analiziralo svoje suradnike, kako bi ustanovilo njihove slabosti i jake strane, i da bi pomagalo talentirane suradnike. Ovo je poduzeće imalo prilično velike interne probleme: suradnici su se, naime, više koncentrirali na svoje slabosti nego na svoje jače strane, a to samoljublju nikako ne čini dobro. To može nanijeti strahovito mnogo štete. Nasuprot tome, poznato mi je i drugo poduzeće, koje nikada nije došlo na ideju da analizira svoje suradnike. Ideja rukovodstva je bila: "Mi volimo naše suradnike". Ovakav stav, naravno, potiče potencijal suradnika. Rezultat je bio daleko nadprosječan razvoj tog poduzeća, i to tijekom svega nekoliko godina.

Trebate imati na umu i sljedeće: tko voli samoga sebe, taj kroz sebe voli i cijeli svijet. Zašto? Sasvim jednostavno: sve je JEDNO!

Na početku ove knjige sam objasnio, da me zanima samo jedno pitanje. To pitanje glasi: kako da čovjek uz minimum vremena i napora stigne od TRENUTNOG do ŽELJENOG stanja?

Vidjeli smo, da su u tu svrhu potrebne dvije "stvari": inteligencija i energija.

Sada smo ustanovili što vodi do maksimuma inteligencije i energije: ljubav. A kako uvijek sve treba početi od pojedinca samog, možemo dalje precizirati: ljubav prema samome sebi.

Time očit odgovor na naše centralno pitanje glasi:

Ljubav prema sebi samome i prema svemu drugome dovodi do toga, da se svi mogući ciljevi mogu postići uz minimalan utrošak vremena i napora.

Pomislite samo na jednostavan primjer smanjivanja tjelesne težine. Ne postoji nijedan jednostavniji, brži i jeftiniji način smanjivanja tjelesne težine, od ljubavi prema samome sebi. To znači: prihvaćati sebe onakvim kakav netko jest (s čitavim "suviškom težine").

To isto vrijedi i za nekog prodavača. Ne postoji nikakav jednostavniji, brži i jeftiniji put za povećanje prometa od ljubavi prema sebi. Iz toga se rađa ljubav prema svojim mušterijama, a naravno, i prema produktu.

Sve to vrijedi također i za nekog bolesnika. Ne postoji jednostavniji, brži i financijski povoljniji put ozdravljenja od ljubavi prema sebi samom. Prozor: ja nisam rekao, da više ne trebate ići liječniku. Ja tvrdim, da ljubav podupire proces ozdravljenja na nezamisliv način.

Ovakve primjere je moguće po volji dalje nabrajati - uvijek se radi o istom ponašanju, koje se primjenjuje. Već više puta citiran atomski fizičar J. E. Charon je to ovako sažeo:

"Ljubav je najjednostavniji i najefikasniji proces za povećanje spoznaje u svemiru."

Ne postoji ništa jednostavnije od ljubavi.

Ne postoji ništa jednostavnije od ljubavi.

Zamislite ovo! Kako je genijalno svijet/svemir organiziran. Na prapočetku svega nalazi se ljubav.

Ovo je, bez ikakve sumnje, najradikalnija primjena ekonomskog principa. Ljubav nije nikakav mističan osjećaj: ljubav je ekonomija i fizika.

Nije moguće zamisliti radikalniju izjavu od ove:

"Ljubi bližnjega svoga poput samoga sebe."

U cjelokupnoj ljudskoj povijesti, po mojem mišljenju, nije izgovorena veća rečenica. A u cijeloj povijesti fizike nije postavljen veći princip od ovog. Ovo je čista supravodljivost.

Obratite, međutim, pozornost na riječ "bližnji". Kako je sve JEDNO, sve i svatko je bližnji! Tu ne spadaju samo ljudi, tu spada jednostavno sve: životinje, biljke, kamenje, sve. U drugom jednom konceptu, mi smo već utvrdili, da sve posjeduje svijest - dakle i kamenje i biljke.

Ja sam ovu izjavu po prvi puta svjesno doživio i primijenio, kada sam bio do ušiju u sukobima. U sukobima sa suradnicima, mušterijama i dostavljačima. Svako sam veće bio totalno razbijen. Sukobi troše energiju i nagrizaču zdravlje. Na ovakav način više nije moglo ići dalje, dakle sam bio prisiljen pronaći neki radikalno drugačiji put. A taj se put zove: ljubav. Praktički, napravio sam sljedeće: rekao sam sam sebi, da svakodnevno trošim nekoliko minuta za moju tjelesnu higijenu; zašto dakle, ne bih potrošio i nekoliko minuta za moju duhovnu higijenu? Tako sam se odlučio, da svakoga jutra u mislima tijekom pet minuta šaljem misli ljubavi onim ljudima, s kojima sam imao sukobe. Ja sam sebi predočio te ljude, i slao im ljubav. Nakon nekoliko dana reko sam sebi, ako ujutro imam pet minuta vremena, sigurno ću i uveče naći pet minuta vremena za istu stvar. I tako sam svakoga jutra i večeri po najmanje pet minuta - većinom je to trajalo i duže - slao ljubav. Rezultat je bio očit: nakon oko tri mjeseca, svi su sukobi bili riješeni na obostrano zadovoljstvo svih učesnika. Kod ovakve vrste rješavanja sukoba nitko nije gubitnik, postoje samo pobjednici. Sukob, naime, nije riješen ako netko ostaje pobijeden. Loši osjećaji pobijedenog će sasvim sigurno negdje doći do izražaja na odgovarajuć način - oni će dalje uzrokovati daljnje sukobe.

Neki mi je čovjek opisao sljedeći slučaj: on je često morao prisustvovati sjednicama upravnog odbora. Na kraju tih sjednica, on je svaki puta bio potpuno iscrpljen. Izgubio je, dakle, svu svoju energiju. Jednoga je dana i on posegao za jednom radikalnom "metodom". Tijekom cijele sjednice nije ništa govorio, "samo" je mislio: "ja vas volim". Rezultat je bio krajnje zapanjujući. Naime, na kraju sjednice, prišla su mu dvojica učesnika i zahvalila mu na onome, što je rekao. Bio je toliko iznenađen, da nije znao što bi odgovorio. Ta on tijekom sjednice nije progovorio niti jednu riječ! Nakon te sjednice se ugodno osjećao - a ostali očito također.

I ovdje morate imati na umu sljedeće: ako nekom čovjeku šaljete ljubav, šaljete u biti ljubav sebi samome i cijelom svijetu, jer sve je JEDNO. Drugačije rečeno: uopće ne igra nikakvu ulogu, kome šaljete ljubav - ona uvijek koristi cijelom svemiru, a to znači: vi time podupirete mirovne procese kod svih vojnih sukoba cijeloga svijeta. To nije malo.

Najbolje što možete doprinijeti u svrhu rješavanja svjetskih sukoba, jest:
voljeti sebe samoga i druge.

3.4 Uzrok svih ljudskih problema i njegovo nadilaženje

Nakon svega dosada rečenog, odgovor na ovo pitanje trebao bi biti lak. Što je stvarni razlog svih ljudskih problema?

To je ideja odijeljenosti. Kao što smo vidjeli, ova odijeljenost je iluzija; u svemiru ne postoji odijeljenost; ne postoji odijeljenost između mene i vas; ne postoji odijeljenosti između vas i drugih ljudi. Ideja odijeljenosti je iluzija i neizbježno vodi do sukoba, dakle do problema. Sada bi sebi još trebali postaviti pitanje, zašto to radimo, zašto dijelimo? Stoje razlog tome? I ovaj je odgovor jednostavan: nedostatak ljubavi. Ljubav je osjećaj Jednote, prema tome je ideja odijeljenosti, manjak ljubavi.

Svuda, gdje ideja odijeljenosti postaje suviše snažnom, nastaju problemi. Uzmite kao primjer odijeljenost između čovjeka i prirode. U međuvremenu smo primijetili da je čovjek također dio prirode, da čovjek i priroda čine jednu cjelinu - i već je došlo do promjene načina razmišljanja. Tko se osjeća kao JEDNO s nečim drugim, taj se, sasvim razumljivo, prema tome odnosi sasvim drugačije nego ako se osjeća odijeljenim.

Uzmimo kao sljedeći primjer odijeljenost između žene i muškarca. Tamo gdje je ta odijeljenost prejaka, nastaju problemi. Ili odijeljenosti između religija. Koliko li je već ratova zbog toga vođeno? Uzmimo odijeljenost između rukovodstava neke firme i njezinih suradnika; ako ona postane prevelika, problemi su predprogramirani.

Ova ideja odijeljenosti potječe od nas samih. U nama samima imamo odijeljenost između uma i srca, između racionalnosti i ljubavi. Mi smo potisnuli ljubav na račun racionalnosti. Mi smo se racionalnosti počeli klanjati kao nekom božanstvu, i na taj smo se način upleli u sve nama poznate probleme. Ako u nama samima dijelimo, ta se ideja odijeljenosti projicira i prema van, na našu okolinu. To je opet povezano s osnovnim pravilom, da je sve JEDNO. Kada sam u sebi podijeljen, tada i svijet tako doživljavam. Postoje bezbrojni ljudi, koji trpe od te odijeljenosti. A kada ta patnja postane skoro nepodnošljivom, tada se i za drogom lako posegne. Za mene su ovisnici o drogama izrazito senzibilni ljudi, koji su u potrazi za Jednotom. Gledano s tog motrišta, ovisnici o drogi su ogledalo našeg društva. I problem droge je moguće riješiti jedino ako pozovemo u pomoć ljubav, a to znači ako ponovo uspostavimo ideju o Jednoti cjelokupnog života.

Dakle, opet dolazimo do već prije spomenutog rezultata, do načina kako se mogu riješiti svi problemi: ključ se nalazi u svakom pojedinom čovjeku, a ne negdje u vanjskome svijetu.

Nadilaženje svih problema zahtijeva nadilaženje ideje odijeljenosti unutra u nama, a to opet zahtijeva: više ljubavi prema sebi samome kao i svima i svakome. Jednom riječju:

"Ljubi bližnjega tvoga kao samoga sebe."

Također i s prirodnoznanstvenog i ekonomskog gledišta, ovo nije moguće drugačije niti bolje definirati.

3.5 Zahvalnost - zaboravljena dimenzija

Praktična primjena ideje ljubavi je zahvalnost. Samo onaj, tko raspolaže dovoljno velikom dozom ljubavi, može biti zahvalan. Ako kod nekog postoji manjak ljubavi, taj ne može biti zahvalan. Zahvalnost je dakle izražaj ljubavi.

Čujmo što Joachim-Ernst Berendt u svojoj knjizi "Nada Brahma, svijet je ton" ima reći na temu zahvalnosti i muzike:

"Zbog toga je sva muzika - ponajprije - izražaj zahvalnosti Bogu. Ta misao prožima muzičke priredbe skoro svih naroda Zemlje."

Muzika kao izražaj zahvalnosti, a time i ljubavi. Očito su skoro svi narodi intuitivno znali nešto o kozmičkom značenju ljubavi. Manjak zahvalnosti je manjak poštovanja prema životu. Kako se možete nadati, da će vas život nagraditi, ako život ne poštuje, ako se ne zahvaljujete za njega? I ovdje djeluje zakon akcije i reakcije.

Meni je jako stalo da uvijek iznova ukazujem na ekonomsku dimenziju ljubavi, a time i zahvalnosti. Za ovo postoji jedan skoro nevjerojatan primjer. Radi se o ekipi prodavača. Ti prodavači, trgovački predstavnici, moraju u prosjeku uspostaviti 40 kontakata dnevno. Rezultat tih 40 kontakata su prosječno 4 demonstracije (radi se o usisivačima za prašinu). Te četiri demonstracije rezultiraju u prosjeku prodajom jednog aparata. No među prodavačima je bio jedan koji je postizao sasvim drugačije rezultate. On je dnevno uspostavljao samo 12 kontakata. To je dovelo do prosječno 6 demonstracija. Prilikom kojih je prodavač prodao u prosjeku po tri aparata. Dakle: s jednom trećinom uloženog truda, ovaj je prodavač prodavao tri puta više od prosječnog zastupnika! Kako su svi radili na bazi provizije, to je značilo: taj je čovjek zarađivao tri puta više od prosjeka drugih zastupnika. Kako je to uspijevao? Tko poznaje OTLA-princip, taj naravno zna, da ovo mora imati neke veze s ljubavlju. Konkretno, radilo se o sljedećem: prosječni se prodavač ljutio, kada je na nekim vratima bio odbijen. Kao što smo vidjeli, ljutnja je gubitak energije i inteligencije. Rezultat je odgovarajuć. Prosječni prodavač mora uspostaviti mnogo kontakata, da bi uspio sklopiti samo jedan ugovor. Ovdje spomenuti prodavač C. D. je radio sasvim

drugačije: on se zahvaljivao (u sebi) i za one kontakte, koji nisu urodili demonstracijom. On je volio sve, zahvaljivao je za sve!

Zahvaliti za novo sklopljeni ugovor, nije nikakva umjetnost. To radi prosječni prodavač. Onaj neobični prodavač, zahvaljivao je i za prividne "neuspjehe". Tu je velika razlika.

Nije se radilo o određenom stručnom znanju ili o posebnoj prodavačkoj tehnici, koja bi dovela do takvog rezultata, ne, tu se radilo o sasvim određenom unutrašnjem stavu. Radilo se o ljubavi i zahvalnosti prema životu.

Tko voli život, tko se zahvaljuje, toga će život odgovarajuće nagraditi. Ovo nije ništa drugo nego primjena univerzalnog zakona akcije i reakcije. Uopće je u izražavanju zahvalnosti prema životu, sadržan cijeli OTLA-princip. Zakon akcije i reakcije se brine o tome, da se i zahvalnost vraća. Zahvalnost je jedan oblik otpuštanja te omogućava životu da teče, da se mijenja. Njemu je to potrebno, kako bi postigao svoje ciljeve. Zahvalnost je izražaj univerzalne ljubavi, najjednostavnijeg i najdjelotvornijeg ponašanja, koje u svemiru postoji.

Je li možda i Voltaire prije više od 200 godina slutio, što se krije u zahvalnosti?

U njegovom epohalnom djelu "Candid ili Najbolji svijet", Voltaire je napisao neke misli na temu zahvalnosti, koje su po svojoj kratkoći i značaju vjerojatno nenadmašive. Candid posjećuje zemlju Eldorado i pita jednog starca, da li zemlja ima i neku religiju. "Kako možete uopće sumnjati u to", reče ovaj, "smatrate li nas nezahvalnima?" Candid dalje skromno pita, kakvu to religiju imaju u Eldoradu. Starac pocrveni i objasni: "Mogu li postojati dvije religije? Mi imamo, vjerujem, religiju cijeloga svijeta; mi hvalimo Boga od jutra do večeri." Dalje želi Candid znati, da li u Eldoradu štiju samo jednog Boga. "Svakako", reče starac, "jer ne postoje ni dva, ni tri, niti četiri. Moram priznati, da ljudi iz vašeg svijeta postavljaju jako čudna pitanja." Candid nastavi starca zasipati pitanjima. On želi saznati, na koji način se u Eldoradu Boga moli za nešto. "Mi od Njega ništa ne molimo", reče dobar i dostojanstven starac, "nije potrebno da Ga za išta molimo; On nam je dao sve što nem je potrebno, mi Mu zahvaljujemo bez prestanka." Znatiželjni Candid poželi vidjeti svećenike; pita, gdje ih može naći. Starac se nasmiješi. "Dragi prijatelju", reče on, "svi smo mi svećenici; kralj i svi glavari porodica pjevaju svakoga jutra svečane himne zahvalnice, a pet ili šest tisuća muzičara ih prate."

Zapanjujuće, zar ne? Još bi trebalo dodati, da je bogatstvo Eldorada koje je Voltaire opisao, bilo nezamislivo veliko; čaše su bile od dijamanta, a šljunak ono što mi nazivamo zlatom i dragim kamenjem.

Ne podsjeća li ovo na najbogatijeg vladara svih vremena, kralja Salomona? I njegova su bogatstva bila neopisivo velika. A kako je kralj Salomon bio nazivan? "Mudrac" i "Kralj ljubavi".

Ovdje želim ponoviti, kako ne bi došlo do nikakvih nesporazuma: ljubav i zahvalnost nemaju ništa zajedničkoga sa slabošću i siromaštvom - sasvim suprotno. Ljubav je usko povezana s moći i blagostanjem. To je i sasvim logično: ako je ljubav najjača snaga u svemiru, bilo bi apsurdno, kada bi ljubav imala ikakve veze sa siromaštvom i slabošću. U svemiru ne vlada siromaštvo, u svemiru vlada obilje, jer je

ljubav praizvor svega - a ljubav nema granica. Samo je čovjek, sa svojim ograničenim i ograničavajućim načinom mišljenja stvorio oskudicu i siromaštvo. Prema tome, i siromaštvo je znak nedostatka ljubavi.

Pogledajte oko sebe:

Siromaštvo, glad, sida, droga, nezaposlenost, oružani sukobi, agresije itd., itd. - a sve su to posljedice nedostatka ljubavi, nedostatka zahvalnosti.

Iz toga slijedi, da ovi problemi neće nikada biti riješeni, ako nismo spremni pozabaviti se temom koja je ljubav. Ako se u prijedlozima za rješavanje problema zaobiđe ljubav, tada se radi tek o površinskim alibi vježbama, koje će možda kratkoročno donijeti neke rezultate, ali gledano na srednje i duže pruge, to će probleme samo još povećati. Tamo gdje postoji manjak ljubavi, problemi postaju veći; ne treba biti vidovit, da bi se to uvidjelo.

Vrlo mi je stalo do toga, da vas upozorim na sljedeće: činjenice koje su ovdje iznesene, nemaju nikakve veze s vjerom. To su činjenice, koje svaki čovjek u svom životu može isprobati.

Bez obzira kako veliki bili vaši problemi, ako vam uspije da odmah (zašto čekati do sutra?) počnete zahvaljivati za sve što vam se događa, tada će se vaš život promijeniti brže nego što ste to ikada smatrali mogućim. Poznati su slučajevi, u kojima su se dogodile najnevjerojatnije (za neupućenog!) stvari u roku od samo tjedan dana. (Čak i kada bi trajalo tri godine: što su tri godine u životu jednog čovjeka?).

ČETVRTI DIO

Pogled unazad i u budućnost

1. Sažetak

U tri dijela ove knjige pokušao sam razviti OTLA-princip. Brojni djelići uklopili su se u jednu cjelinu. Pojedini dijelovi nisu podjednako važni za sve ljude: netko će važnim smatrati ovo, a drugi ono. Zbog toga bi svaki čitalac trebao sastaviti svoj sasvim osobni sažetak. Na primjer, možete pokušati da jednom rečenicom ili s nekoliko riječi obuhvatite ono stoje vama bitno.

Kao malu pomoć, dajem vam ovdje nekoliko primjera, kako bi jedan sažetak mogao izgledati.

Varijanta 1: Najhitniji sažetak glasi, naravno, OTLA.
Otpustiti, Ljubav, Akcija=Reakcija.

Varijanta 2: Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe.
Time je također sve rečeno. 6 riječi koje mogu promijeniti vaš život.

Varijanta 3: Ja znam.
To je jednostavno.
Ja volim.
To je 7 riječi koje mogu promijeniti vaš život.

Varijanta 4: Ja sam odgovoran.
Time ćete napraviti kvantni skok u vašem razvoju.

Varijanta 5: SADA!
Živjeti u ovdje-i-sada. Idealno životno stanje:
to daje maksimum univerzalne inteligencije i energije.

Ako razmislite o svim ovim mogućnostima, trebali bi doći do sljedećeg zaključka:

'Na svijetu ne postoji ništa važnije od toga, što JA SADA MISLIM!'

2. Velika zabluda: "Bit ćete kao Bog"

Tu i tamo se mogu pročitati ili čuti ove riječi: "Bit ćete kao Bog!" Ako sebi sada još jednom predočimo sve što je u ovoj knjizi bilo rečeno, morat ćemo doći do zaključka: ova tvrdnja nije sasvim točna.

Ako je stvarno sve JEDNO, tada je logično da smo i mi JEDNO s Bogom. Mi smo JEDNO s tom svemoćnom, sveznajućom, sveljubećom Snagom. Dakle: mi nećemo biti kao Bog, mi jesmo Bog!

Ova zabluda ima strahovite posljedice. Izreka "Bit ćete kao Bog" odlaže božanstvenost u neku daleku budućnost. Time je na tragičan način nametnuta ideja, da još moramo prijeći vrlo dugačak put, dok tako nešto ne postignemo. Ovo je "trik" brojnih metoda, religija, gurua itd. Oni nas s jedne strane žigošu kao griješnike, a s druge nam objašnjavaju, da ćemo jednom u nekoj jako dalekoj budućnosti "biti kao Bog". A naravno da ti gurui i ostali poznaju dugačak i težak put do tog cilja. Praktično na toj stvari je ovo: nitko nikada neće doseći taj cilj - ta on je tako daleko! Nitko dakle neće moći guruu dokazati, da nije bio u pravu. Izjava "bit ćete kao Bog" djeluje upravo onako, kao da nekom čovjeku o glavu vežete cea. 50 cm dugačak štap, a na vrhu štapa pričvrstite kobasicu. Uopće nije moguće da bi taj čovjek ikada mogao doseći kobasicu.

Ponavljam još jednom: "Bit ćete kao Bog!" je najsigurnija garancija da nikada, nikada nećete biti kao Bog!

Imajte na umu i to, da u svemiru ne postoji vrijeme. Vrijeme je iluzija, na koju smo nasjeli. Sve je JEDNO: prošlost-sadašnjost-budućnost. U životu postoji jedino SADA. Mi smo ili ovdje i sada Bog - ili to nikada nećemo biti.

Mi smo Bog Sada.

Mi smo samo zaboravili da smo Bog. Mi smo zaboravili da smo svemoćni, sveznajući, da smo ljubav.

Prema tome, mi ne trebamo ništa nova usvojiti - mi već jesmo sve! Potrebno je samo da uvidimo, da smo mi sve. Trebamo samo odbaciti sve štake, koje nas priječe da budemo što jesmo.

Uvidjeti nešto, povezano je sa spoznajom. Spoznaja je, opet, stvar svijesti. A kao što smo vidjeli, do proširenja svijesti dolazi kroz ljubav. Svaki čovjek je izvor ljubavi. On neće biti izvor ljubavi, ne, on je to sada i ovdje.

Ako sada dođete u iskušenje da pomislite, vi još niste toliko daleko, da vam je još potrebno raditi na sebi, znači: još mnogo treninga, tada vam obraćam pažnju na jedan od temeljnih životnih principa: svijet je ono, što vi o njemu mislite! Ako mislite, da morate još mnogo i intenzivno i dugo raditi na sebi, onda je to tako. To je vaša istina. Time postižete jedino, naime, da nikada nećete postići svoj cilj. Ako ste uvjereni daje put dugačak i težak, tada je put dugačak i težak - za vas!

Nemojte dozvoliti da vas u tako nešto uvjere - čak i kada bi došlo 100 gurua i uvjeravalo vas u suprotno: ja vas pozivam da razmišljate svojom glavom. (Ja nemam ništa protiv gurua; imam nešto protiv ovisnosti od gurua.)

Ako mislite da "nema Boga", tada je to vaša istina, koja će u vašem životu na odgovarajući način doći do izražaja.

Ako mislite, da ćete jednom u dalekoj budućnosti biti kao Bog, tada je to vaša istina - i u skladu s njom vi nikada nećete biti kao Bog, jer daleka budućnost neće nikada postati sadašnjost.

Ako mislite da ste jadni grešnik, koji treba puno raditi na sebi, tada je to vaša istina - i vi ćete morati mnogo raditi na sebi.

Ako mislite, "ja sam Bog", tada je to vaša istina - i vi više nećete morati raditi na sebi, vi ste postigli vaš cilj!

Problem s nama ljudima

Teškoće s nama dolaze otuda, što stalno pokušavamo postati nečim što već jesmo.

Mi tražimo Boga svuda izvan nas,
sudjelujemo na bezbrojnim konferencijama,
skupovima, grupnim diskusijama, čitamo
brojne knjige, slušamo profesore, osobnosti,
gurue, iako je Bog neprekidno u nama.

Kada bi mi ljudi prekinuli s idejom "pokušavanja" i prihvatili ideju "postojanja" - mi bi na najbrži način stekli savršenu svijest REALNOSTI.

3. Mogućnost koja oduzima dah

Ja vas još jednom želim upozoriti, do kakvih perspektiva OTLA-princip vodi. Uvijek iznova sam spominjao, da mi je namjera pokazati kako se što je moguće brže i s manje napora stiže od TRENUTNOG do ŽELJENOG stanja.

Pogledajmo još jednom, što smo do sada razradili:

1. Tko kritizira svijet i druge ljude, tko ih osuđuje, tko sije negativne misli, taj svoje ciljeve uopće neće doseći, ili samo uz relativno velik utrošak energije. Ovakvo ponašanje nije jako ekonomično i uzrokuje loše rezultate u poduzećima, politici, sportu i u privatnom životu.

2. Tko poznaje zakon akcije i reakcije, manje će kritizirati i manje suditi. On će se truditi da odašilje pozitivne, konstruktivne misli. Posljedica toga je, da takav čovjek svoje ciljeve postiže brže i s manje truda nego onaj koji se ponaša u skladu s točkom 1.
3. Tko može otpustiti, taj svoje ciljeve postiže još brže i s još manje truda od onog koji poznaje i primjenjuje "samo" zakon akcije i reakcije.
4. Tko još osim toga poznaje i zakon ljubavi i može ga primijeniti, taj još brže i s još manje truda postiže svoje ciljeve nego samo uz pomoć gornjih zakonitosti.

Konačno stanje je ono, koje su nam Isus i ostali veliki Majstori prikazali: JEST je jednako ŽELJENOM. Što znači: vrijeme između onog što jest i što se želi, svedeno je na nulu! Više nije potrebno nikakvo vrijeme, da bi se postiglo određeno željeno stanje. Isus je svoje ciljeve uvijek postizao trenutno! On je bolesne u trenutku izliječio! On je smjesta stišao oluju! On nije nikada rekao: ti ćeš jednoga dana ozdraviti. Njegov je stav bio: ti si zdrav!

JEST = ŽELJENO

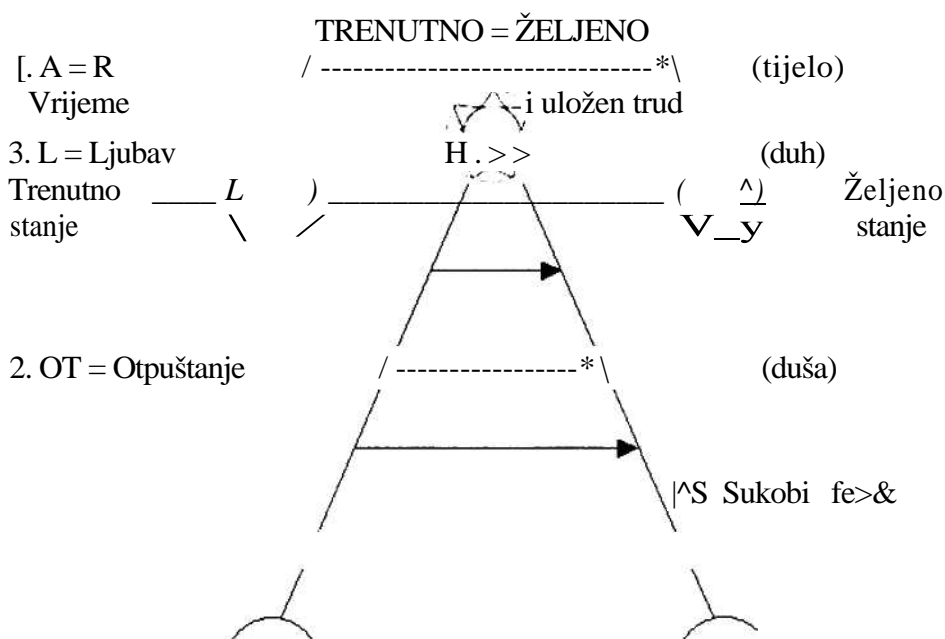
Prema tome: OTLA-princip vam pokazuje, kako ćete svoje ciljeve postizati sve brže i brže - uz sve manje truda! Radi se o tri stupnja "Otpustiti", "Ljubav" i "Akcija-reakcija", koji opisuju taj put. Ovaj put vodi od malo ljubavi prema sve više ljubavi: krajnje stanje je stanje bezuvjetne ljubavi, a time i kozmičke svijesti.

Sada je sve na vama.

Vi sada poznajete "put", a raspolazete i slobodnom voljom. Znaite, međutim, i to, da taj "put" u stvari i nije nikakav "put". Vi ste već na cilju, trebate još samo toga postati svjesni.

Na kraju, postoji još samo jedan cilj: voljeti ono što JEST. U tome su sadržani svi ostali ciljevi.

Vi sebi OTLA-princip možete predstaviti i grafički:

OTLA-princip sastoji se od tri dijela. Čovjek je također sazdan od tri dijela: tijelo, duša i duh. Ljudski razvoj od čisto tjelesnog prema duhovnom, odgovara razvoju prema više ljubavi.

Postizanje cilja možete sebi predstaviti i na sljedeći način: Čovjek, koji je još jako vezan za materiju (fizičko tijelo!) mora ulagati mnogo napora da bi postigao svoje ciljeve; sve ide jako teško, jer u njegovim mislima postoji tek teška materija. Sve teče tromo i sporo.

Čovjek, koji se u mislima može izdići iznad materije (duša!), postiže svoje ciljeve s manje napora; sve teče brže. A još brže teče kod čovjeka koji se nalazi na razini duha - a to znači: bezuvjetne ljubavi.

Podjela OTLA-principa na tri dijela, odgovara dakle podjeli čovjeka na njegova tri dijela: na tijelo, dušu i duh. Ali sve skupa je JEDNA CJELINA. Jedan dio nije moguće promatrati bez drugih dijelova: to je ono, što sam u ovoj knjizi želio prikazati.

Želim vam mnogo uspjeha pri praktičnoj primjeni OTLA-principa u vašem životu.